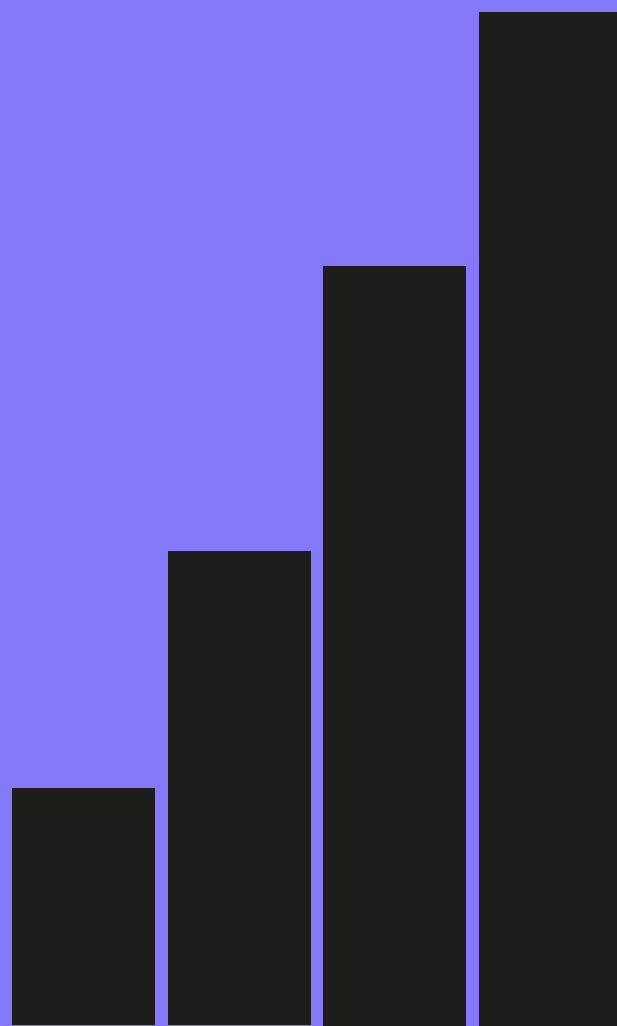

DOSSIER ESTADÍSTIC
elaborat per l'Observatori
de la Igualtat de Gènere

LES DONES A CATALUNYA 2022

Les dones a Catalunya 2022

© Institut Català de les Dones

Observatori de la Igualtat de Gènere

Gener de 2023

Disseny gràfic: Pilixip

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement – No Comercial – Compartir Igual 4.0 Internacional de Creative Commons: en qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència caldrà reconèixer-ne l'autoria, no fer-ne ús comercial i difondre-la sota la mateixa llicència CC que aquesta obra original. [La llicència completa es pot consultar aquí.](#)

ÍNDEX

01	LLUNY DE LA NORMALITAT QUE VOLEM	6
02	L'ÍNDEX D'IGUALTAT DE GÈNERE	8
03	TREBALL	12
	03.1 Població activa	13
	03.2 Població ocupada	13
	03.3 Taxa d'ocupació	14
	03.4 Ocupació per categoria professional	14
	03.5 Ocupació per branca d'activitat	15
	03.6 Taxa d'atur	17
	03.7 Salari mitjà brut anual	18
	03.8 Condicions de treball	21
	03.9 Ocupació en el sector primari	22
04	FORMACIÓ	26
	04.1 Títols universitaris per sexe i tipus	27
	04.2 Títols universitaris per sexe i branca	27
	04.3 Títols universitaris en arts i humanitats per sexe	28
	04.4 Títols universitaris en ciències per sexe	28
	04.5 Títols universitaris en ciències de la salut per sexe	29
	04.6 Títols universitaris en ciències socials i jurídiques per sexe	29
	04.7 Títols universitaris en enginyeria i arquitectura per sexe	30
	04.8 Dones matriculades a FP per sexe	30
	04.9 Dones matriculades a FP per matèria i sexe	31
	04.10 Formació i ampliació de capacitats en el sector rural	32

05	CULTURA	34
05.1	Població ocupada en el sector de la cultura	34
05.2	Població desocupada en el sector de la cultura	35
05.3	Participació en activitats culturals	37
06	TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC)	38
06.1	Ocupació en TIC	39
06.2	Formació en TIC	40
06.3	Ús de les TIC	43
07	SALUT	45
07.1	Percepció positiva de l'estat de salut	46
07.2	Malaltia o problema de salut crònic	46
07.3	Excés de pes	47
07.4	Consum de tabac	47
07.5	Consum de risc d'alcohol	48
07.6	Persones amb alguna discapacitat	48
07.7	Anorèxia	49
07.8	Bulímia	50
07.9	Índex de massa corporal (IMC)	50
08	ESPORT	52
8.1	Hàbits esportius	53
08.2	Organitzacions associatives	55
08.3	Formació	56
08.4	Projecció exterior	56
09	DINERS	58
09.1	Iniquitat menstrual	58
09.2	Dificultat per arribar a fi de mes	60
09.3	Renda mitjana neta anual de les llars	60
09.4	Risc de pobresa i exclusió social	61

10	PODER	63
10.1	Govern local	64
10.2	Govern de la Generalitat	66
10.3	Congrés	67
10.4	Parlament Europeu	67
10.5	Consells d'administració de les empreses	68
10.6	Participació i lideratge en el sector primari	69
11	CURES	72
11.1	Excedències i horari parcial per cura de filles i fills o persones dependents	73
11.2	Temps dedicat a les tasques domèstiques	74
11.3	Persona que s'ocupa principalment de les feines de la llar	75
11.4	Persona que s'ocupa principalment de la cura de les persones dependents a la llar	77
12	ANNEXOS	80

01

LLUNY DE LA NORMALITAT QUE VOLEM

Tornar a la normalitat. Bona part dels esforços col·lectius dels darrers anys han anat encaminats a aquest objectiu. Però ara, quan pràcticament podem tornar a viure com ho fèiem abans de la pandèmia, i que hem tornat a una pretesa normalitat, les feministes ens plantegem, com ho hem fet sempre, preguntes incòmodes.

A quina normalitat tornem? La de les violències? La de les bretxes? La de les desigualtats? La norma, passada la pandèmia, continua sent la que marca una societat masclista i patriarcal. És l'expressió d'una fallida sistèmica de la democràcia, que s'arrossega des dels primers governs que van anomenar-se representatius o democràtics sense incloure la totalitat de la població o garantir els drets de totes les persones.

Les discriminacions i la violència estructural de la nostra normalitat impacten en tots els àmbits de vida de les dones, i així ho demostren les dades recollides en aquest informe. L'Observatori de la Igualtat de Gènere (OIG), òrgan adscrit a l'Institut Català de les Dones (ICD), presenta una nova edició del dossier estadístic "Les dones a Catalunya". Arribem a la cinquena, i de nou, aquest recull de dades oficials ens permet fer una radiografia de la normalitat que viuen les dones i les nenes de Catalunya.

El dossier ofereix una mirada sobre àmbits com el treball, la formació, la cultura, les TIC o la salut, entre d'altres. S'hi inclouen, com a novetat, dades sobre la iniquitat menstrual i, de manera transversal, dades sobre la situació de les dones en el món rural.

La tria dels indicadors s'ha fet seguint criteris d'oportunitat, pertinència, qualitat, comparabilitat i vigència, d'acord amb el consens europeu en temes de gènere que encapçala l'European Institute for Gender Equality (EIGE).

En relació amb les violències masclistes, l'Institut Català de les Dones ha publicat al novembre de 2022 les dades més actualitzades disponibles fins al moment, que es poden [consultar al web de l'ICD](#). Per aquest motiu, no hi ha un capítol específic dedicat a les violències masclistes en el present dossier estadístic.

Amb la publicació d'aquest informe, l'OIG dona compliment a un dels seus objectius estratègics: posar a disposició de la població dades fiables sobre les desigualtats de gènere presents a la societat catalana. Només així es poden valorar adequadament els avenços o retrocessos que s'estan fent en el camí cap a la igualtat efectiva de dones i homes, en el camí cap a la normalitat que volem.

En aquest horitzó, la transformació feminista per a la qual treballem l'Institut Català de les Dones i el Departament d'Igualtat i Feminismes hi té un paper clau. Una transformació que s'encamina a construir un país on pagui la pena viure, on sigui garantit el dret de les dones a viure lliures de rols imposats, d'estereotips i de violències.

Una transformació que és un imperatiu democràtic. Ho és per a totes les administracions i poders públics, i passa necessàriament per assegurar una distribució equitativa i justa dels drets, els beneficis, les obligacions, les oportunitats i els recursos.

Per tot això, la transformació feminista és inajornable. Perquè la nostra normalitat ha de ser molt millor del que és, i ho ha de ser ara. Perquè volem una normalitat justa, igualitària, corresponsable, sense violències ni estereotips. Una normalitat feminista i antirracista.

Meritxell Benedí Altell

Presidenta de l'Institut Català de les Dones

**Ho volem tot,
i ho volem ara.**

02

L'ÍNDEX D'IGUALTAT DE GÈNERE

L'índex d'igualtat de gènere (IIG) és un indicador quantitatiu desenvolupat per l'Institut Europeu d'Igualtat de Gènere (EIGE, per la sigla en anglés), amb una metodologia innovadora que permet visualitzar clarament l'evolució de la igualtat entre dones i homes i detectar àrees de millora. Ofereix una xifra que s'enquadra en una escala de l'1 al 100, on 1 és la màxima desigualtat i 100 la màxima igualtat.

L'índex és un indicador genèric compost per 31 indicadors bàsics, estructurats en 6 dimensions: treball, diners, coneixement, temps, poder i salut. Aquestes dimensions tenen un pes desigual en el càlcul de l'índex, en funció del que les i els especialistes en igualtat de gènere consideren que té un impacte més alt en l'equitat de drets i oportunitats entre dones i homes. L'índex ofereix també un indicador agregat per a cadascuna de les dimensions.

Des de fa anys, l'EIGE publica dades de l'índex per al conjunt de la Unió Europea i per als estats membres. Recentment, l'Observatori de la Igualtat de Gènere i l'Institut d'Estadística de Catalunya han adaptat la metodologia proposada per l'EIGE al context català.

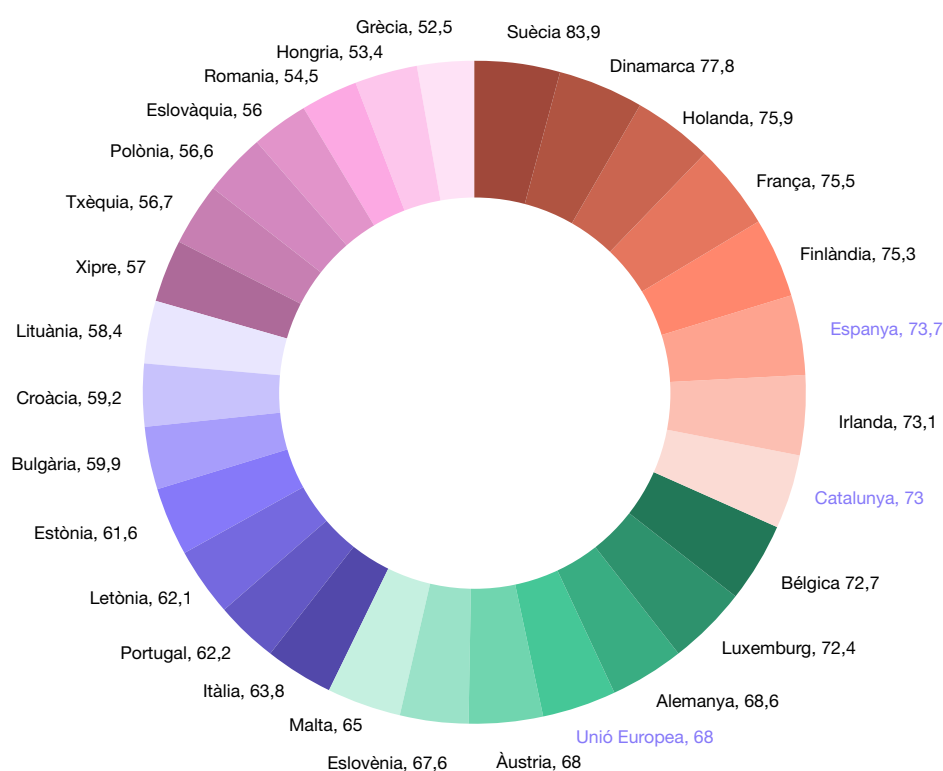
Aquest índex, per la seva naturalesa composta dona visibilitat a les àrees que necessiten millorar i, en definitiva, dona eines als responsables de les polítiques públiques per a dissenyar mesures d'igualtat de gènere més efectives.

Tot i que l'evolució de la puntuació per Catalunya ha estat positiva, cal continuar avançant i calen esforços per assolir la igualtat efectiva més ràpidament.

L'índex publicat a Catalunya l'any 2022, amb dades de 2019, situa l'indicador en els 73 punts. Un resultat molt similar al del conjunt de l'Estat espanyol, 73,7 punts, i lleugerament superior a la mitjana de la Unió Europea, 68 punts.

En comparació amb els països de la Unió Europea, les dades de 2019 de l'índex situen Catalunya en el vuitè lloc. Suècia se situa en l'extrem superior amb una puntuació de 83,9 punts i Grècia en l'inferior amb una puntuació de 52,5.

Gràfic 1. Índex d'igualtat de gènere per països de la UE. Elaborat amb dades de 2019

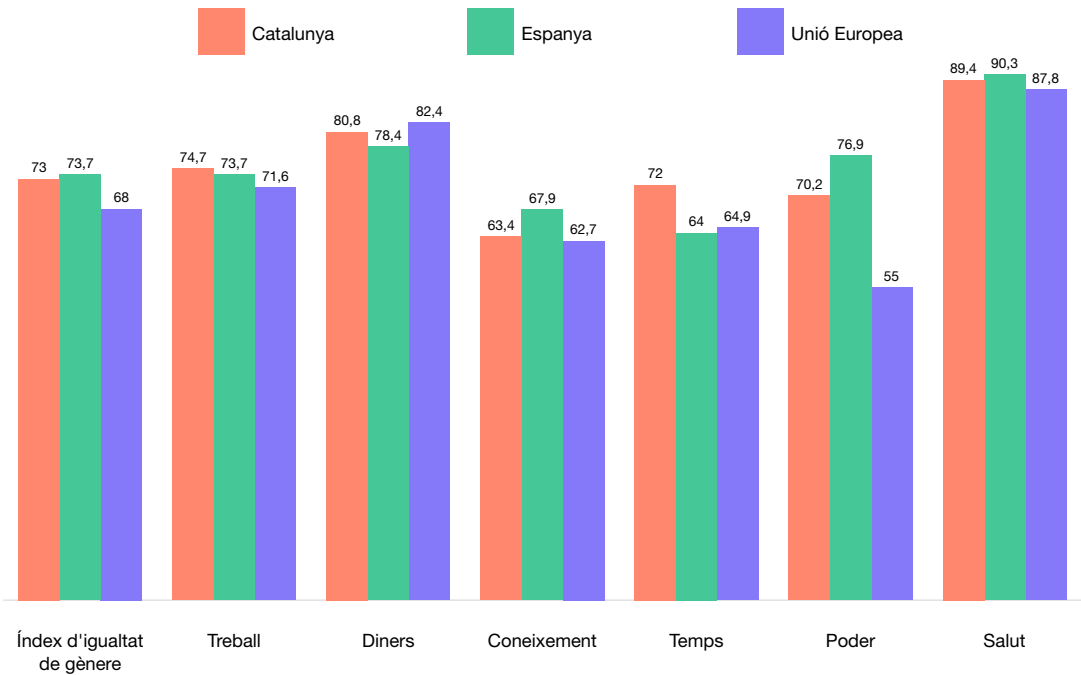

Font: Idescat i OIG. Per a Espanya i la UE, EIGE.

Una normalitat feminista
es traduiria en un índex
d'igualtat de gènere
amb valor 100.

La dimensió que presenta millors resultats en igualtat de gènere és la de salut, tant a Catalunya com a la resta d'Europa, amb 89,4 punts. La dimensió menys igualitària a Catalunya és la del coneixement, en què la segregació de gènere en la tria dels estudis encara és molt marcada.

Gràfic 2. Índex d'igualtat de gènere per dimensions. Dades Unió Europea 2019

Font: Idescat i OIG. Per a Espanya i la UE, EIGE.
(1 és la desigualtat més alta entre dones i homes i 100 la igualtat més alta).

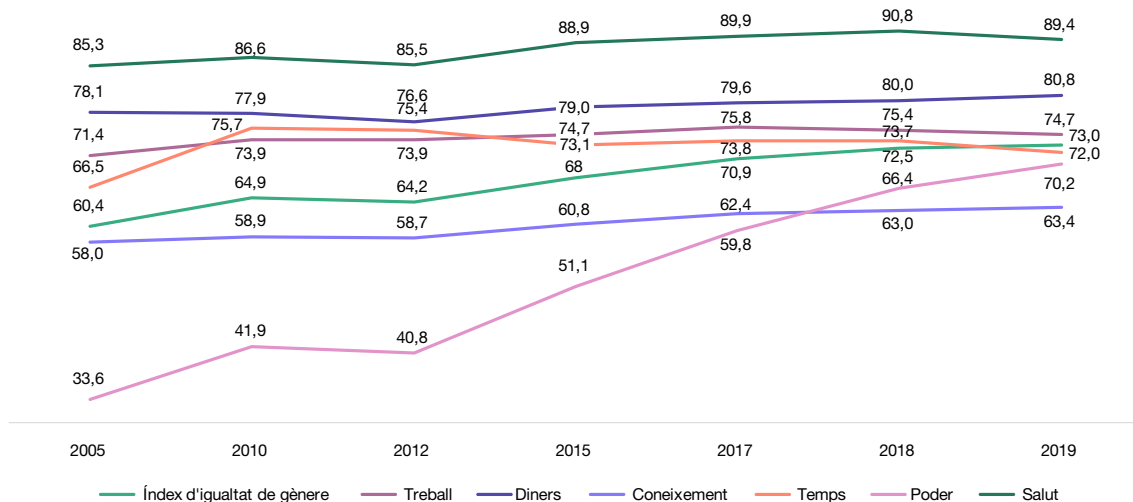
Cadascuna de les dimensions de l'índex presenta també indicadors específics. En total, l'índex recull 14 subdimensions.

DIMENSIÓ	SUBDIMENSIONS
Treball	Participació
	Segregació i qualitat del treball
Diners	Recursos financers
	Situació econòmica
Coneixement	Obtenció i participació
	Segregació
Temps	Activitats de cura
	Activitats socials
Poder	Polític
	Econòmic
	Social
Salut	Estat
	Comportament
	Accés

De les 14 subdimensions de l'índex d'igualtat de gènere a Catalunya, les menys igualitàries són la de l'àmbit social del poder i la de la segregació en l'àmbit del coneixement (veg. el detall a la taula 1 de l'annex).

Al llarg del temps, s'observa una evolució positiva de l'IIG. A Catalunya, l'índex ha passat dels 60,4 punts, l'any 2005, als 73 punts, l'any 2019. La dimensió que més ha avançat en els darrers catorze anys ha estat la del poder, que ha passat de 33,6 a 70,2, tot i que encara és una de les dimensions en què més s'ha d'avançar cap a la igualtat de gènere, juntament amb la dimensió del coneixement.

Gràfic 3. Evolució de l'IIG per dimensions per Catalunya

Font: Idescat i OIG. Per a Espanya i la UE, EIGE.

03

TREBALL

La realitat sobre la desigualtat i la discriminació de les dones en el mercat de treball remunerat és avui molt similar a la de fa uns anys. En aquest àmbit, els problemes estructurals s'han vist agreujats els darrers anys arran de la situació generada per la covid-19.

En l'actualitat, en el mercat de treball se segueix produint una forta segregació vertical i horitzontal, que reflecteix la persistència dels rols de gènere en la nostra societat. Al sostre de vidre, s'hi suma la divisió sexual del treball, segons la qual les persones assumeixen de manera majoritària tasques i responsabilitats tradicionalment assignades al seu gènere.

A més, els llocs de treball tradicionalment feminitzats són menys valorats. Aquest fet provoca desigualtats retributives de diferents tipus, com per exemple en els complementos salarials i extrasalarials, que es tradueixen finalment en una remuneració menor per a les dones que per als homes.

També continuen tenint un gran impacte les violències masclistes que de manera sistemàtica pateixen les dones durant tot el seu cicle vital i en tot els àmbits de la vida, també el laboral. A la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, es recullen les formes de violències masclistes en l'àmbit laboral següents:

- **Assetjament sexual:** constitueix assetjament sexual qualsevol comportament verbal, no verbal o físic (encara que no s'hagi produït de manera reiterada o sistemàtica) no desitjat, d'índole sexual, que tingui per objecte atemptar contra la dignitat de la persona o crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest, o que produeixi aquest efecte.
- **Assetjament per raó de sexe:** constitueix assetjament per raó de sexe un comportament continu i sistemàtic no desitjat, relacionat amb el sexe d'una persona en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit l'efecte d'atemptar contra la dignitat de la persona i de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.
- **Assetjament psicològic laboral:** és l'exposició intensa a conductes de violència psicològica dirigides, de manera reiterada, cap a una o més persones, per part d'altres persones que actuen des d'una posició de poder (no necessàriament jeràrquica) amb el propòsit o l'efecte de crear un entorn intimidatori que pertorbi la vida laboral de la víctima. Aquesta violència, emmarcada en una relació laboral, implica un atemptat a la dignitat de la persona i podria comportar un dany a la salut derivat del treball.

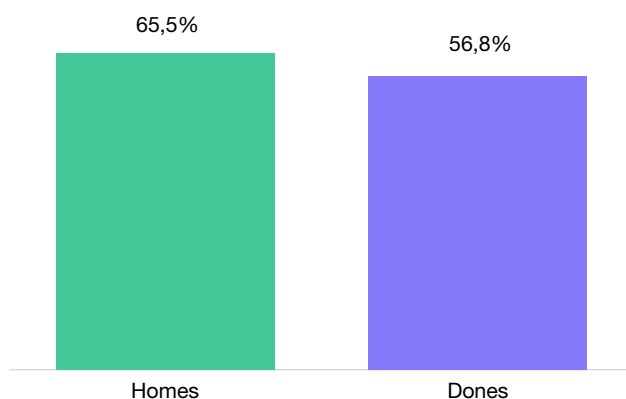
Per revertir la situació, és essencial treballar conjuntament per canviar l'imaginari social que assigna rols i comportaments diferenciats a homes i dones. Per exemple, el treball de cures s'ha de reconèixer i posar al mateix nivell de garantia de drets que qualsevol altre treball.

03.1 Població activa

A Catalunya, el 56,8% de les dones en edat de treballar tenen una feina remunerada o en busquen una (1.873.500 dones). Són les que conformen el que es coneix com a població activa, és a dir, les dones de 16 anys o més que treballa de forma remunerada o està disponible per fer-ho.

En el cas dels homes, el percentatge dels que tenen feina remunerada o estan disponibles per tenir-la és del 65,5%, és a dir, 8,7 punts superior al de les dones.

Gràfic 4. Taxa d'activitat el 2n trimestre de 2022

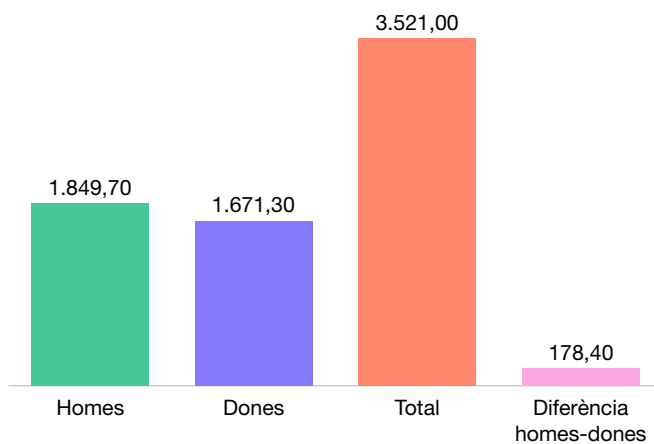

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

03.2 Població ocupada

Quant a l'ocupació, a Catalunya el segon trimestre de l'any 2022 hi havia 1.671.300 dones amb feina remunerada, 178.400 menys que homes.

Gràfic 5. Població ocupada el 2n trimestre de 2022 (en milers de persones)

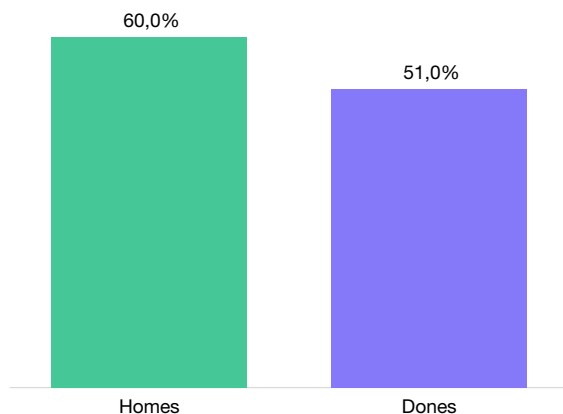

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

03.3 Taxa d'ocupació

La taxa d'ocupació de les dones, que es calcula dividint el nombre de dones amb feina remunerada pel total de dones de 16 anys i més, és del 51%, 9 punts percentuals menys que la dels homes.

Gràfic 6. Taxa d'ocupació el 2n trimestre de 2022

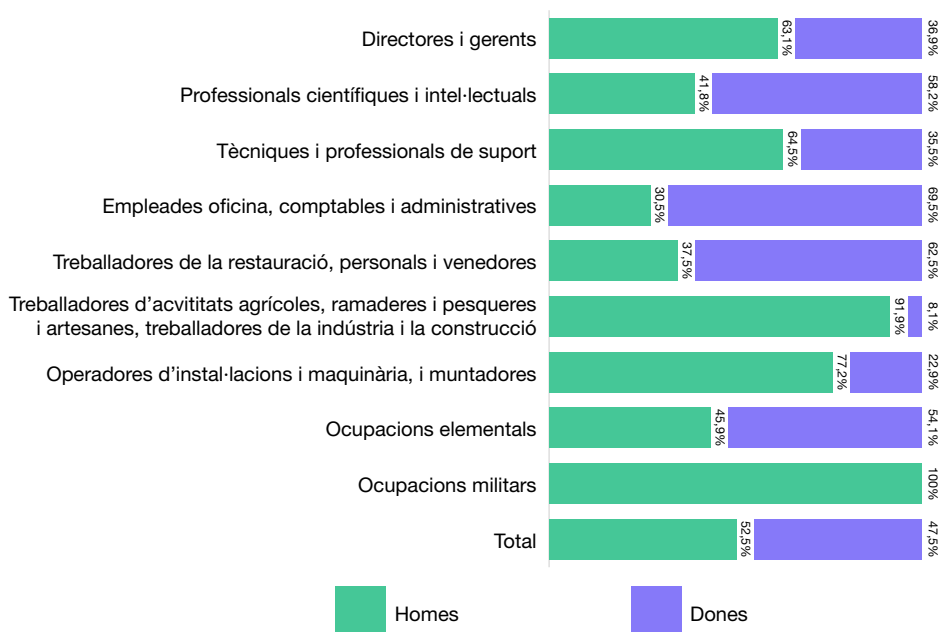

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'Institut Nacional d'Estadística (INE).

03.4 Ocupació per categoria professional

Pel que fa a les categories professionals, les dones representen només el 36,9% dels càrrecs de direcció i gerència. En canvi, són el 58,2% de les professionals científiques i intel·lectuals, el 69,5% de les empleades d'oficina, comptables i administratives i el 62,5% de les treballadores de la restauració, assistents personals i venedores.

Gràfic 7. Població ocupada per categoria professional el 2n trimestre de 2022

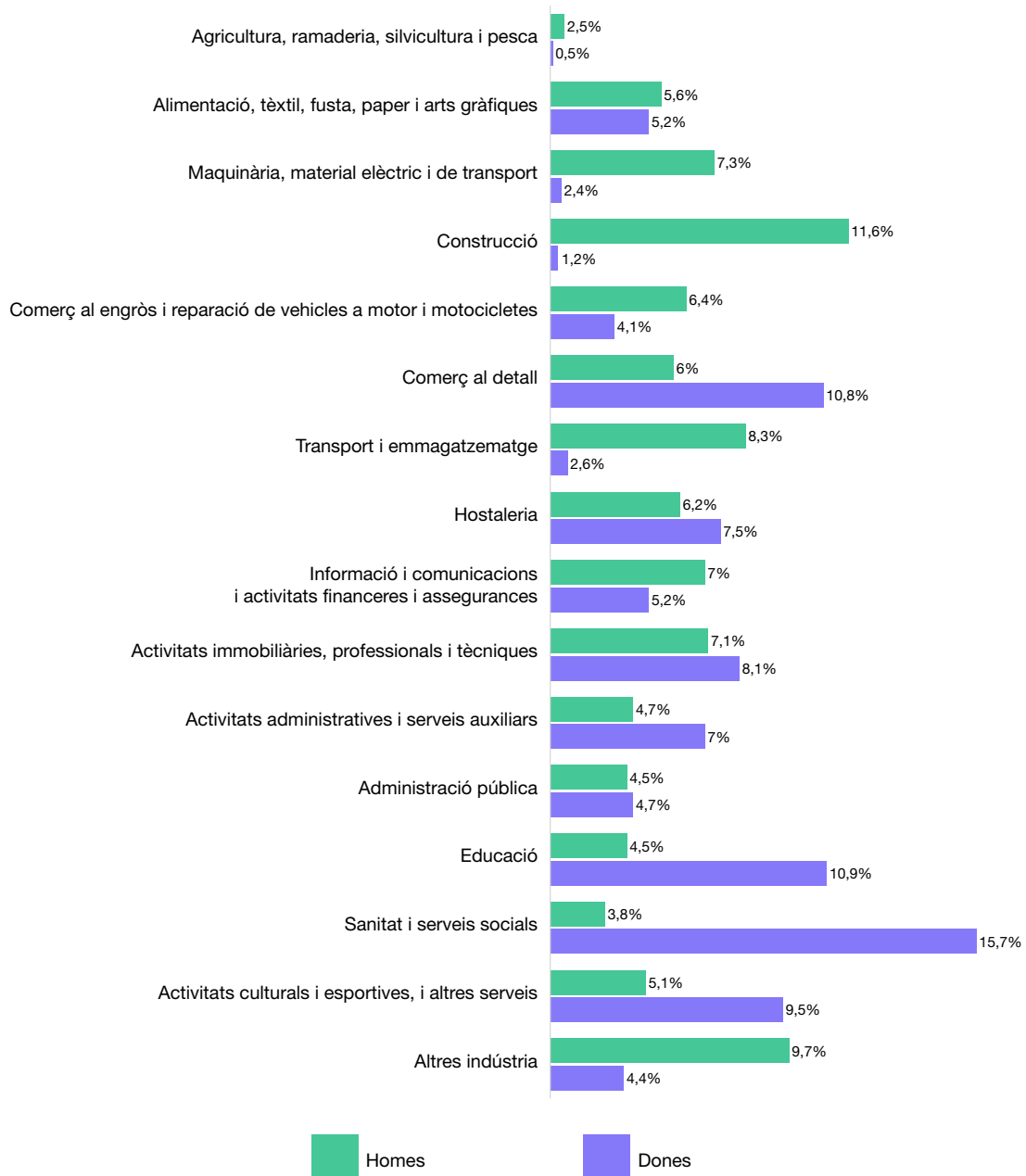

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE.

03.5 Ocupació per branca d'activitat

Les branques d'activitat amb més presència de dones són la sanitat i els serveis socials (15,7%), l'educació (10,9%) i el comerç al detall (10,8%). Per contra, els homes es dediquen majoritàriament a la construcció (11,6%) i a altres ocupacions dins de la indústria (9,7%). Aquestes dades remarquen que els estereotips i rols de gènere tenen un impacte en la tipologia de treball que duen a terme dones i homes.

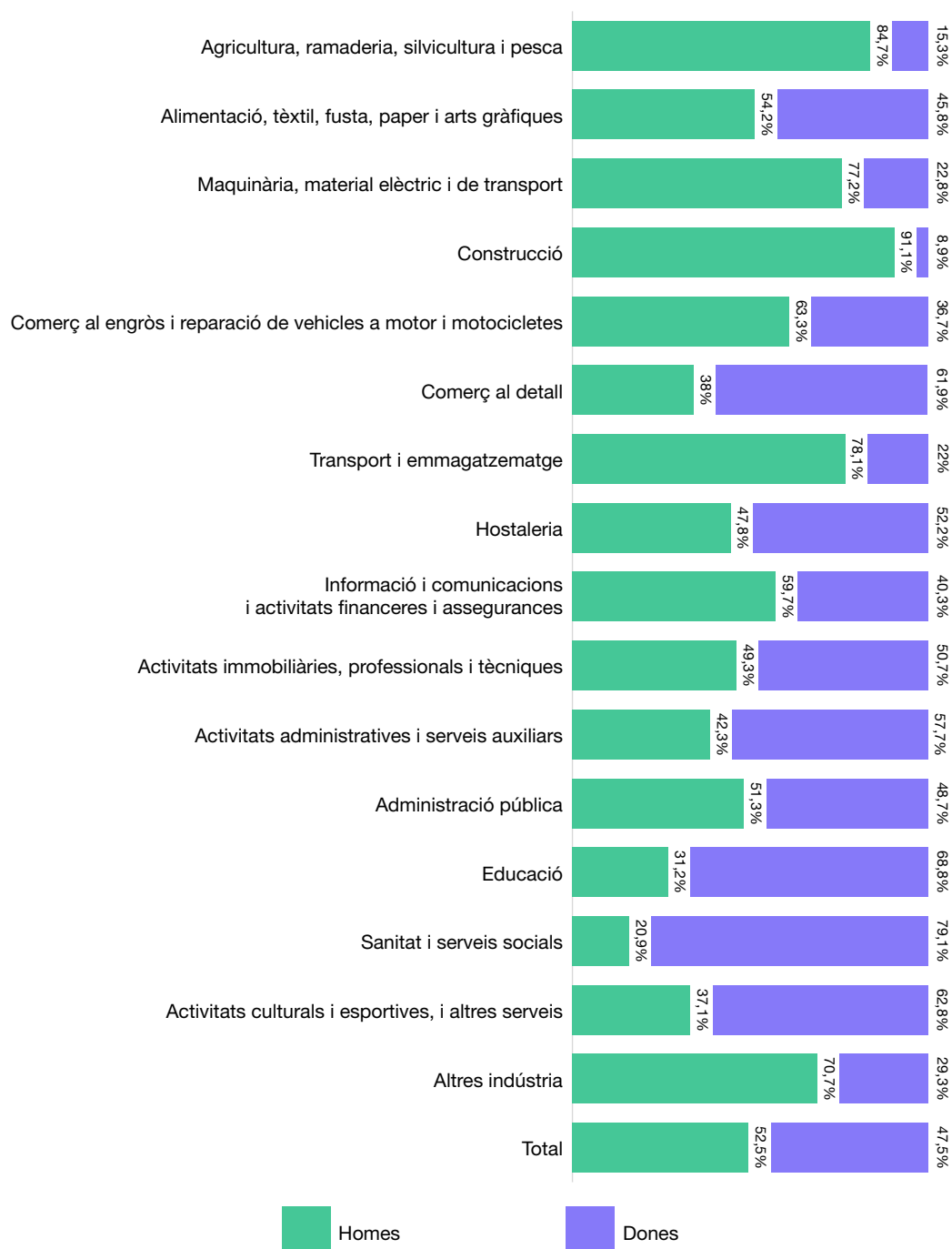
Gràfic 8. Ocupació per branca d'activitat i sexe el 2n trimestre de 2022 (% vertical)

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE.

Quant a la distribució per sexe de les branques d'activitat, les dones representen el 79,1% del personal sanitari i dels serveis socials, el 68,8% del personal del sector de l'educació i el 62,8% del personal d'activitats culturals i esportives i d'altres serveis en l'àmbit.

Gràfic 9. Ocupació per sexe i branca d'activitat el 2n trimestre de 2022 (% horitzontal)

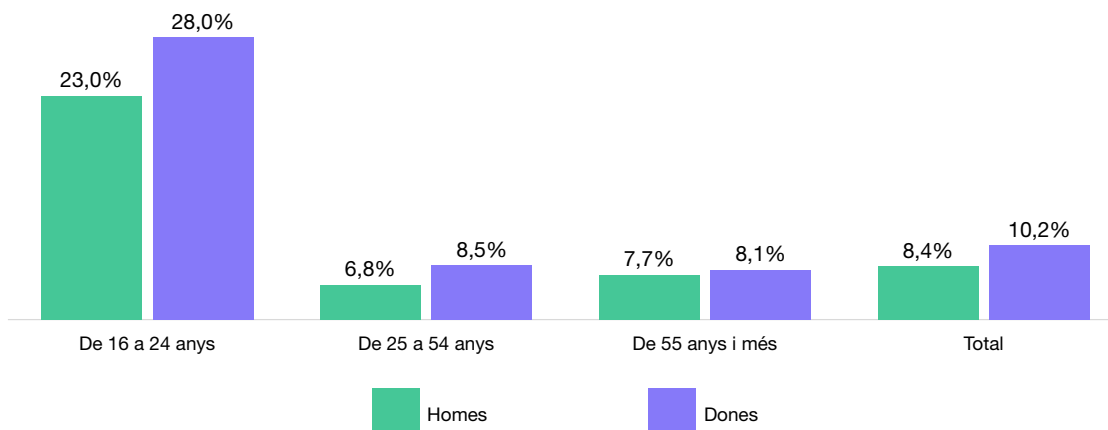

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE.

03.6 Taxa d'atur

La taxa d'atur és més alta en les dones (10,2%) que en els homes (8,4%), amb una diferència de 1,8 punts percentuals, tenint en compte que l'Enquesta de població activa (EPA) només comptabilitza com a desocupades les persones que busquen feina activament. Per tant, cal tenir en compte que hi ha un percentatge invisibilitzat que podria indicar que la realitat de l'atur és superior a la mesurada, tot i que aquest percentatge no es pot determinar.

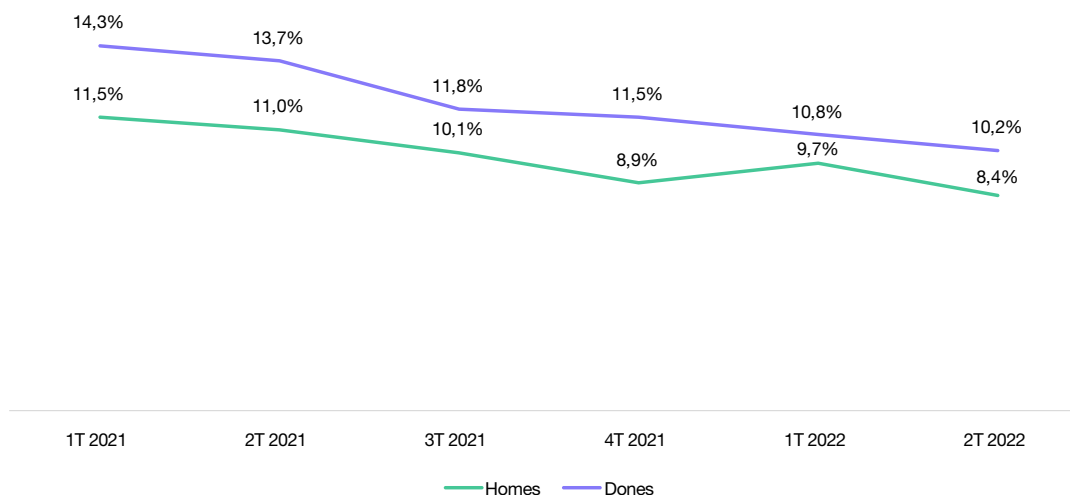
Gràfic 10. Taxa d'atur per sexe i edat el 2n trimestre de 2022

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE.

En general la taxa d'atur ha disminuït a Catalunya des de principis de 2021. En el cas de les dones, ha disminuït 4 punts percentuals entre el primer trimestre de 2021 (14,3%) i el segon trimestre de l'any 2022 (10,2%), i s'ha mantingut superior a la dels homes durant els sis trimestres.

Gràfic 11. Evolució de la taxa d'atur per sexe i trimestres de 2021-2022

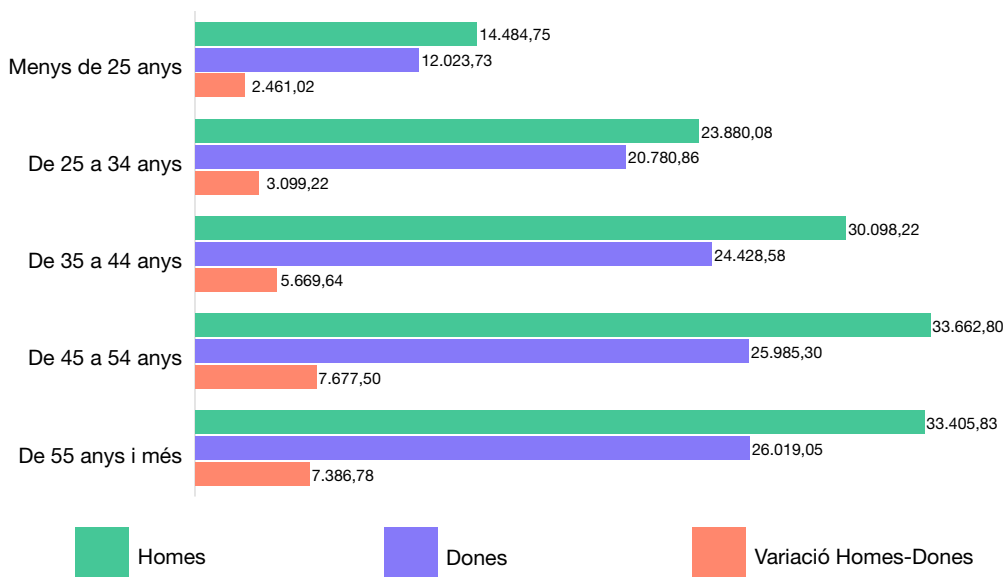

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de població activa de l'INE.

03.7 Salari mitjà brut anual

El salari brut anual que més evidència la diferència entre dones i homes és el corresponent al tram d'edat de 45 a 54 anys, amb una diferència de 7.677,50 € anuals. A mesura que disminueix l'edat, la diferència del salari entre dones i homes també es redueix, però segueix sent molt significativa. És destacable la precarietat de les dones més joves, de menys de 25 anys, que tenen un salari brut anual mitjà de 12.023,73 €.

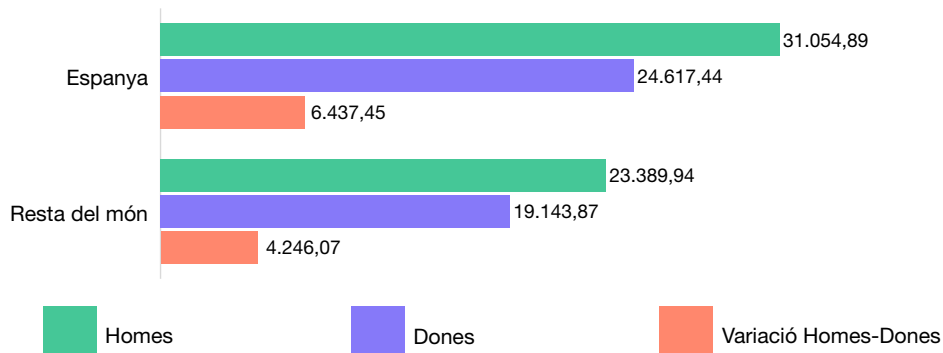
Gràfic 12. Salari brut anual per sexe i edat. 2020

Font: Idescat. Enquesta anual d'estructura salarial.

La precarietat salarial s'agreuja en el cas de les dones migrades. Tot i així, la diferència salarial entre dones i homes de nacionalitat no espanyola és menor que la de les persones de nacionalitat espanyola. En aquest cas, s'observa amb claredat com intersequen diferents eixos de discriminació, com són el masclisme i el racisme.

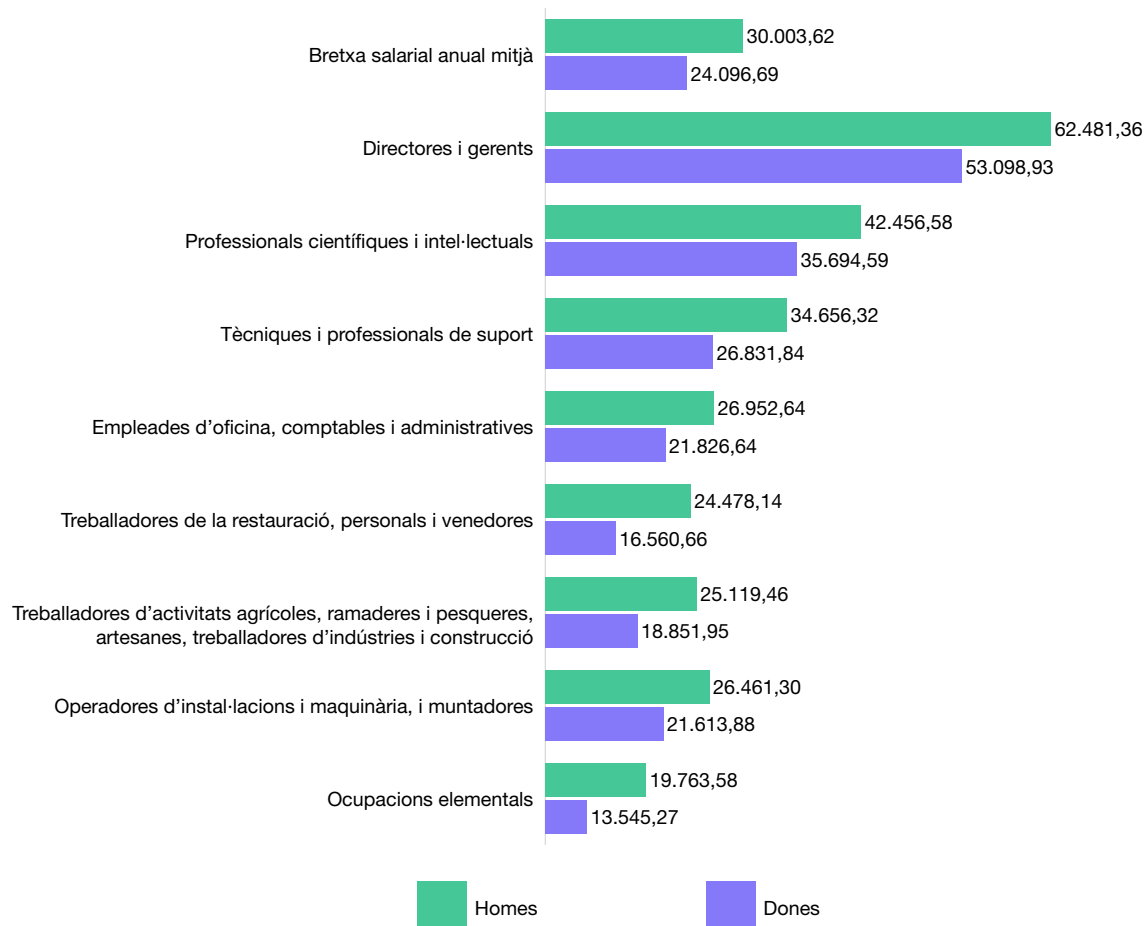
Gràfic 13. Salari brut anual per sexe i nacionalitat. 2020

Font: Idescat. Enquesta anual d'estructura salarial.

És destacable que el salari brut anual sigui inferior per a les dones respecte dels homes en tots els tipus d'ocupacions. De mitjana, les dones cobren 5.906,93 € bruts menys que els homes. Aquesta diferència s'agreuja en les ocupacions directives i gerencials, en què les dones cobren de mitjana 9.382,43 € bruts anuals menys que els homes.

Gràfic 14. Salari brut anual per sexe i tipus d'ocupació. 2020

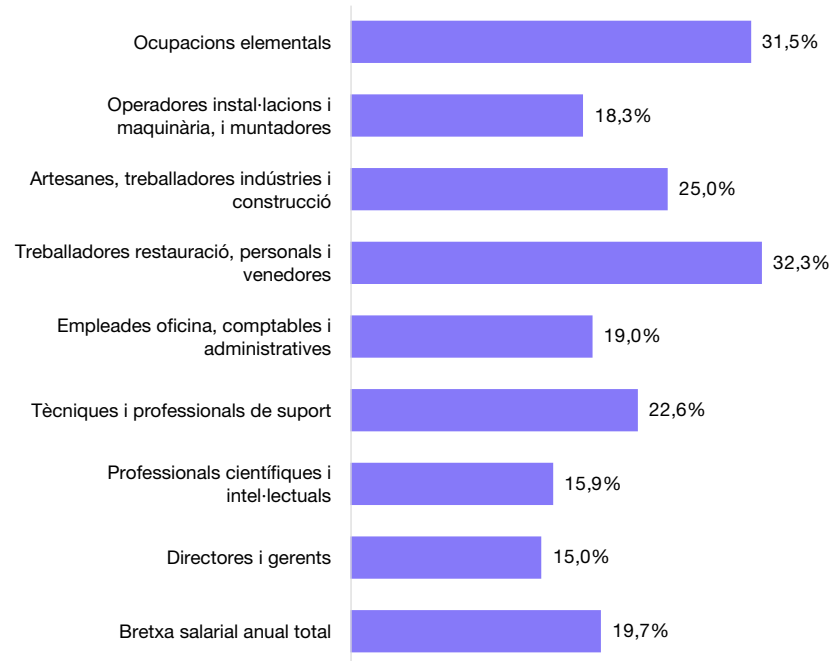

Font: Idescat. Enquesta anual d'estructura salarial.

El càlcul més recent de la bretxa salarial anual entre dones i homes s'ha dut a terme amb dades de l'any 2020, i ha donat com a resultat un 19,7%. Per tipus d'ocupació, les bretxes més destacades són la de les ocupacions elementals¹ (31,5%), d'una banda, i la de les treballadores i treballadors de la restauració i venedores i venedors (32,3%), de l'altra. En els dos casos, se situen al voltant del 30%.

¹ Inclou els treballadors i les treballadores no qualificats en serveis (excepte els transports), peons de l'agricultura, la pesca, la construcció, les indústries manufactureres i els transports.

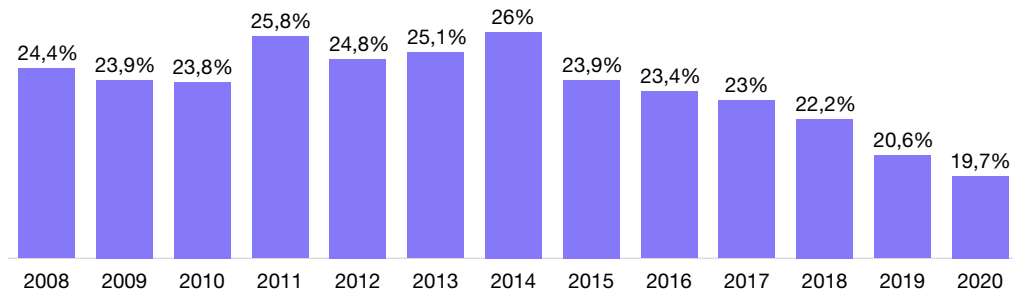
Gràfic 15. Bretxa salarial anual per tipus d'ocupació. 2020

Font: Elaboració de l'OIG a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

La bretxa de salarial de gènere en el guany brut anual a Catalunya va assolir l'any 2020, amb el 19,7% esmentat, el valor més baix dels darrers 10 anys. Tot i així, les desigualtats salarials que persisteixen continuen mostrant valors inadmissibles.

Gràfic 16. Evolució de la bretxa salarial anual. 2020

Font: Elaboració de l'OIG a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

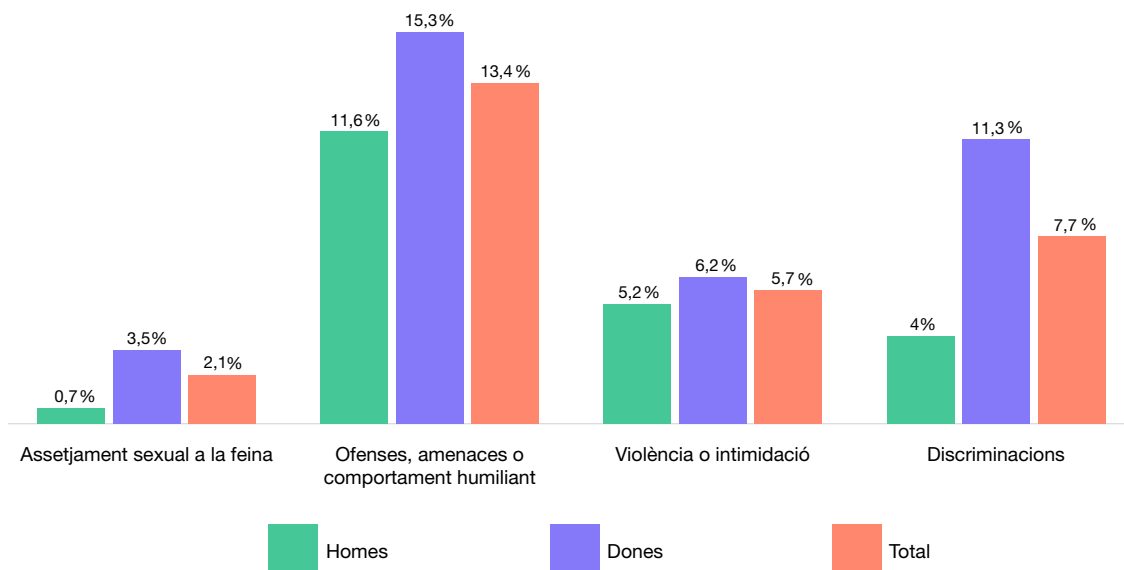
**En una normalitat justa,
les feines d'igual valor
tindrien una mateixa
remuneració.**

03.8 Condicions de treball

A Catalunya, un 7,7% de les persones treballadores perceben conductes discriminatòries a la feina, que afecten les dones (11,3%) en major mesura que els homes (4%).

Així mateix, un 3,5% de les treballadores indiquen haver estat sotmeses a assetjament sexual a la feina, front al 0,7% dels treballadors.

Gràfic 17. Comportament social advers en el treball. 2019

Font: Enquesta de qualitat en el treball 2019. Observatori del Treball i Model Productiu.

En una normalitat equitativa,
tractaments com “nena” o “reina”
desapareixerien dels entorns
professionals.

03.9 Ocupació en el sector primari

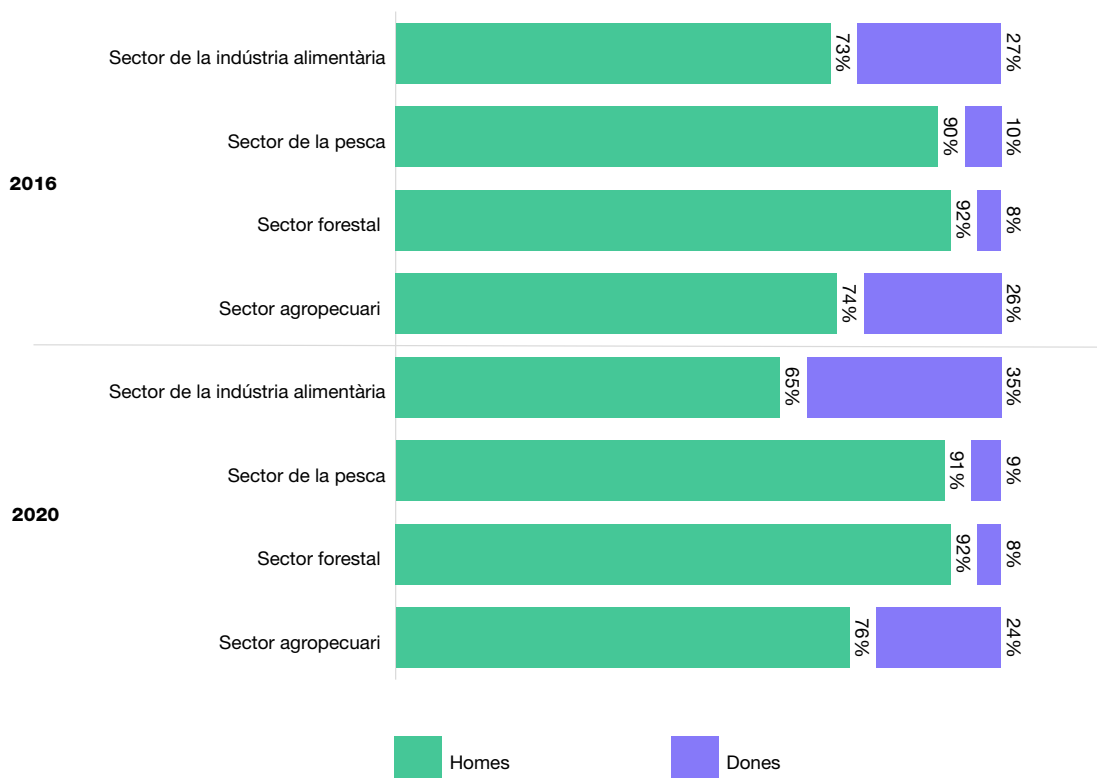
Les dones del món rural són determinants per a la vertebració territorial i social del nostre país, a més de ser un vector decisiu d'emprenedoria i d'innovació. Però, tot i el seu paper clau, encara avui es troben en situacions de desigualtat en un grau més elevat que les dones que desenvolupen els seus projectes vitals en àmbits urbans.²

El sector de la indústria alimentària ha estat l'any 2020 el que ha registrat més dones afiliades en l'àmbit rural com a treballadores per compte propi. Tot i així, les dones continuen representant una proporció significativament més baixa a la dels homes en aquesta franja (35% de dones, 65% d'homes).

El segon sector amb més dones ha estat l'agropecuari (24%), seguit de la pesca (9%).

Aquest mateix sector de la indústria alimentària ha estat el que ha experimentat una major variació en la presència de les dones, amb un creixement del 8% del 2016 al 2020.

Gràfic 18. Persones afiliades treballadores per compte propi segons sector. Catalunya 2016-2020

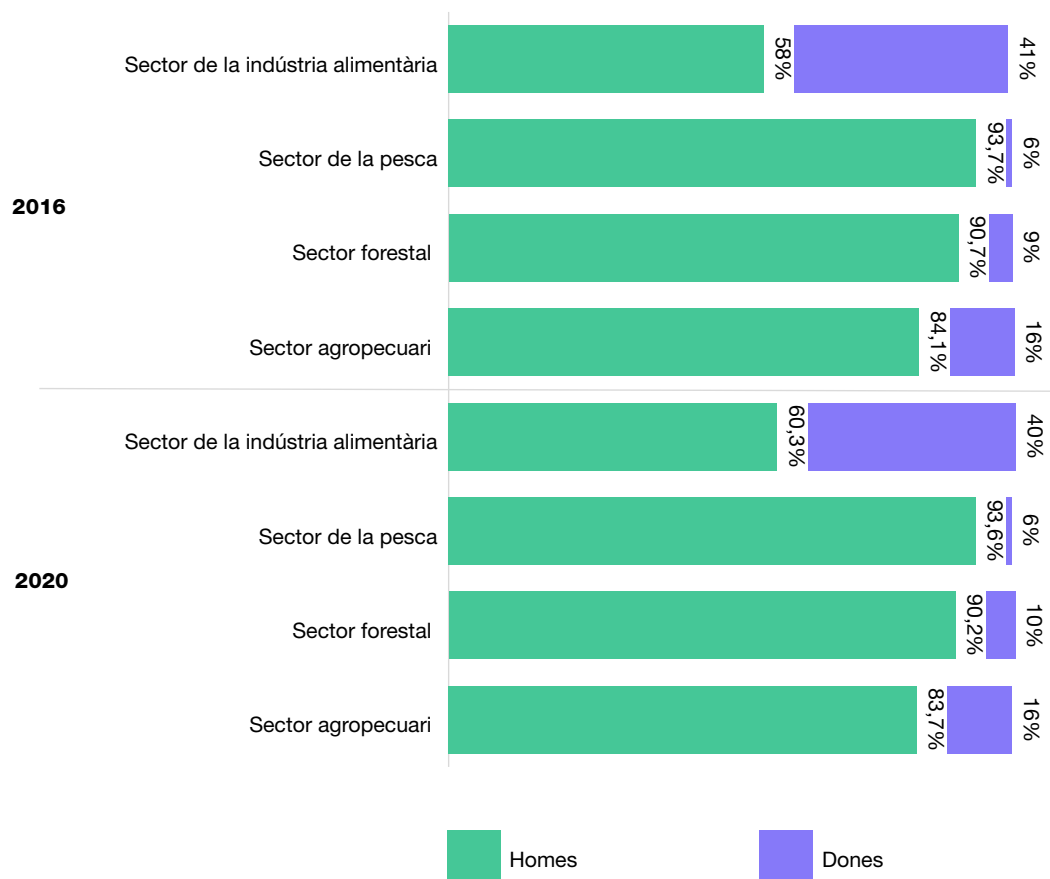

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural a través d'Idescat.

² III Programa de dones del món rural i marítim de Catalunya. Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Pel que fa a les persones afiliades treballadores per compte d'altri en l'àmbit rural, el sector de la indústria alimentària continua sent el que acull més dones a l'any 2020 (40%).

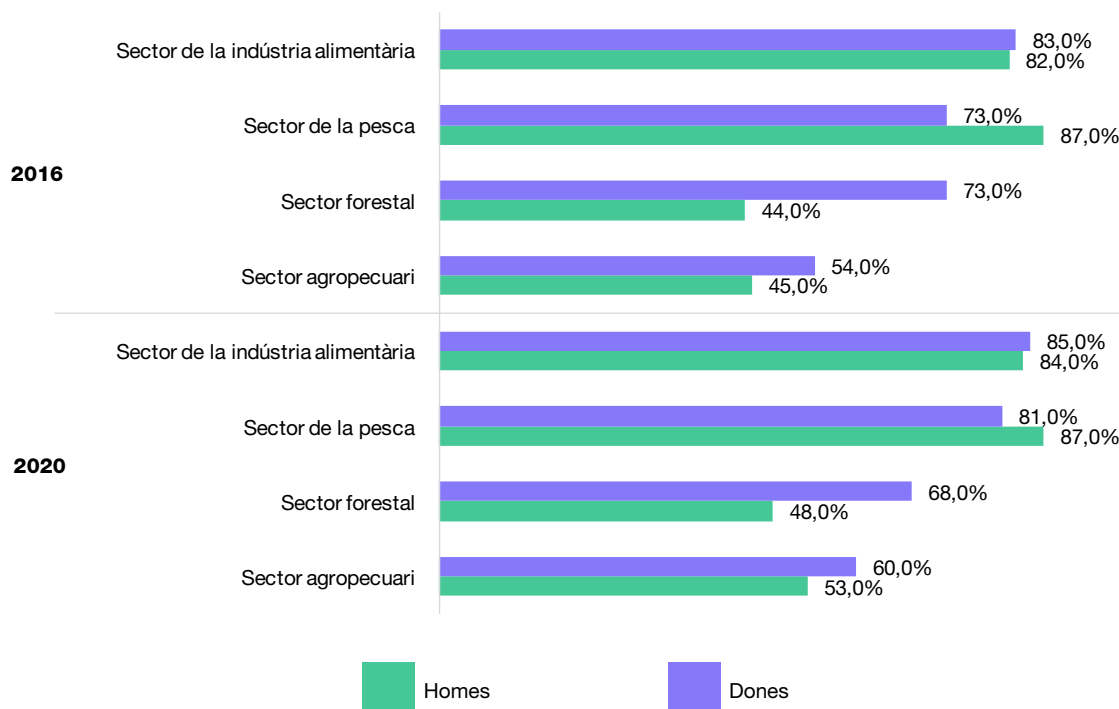
Gràfic 19. Persones afiliades treballadores per compte d'altri segons sector. Catalunya 2016-2020

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural a través d'Idescat.

Pel que fa a la qualitat de la contractació per sectors, s'observa que la contractació indefinida femenina és molt similar a la masculina en gairebé tots els àmbits menys en el sector de la pesca, en què el 81% de les dones tenen contracte indefinit i, per tant, es troben 6 punts percentuals per sota dels homes.

Gràfic 20. Persones amb contracte indefinit segons sector. Catalunya 2016-2020

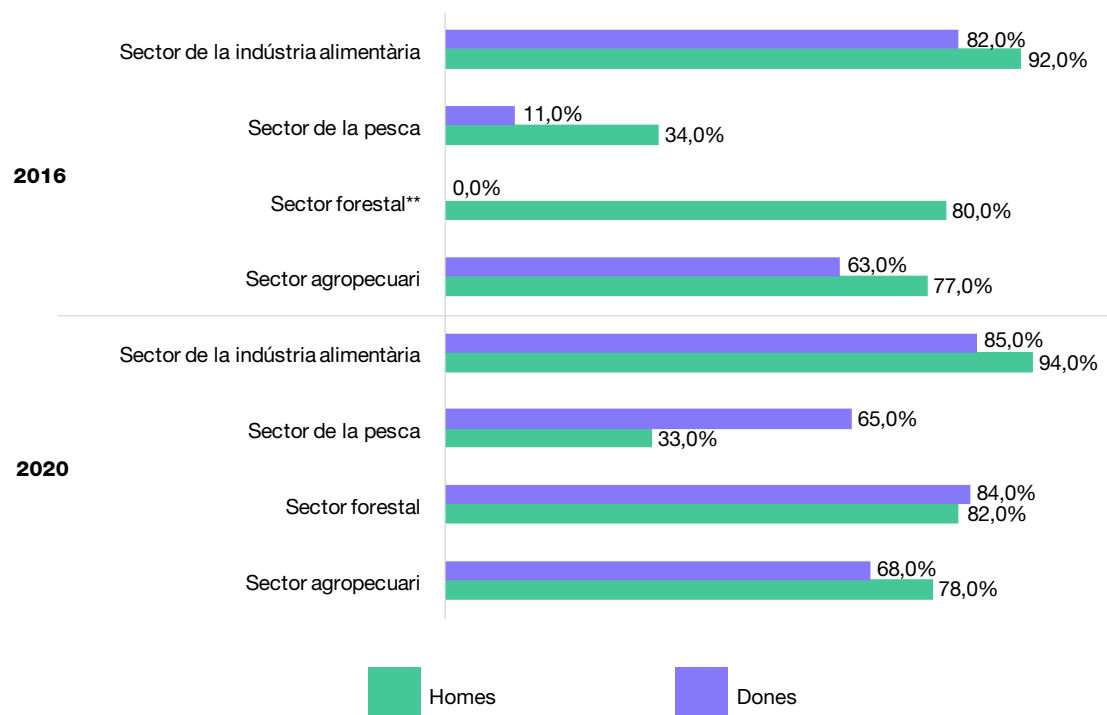
Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Per tipus de jornada, s'observa una desigualtat significativa entre dones i homes. En els sectors més feminitzats (indústria alimentària i agropecuari), les dones experimenten més parcialitat.

En el sector agropecuari, el 68% de les dones afiliades que treballen tant per compte propi com per compte d'altri, ho fan a jornada completa (10 punts percentuals menys que els homes), de manera que ha disminuït 4,6 punts percentuals en relació amb el 2016.

En el sector de la pesca, per tipus de jornada, el 65% de les dones afiliades treballen a jornada completa (32 punts percentuals més que els homes), de manera que ha augmentat 54,5 punts percentuals en relació amb el 2016.

Gràfic 21. Persones amb jornada completa segons sector. Catalunya 2016-2020

***Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible
Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.*

04 FORMACIÓ

En els estudis i la formació, els estereotips arrelats en la societat marquen diferències respecte a la percepció de les pròpies aptituds i competències per a cada gènere. La reproducció d'estereotips com per exemple que les dones tenen més bones habilitats comunicatives i que els homes són millors en l'abstracció i el càlcul fa que moltes dones descartin professions relacionades amb el càlcul i la tecnologia.

Segons demostren alguns estudis³ en relació amb l'elecció de carreres universitàries, les dones joves es consideren menys competents que els seus companys en assignatures tradicionalment vinculades als àmbits científics i tecnològics, tot i tenir notes comparables i fins i tot superiors als homes joves.

A continuació es mostren un conjunt de dades oficials que reflecteixen que l'esquerda no només no tendeix a tancar-se, sinó que ha augmentat en les darreres dècades, i se segueix obrint any rere any en disciplines com les matemàtiques, la informàtica i bona part de les enginyeries i titulacions tecnològiques.

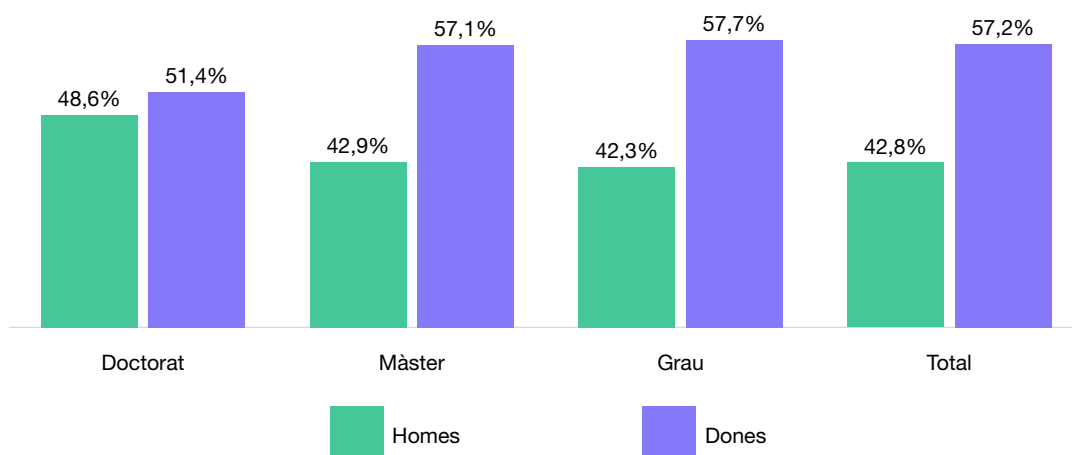
**En una normalitat sense
estereotips, tindríem una
proporció similar de dones i
homes en les diferents
àrees de coneixement.**

³ Rols de gènere en l'elecció d'estudis, UOC, 2016-2017.

04.1 Títols universitaris per sexe i tipus

En l'àmbit universitari, les dones titulades són majoria en qualsevol dels tipus d'estudis en un 57,2% dels casos. La diferència s'escurça en el cas dels estudis de doctorat.

Gràfic 22. Població titulada per sexe (% horitzontal). Catalunya, curs 2020-2021

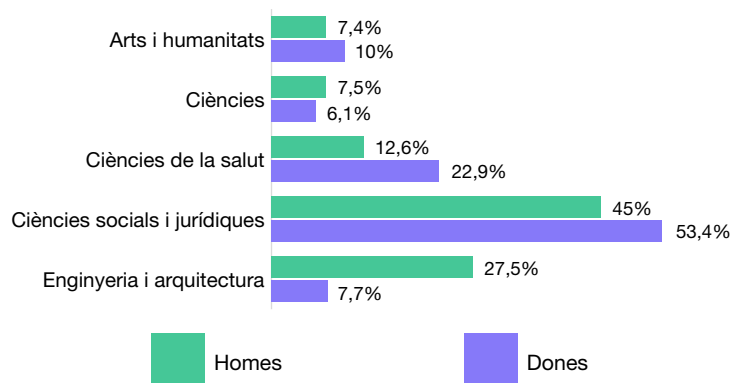

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.2 Títols universitaris per sexe i branca

El 53,4% dels títols universitaris obtinguts per dones en el curs 2020-2021 han estat en ciències socials i jurídiques, seguit per les ciències de la salut, en un 22,9% dels casos.

Gràfic 23. Població universitària per branca (% horitzontal). Catalunya, curs 2020-2021

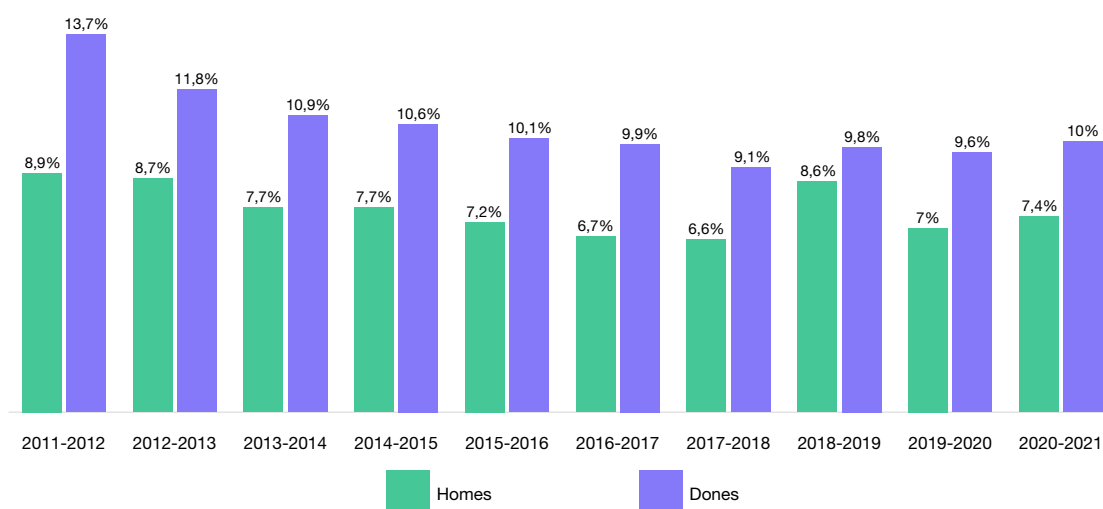
Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.3 Títols universitaris en arts i humanitats per sexe

En el cas de les dones, la proporció de titulacions en arts i humanitats respecte d'altres àmbits ha sofert una lleugera davallada en els darrers cursos acadèmics. Tot i així, en els darrers tres anys s'observa un repunt.

En tot el període observat, la proporció de dones titulades en arts i humanitats respecte el total de persones titulades sempre ha estat superior a l'equivalent per als homes.

Gràfic 24. Evolució dels títols universitaris en arts i humanitats per curs acadèmic i sexe. (% vertical). Catalunya

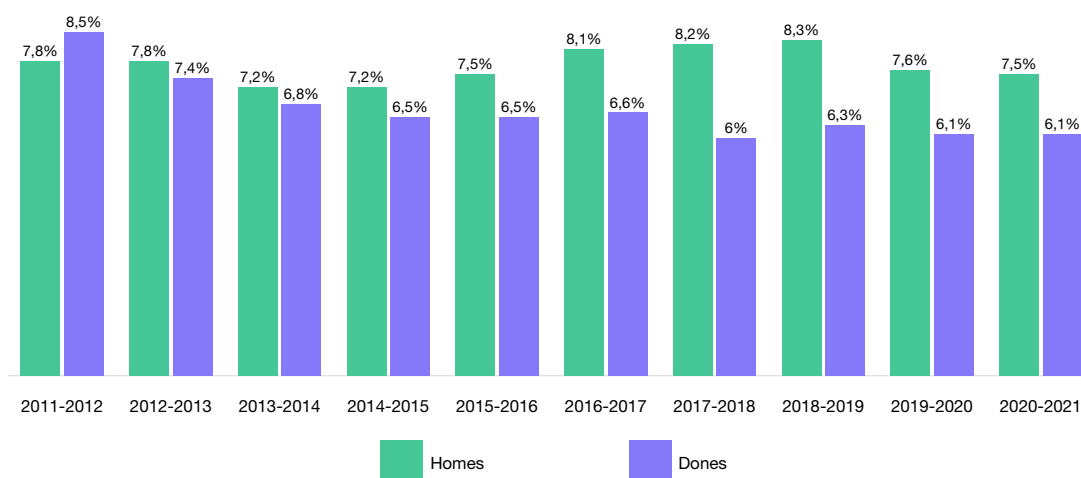

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.4 Títols universitaris en ciències per sexe

Pel que fa a les titulacions en l'àmbit de les ciències, és a dir, en matemàtiques, física i biologia, representen un 6,1% del total de titulacions obtingudes per les dones en el curs acadèmic 2020-2021, un percentatge de 1,4 punts inferior al dels homes.

Gràfic 25. Evolució dels títols universitaris en ciències per curs acadèmic i sexe (% vertical). Catalunya 2011-2021

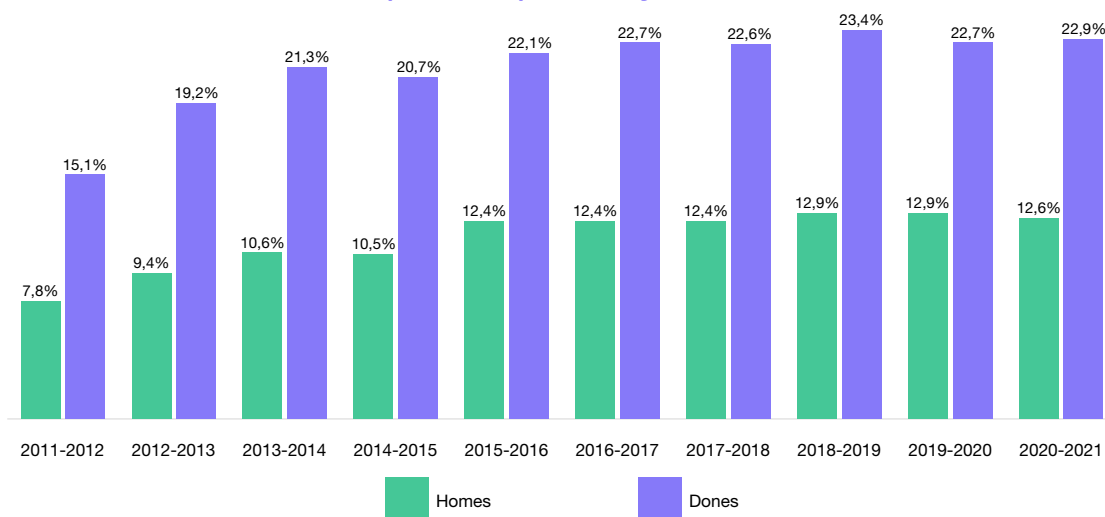

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.5 Títols universitaris en ciències de la salut per sexe

L'aposta per les ciències de la salut com a carrera professional s'ha incrementat en els darrers anys tant entre les dones com entre els homes. En el curs 2020-2021, un 22,9% de les titulacions obtingudes per dones han estat en el àmbit de la salut.

Gràfic 26. Evolució dels títols universitaris en ciències de la salut per curs acadèmic i sexe (% vertical). Catalunya 2011-2021

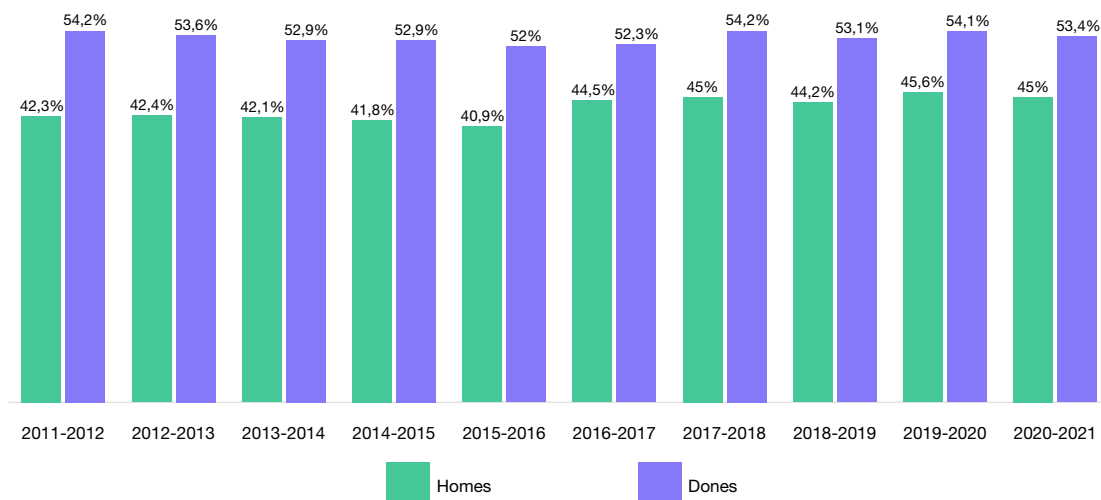

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.6 Títols universitaris en ciències socials i jurídiques per sexe

Les ciències socials i jurídiques són, sens dubte, l'opció d'estudis majoritària entre les dones. De totes les titulacions obtingudes per dones en el curs 2020-2021, el 53,4% han estat en aquest àmbit. Aquesta és una tendència que s'ha mantingut al llarg dels darrers anys.

Gràfic 27. Evolució dels títols universitaris en ciències socials i jurídiques per curs acadèmic i sexe (% vertical). Catalunya 2011-2021

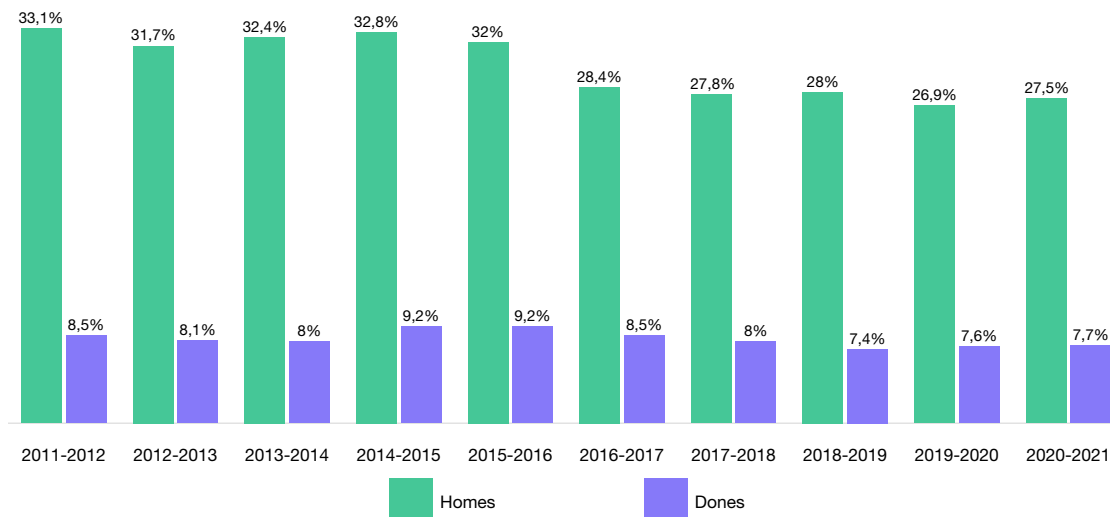

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.7 Títols universitaris en enginyeria i arquitectura per sexe

L'enginyeria i l'arquitectura són les titulacions menys escollides per les dones. Representen únicament un 7,7% de les titulacions universitàries obtingudes per dones en el darrer curs.

Gràfic 28. Evolució dels títols universitaris en enginyeria i arquitectura per curs acadèmic i sexe (% vertical). Catalunya 2011-2021

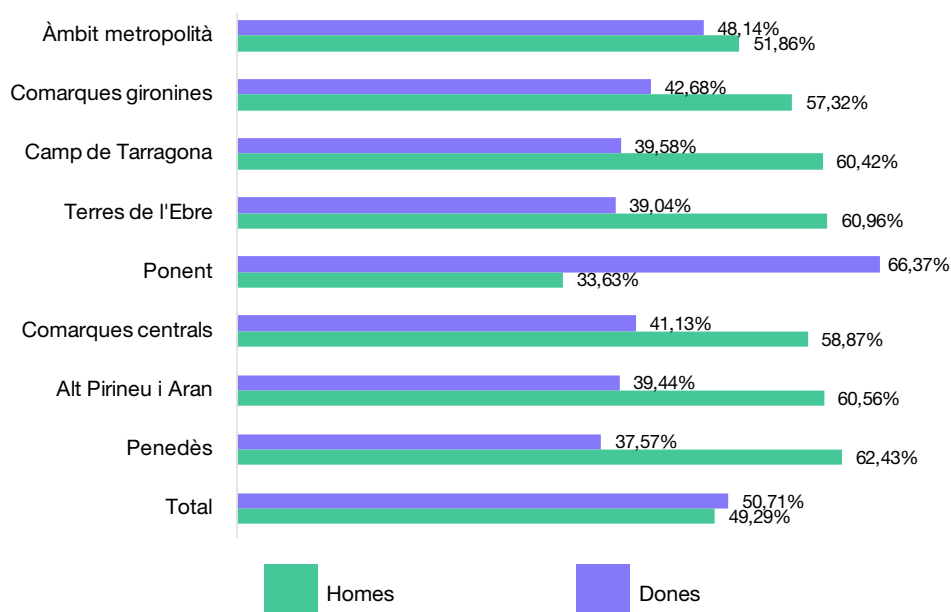

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

04.8 Dones matriculades a la formació professional per sexe

La distribució de les matrícules a la formació professional (FP) presenta un escenari força paritari. Les dones representen de mitjana el 50,71% de les matrícules del curs 2020-2021. La zona de Ponent és on les dones escullen majoritàriament aquesta opció (66,37%).

Gràfic 29. Matrícules a l'FP per sexe i àmbit territorial. Catalunya 2020-2021

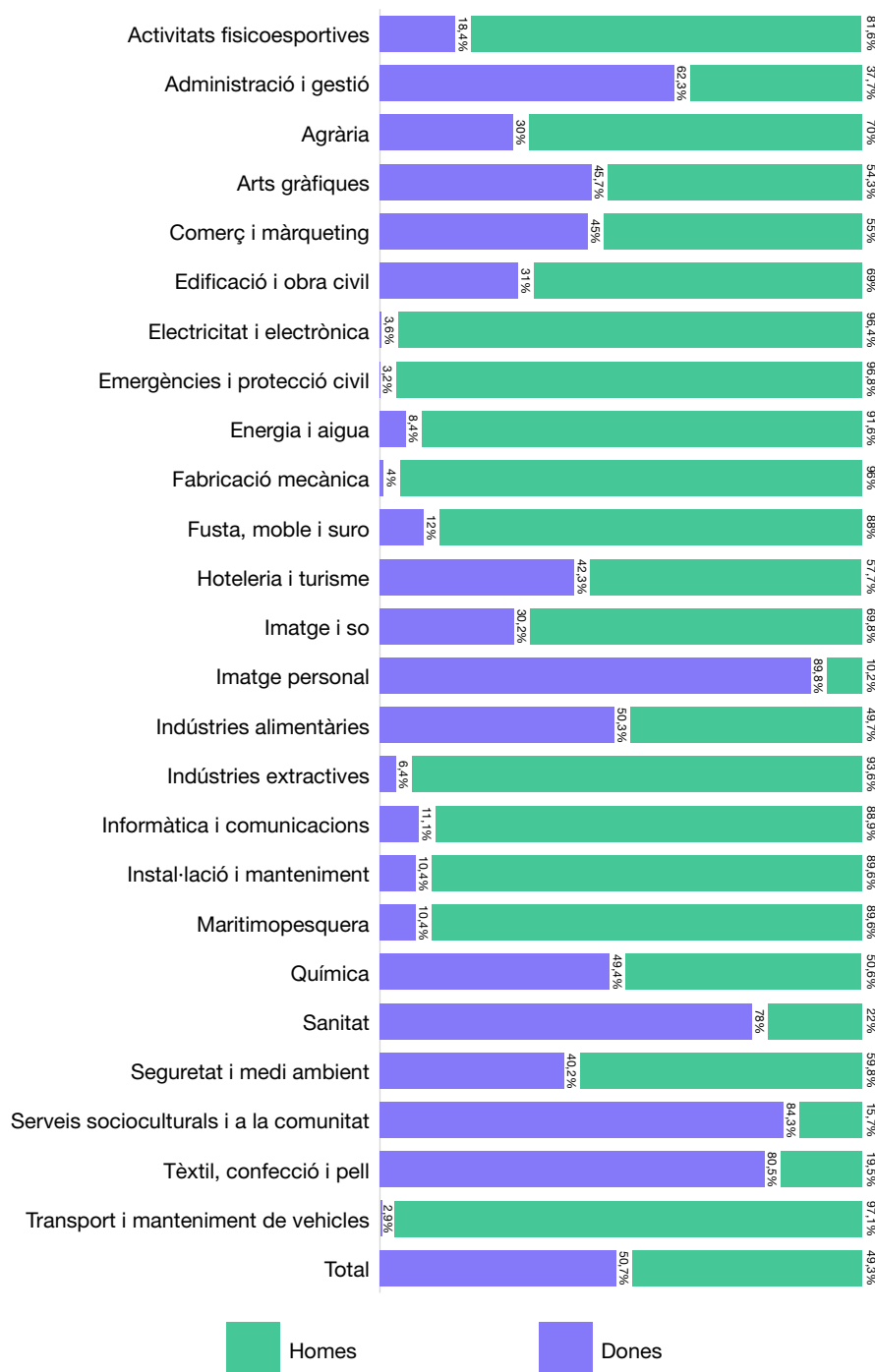

Font: Departament d'Educació.

04.9 Dones matriculades a la formació professional per matèria i sexe

Com en el cas dels estudis universitaris, també en la formació professional s'observa una important segregació de gènere en el si de les diferents àrees de coneixement. De manera molt majoritària, trobem dones en estudis d'imatge personal (89,8%) i de serveis socioculturals i a la comunitat (84,3%). En canvi, trobem elevades proporcions d'homes en informàtica (88,9%) i en transport i manteniment de vehicles (97,1%).

Gràfic 30. Proporció de dones matriculades a l'FP segons matèria. Catalunya 2020-2021

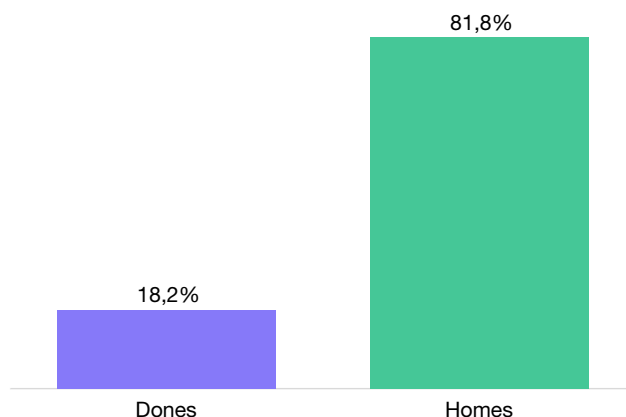

Font: Departament d'Educació.

04.10 Formació i ampliació de capacitats en el sector rural

Pel que fa a la formació de les persones al capdavant de les explotacions agropecuàries s'observa que la proporció de dones amb formació agrària (cursos, cicles formatius o formació superior), va ser del 18,2% el 2020, una proporció molt menor que la dels homes.

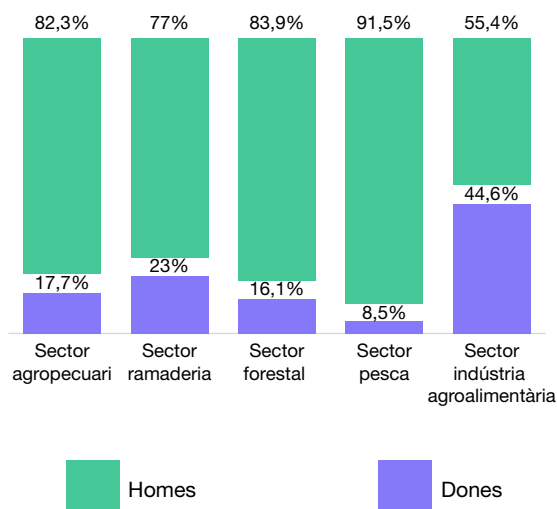
Gràfic 31. Formació agrària de les persones al capdavant d'explotacions agropecuàries. Catalunya 2020

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

En relació amb les persones participants en les formacions de la xarxa d'escoles de capacitat agrària de Catalunya, les dones han optat majoritàriament per seguir cursos vinculats al sector de la indústria alimentària. En aquest àmbit, han representat un 44,6% de les persones formades, fregant la paritat. En canvi, la presència de les dones ha estat menor pel que fa a les participants en les formacions vinculades al sector ramader (23%), agropecuari (17,7%), forestal (16,1%) i de pesca (8,5%).

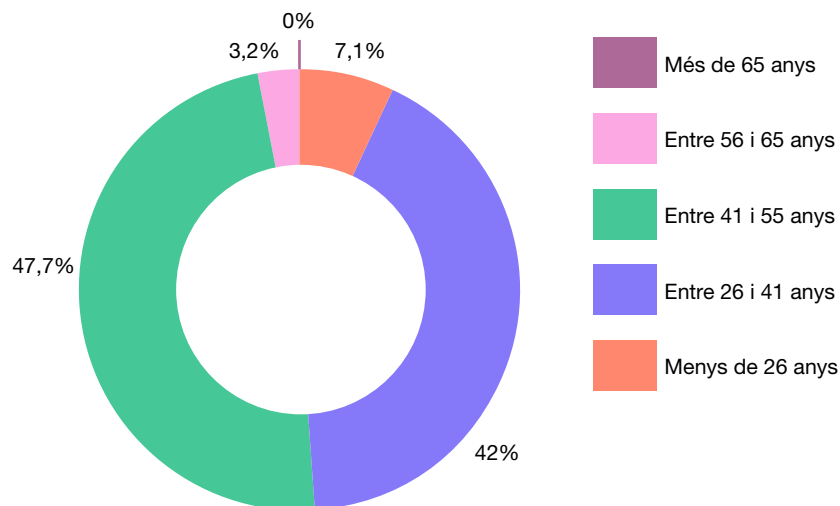
Gràfic 32. Persones participants en formacions de la xarxa d'escoles de capacitat agrària de Catalunya per sector (període 2016-2020)

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Pel que fa a l'edat de les dones que han participat en les formacions de la xarxa d'escoles de capacitació agrària de Catalunya, la majoria es troben en la franja que va dels 41 als 55 anys (47,7%), cosa que posa de manifest la manca de relleu generacional en aquest sector.

Gràfic 33. Dones participants en formacions de la xarxa d'escoles de capacitació agrària de Catalunya segons l'edat (període 2016-2020)

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

05 CULTURA

En aquest apartat es mostren algunes dades sobre com es distribueixen per sexes l'ocupació, l'atur i les pràctiques en el sector de la cultura. Les dades permeten observar diferències en la selecció dels sectors de treball i en la dedicació del temps de lleure a la cultura.

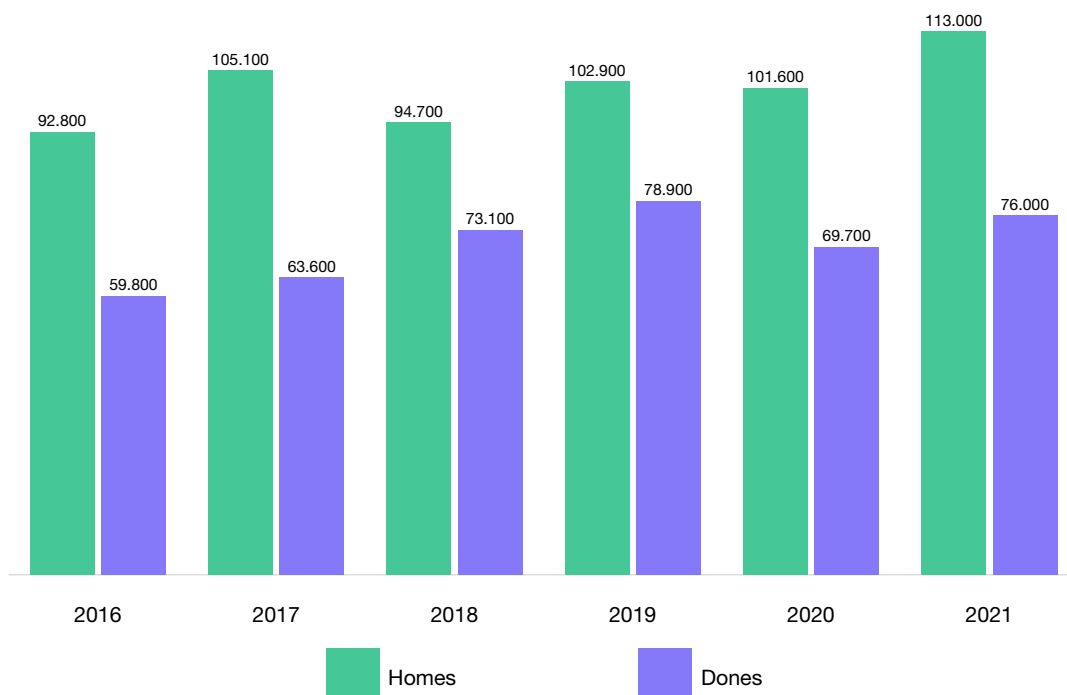
En el sector de la cultura, la distribució de la població activa ja ha assolit la paritat. L'any 2021, el conjunt de població activa en l'àmbit de la cultura va estar format per 118.000 homes (59,6%) i 80.000 dones (40,4%). Pel que fa a l'ocupació, en els darrers anys la proporció de dones ocupades en el sector cultural s'ha mantingut entre el 38% i el 44% (un 40,2% al 2021).

Pel que fa a la participació en les activitats culturals, les diferències entre dones i homes se situen en menys d'11 punts percentuals en totes les pràctiques culturals recollides. La màxima diferència entre dones i homes recau en la pràctica de jugar a videojocs, que presenta una incidència més elevada entre els homes, amb 11,2 punts percentuals més que les dones.

05.1 Població ocupada en el sector de la cultura

Quant al nombre de dones ocupades en el sector de la cultura, s'observa un increment del 9% en el darrer any. S'ha passat de 69.700 dones ocupades el 2020 a 76.000 el 2021.

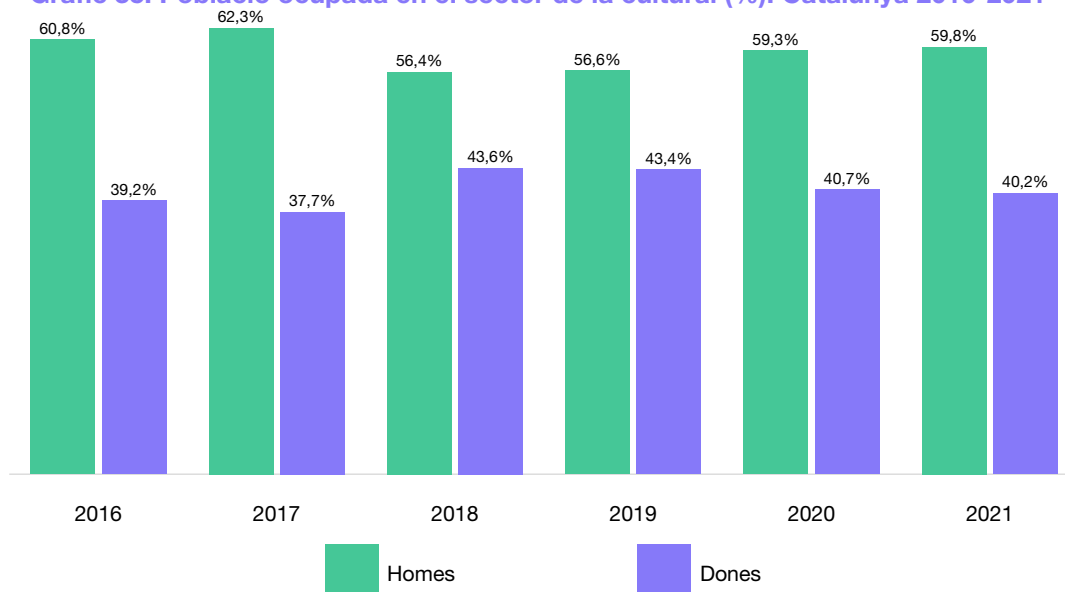
Gràfic 34. Població ocupada en el sector de la cultura. Catalunya 2016-2021

Font: Població ocupada en el sector cultural. Institut d'Estadística de Catalunya i Departament de Cultura.

En termes relatius, les dones representaven al 2021 el 40,2% de la població ocupada en l'àmbit de la cultura, 0,5 punts percentuals menys que l'any anterior.

Gràfic 35. Població ocupada en el sector de la cultural (%). Catalunya 2016-2021

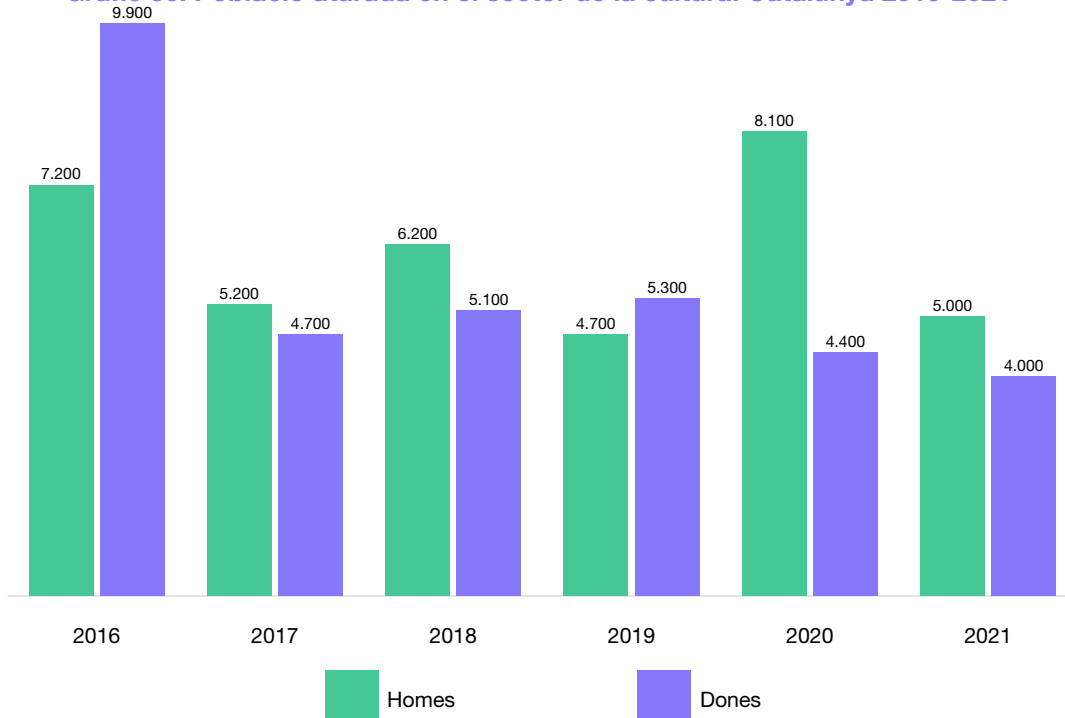

Font: Població ocupada en el sector cultural. Institut d'Estadística de Catalunya i Departament de Cultura.

05.2 Població desocupada en el sector de la cultura

El nombre estimat de dones desocupades en el sector de la cultura l'any 2021 a Catalunya ha estat de 4.000, unes 400 dones menys que l'any 2020.

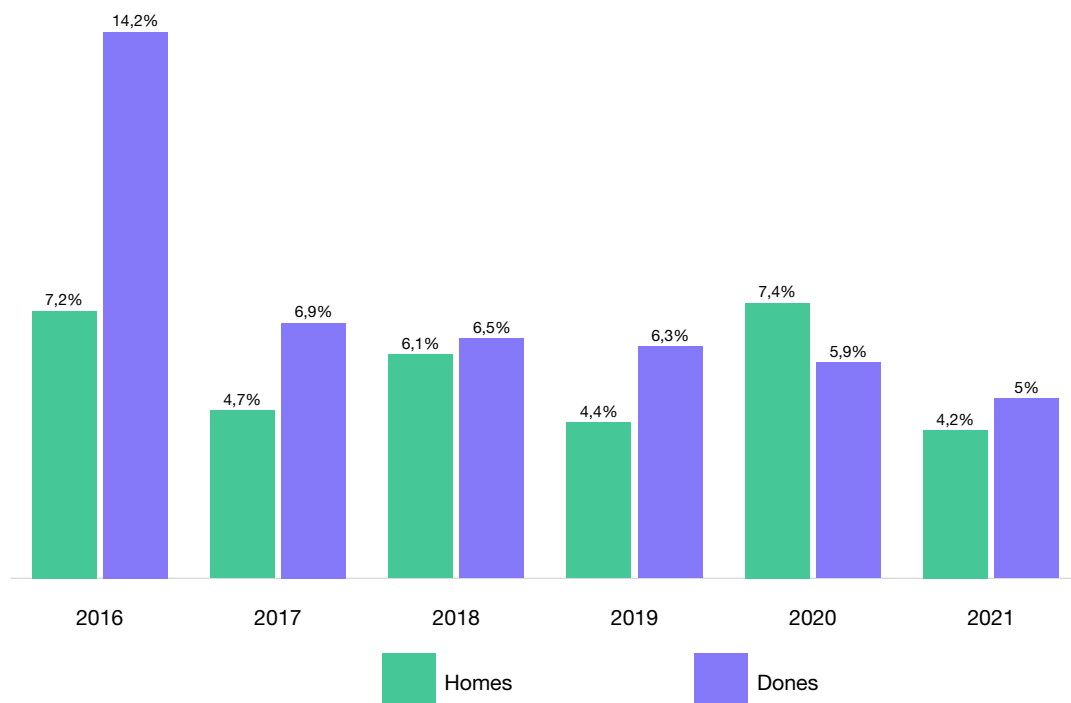
Gràfic 36. Població aturada en el sector de la cultura. Catalunya 2016-2021

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la població ocupada en el sector cultural de Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament de Cultura.

La taxa d'atur estimat de les dones en l'àmbit cultural és del 5%, lleugerament inferior a la de l'any anterior, però superior a la dels homes.

Gràfic 37. Taxa d'atur en el sector de la cultura. Catalunya 2016-2021

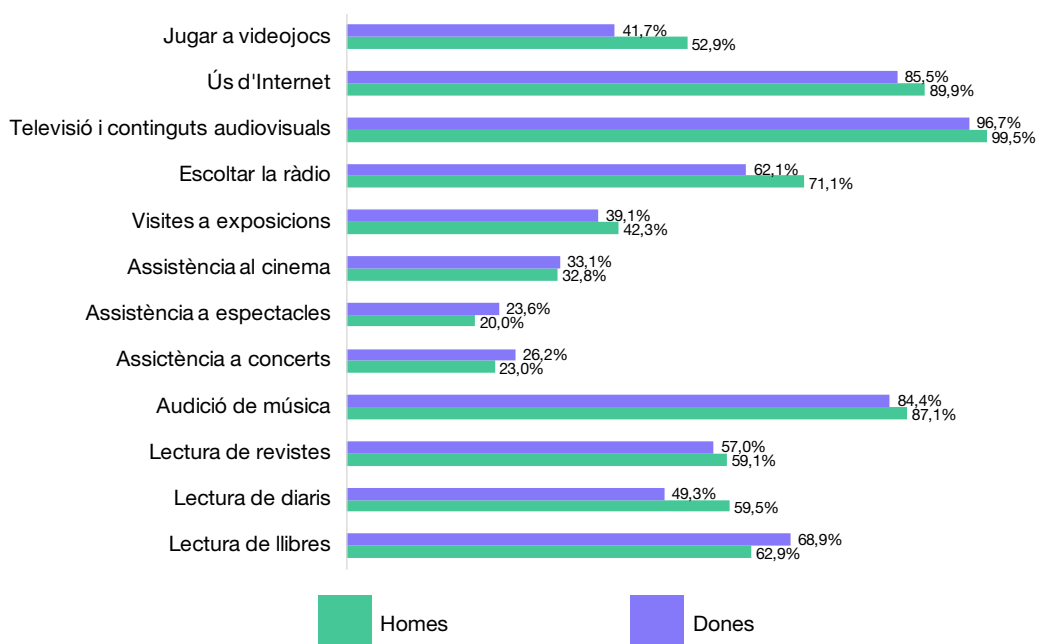
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la població ocupada en el sector cultural de Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament de Cultura.

05.3 Participació en activitats culturals

Les activitats culturals recollides en l'enquesta de participació cultural 2021 a Catalunya que presenten més diferència entre gèneres són jugar a videojocs (11,2 punts més per als homes), llegir diaris (10,2 punts més per als homes), escoltar la ràdio (9 punts més per als homes) i llegir llibres (6 punts més per a les dones).

En canvi, les activitats amb una dedicació més semblant són llegir revistes (2,1 punts més per als homes) i anar al cinema (0,3 punts més per als homes).

Gràfic 38. Participació en activitats culturals. Any 2021

Font: Enquesta de participació cultural a Catalunya 2021. Departament de Cultura.

06

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ (TIC)

L'àmbit acadèmic, i específicament la recerca amb perspectiva de gènere, ha demostrat l'existència de l'anomenada bretxa digital de gènere. Inicialment, aquesta bretxa només feia referència a la diferència d'accés de dones i homes a les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Amb posterioritat, però, s'ha vist que aquest biaix de gènere és també present en l'ús, l'apropiació i les possibilitats de participar en el disseny i el desenvolupament de les TIC.

L'accés i la participació en estudis vinculats a les tecnologies de la informació i la comunicació estan fortament influïts pels estereotips de gènere. Si bé és cert que hi ha condicionants individuals com la motivació o les expectatives, la diferència global entre dones i homes només es pot explicar per condicionants socials i culturals. Són factors que tenen a veure amb una diferenciació estereotipada de les capacitats i habilitats que té cadascun dels gèneres en relació amb un àmbit de coneixement determinat.

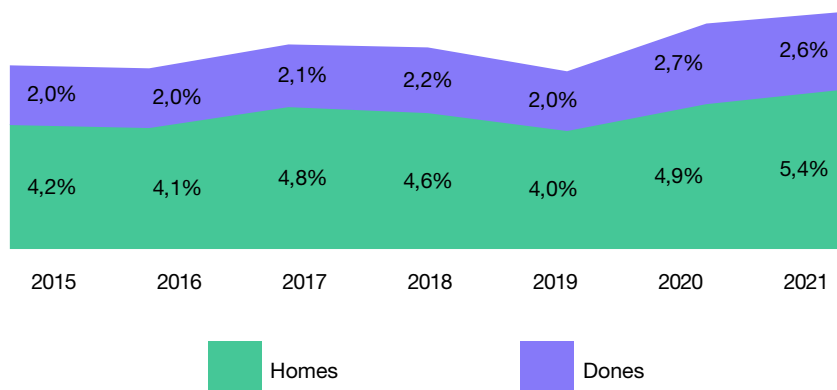
La segregació que s'observa en l'etapa dels estudis es trasllada posteriorment a l'àmbit laboral, al qual se sumen altres factors de desigualtat vinculats a la feina i l'ocupació.

Les dades sobre l'ocupació en els àmbits tecnològics mostren la bretxa general existent. Aquest fet s'explica principalment per factors que tenen a veure amb les desigualtats existents en el sistema educatiu i en el mateix món laboral.

06.1 Ocupació en TIC

Del total de les dones ocupades el 2021, el 2,6% ho estaven en la branca de les tecnologies de la informació i la comunicació, enfront d'un 5,4% dels homes.

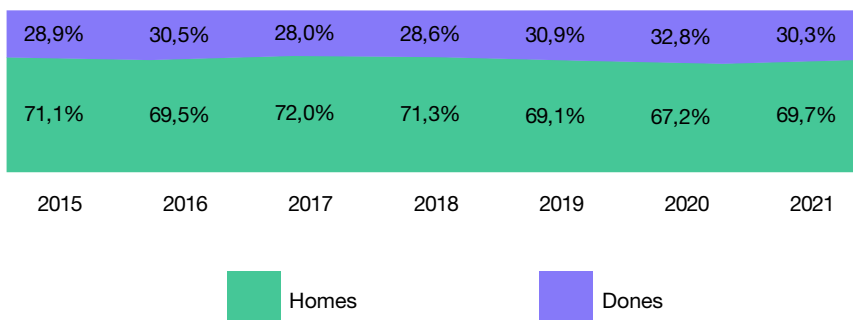
Gràfic 39. Evolució de l'ocupació en les TIC per sexe a Catalunya (% vertical). 2015-2021

Font: Idescat a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE.

Tenint en compte el total de persones ocupades en el sector de les TIC, es pot veure que el percentatge d'homes ha estat, al llarg dels darrers anys i de manera estable, més del doble que el de les dones. Des de 2017, s'observa una lleugera reducció d'aquesta bretxa, excepte l'any 2021, en què torna a incrementar-se.

Gràfic 40. Evolució de l'ocupació en TIC per sexe a Catalunya (% horitzontal). 2015-2021

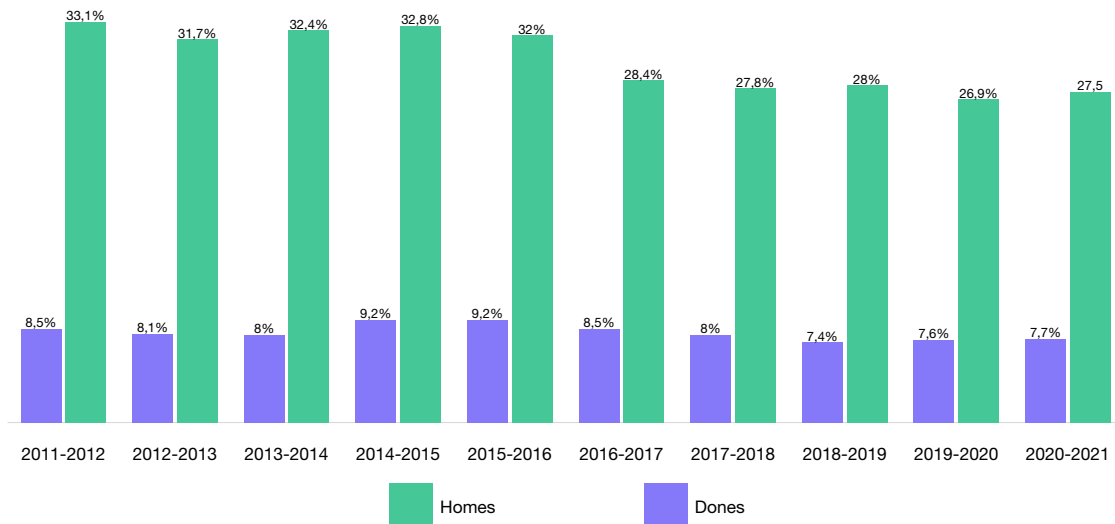

Font: Idescat a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE.

06.2 Formació en TIC

Les dades disponibles en relació amb la segregació de gènere dels títols universitaris agrupen l'enginyeria i l'arquitectura. Per tant, tenint en compte que en els estudis en TIC estan inclosos els d'enginyeria informàtica i telecomunicacions, es pot observar una evident masculinització del sector (homes 27,5% i dones 7,7%).

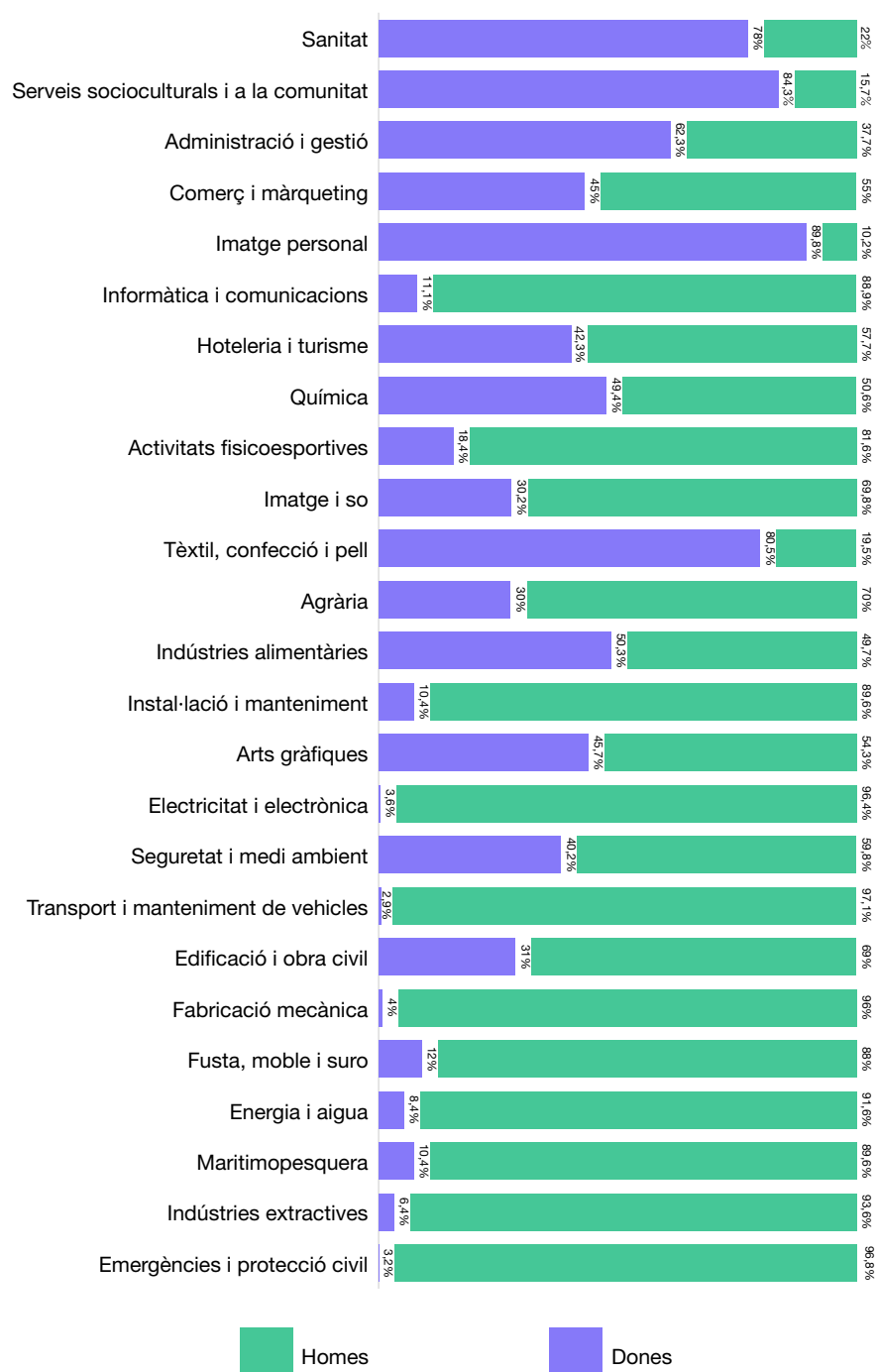
Gràfic 41. Evolució dels títols universitaris en enginyeria i arquitectura per curs acadèmic i sexe. 2011-2021

Font: Secretaria d'Universitats i Recerca.

Més enllà dels estudis universitaris, en la matriculació a la formació professional també s'observa una diferència important entre dones i homes en l'àmbit de la informàtica i les comunicacions (dones 11,1% i homes 88,9%).

Gràfic 42. Població matriculada en FP per tema. 2020-2021

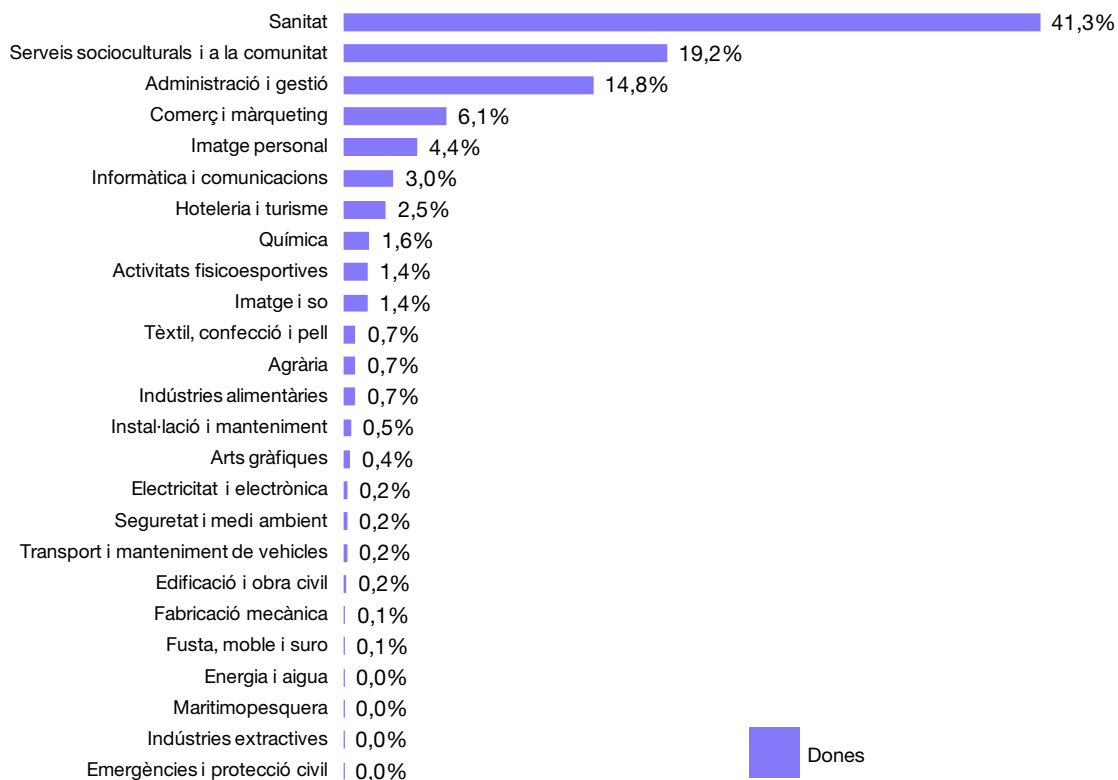

Font: Departament d'Educació.

06.2.1 Matrícules de dones en formació professional per matèria

Pel que fa a la distribució de matèries del total de dones matriculades als diferents estudis de formació professional durant el curs 2020-2021, la informàtica i comunicacions ha esta escollida per dones en un 3% dels casos.

Gràfic 43. Matrícules de dones a FP per matèria (% horitzontal). 2020-2021

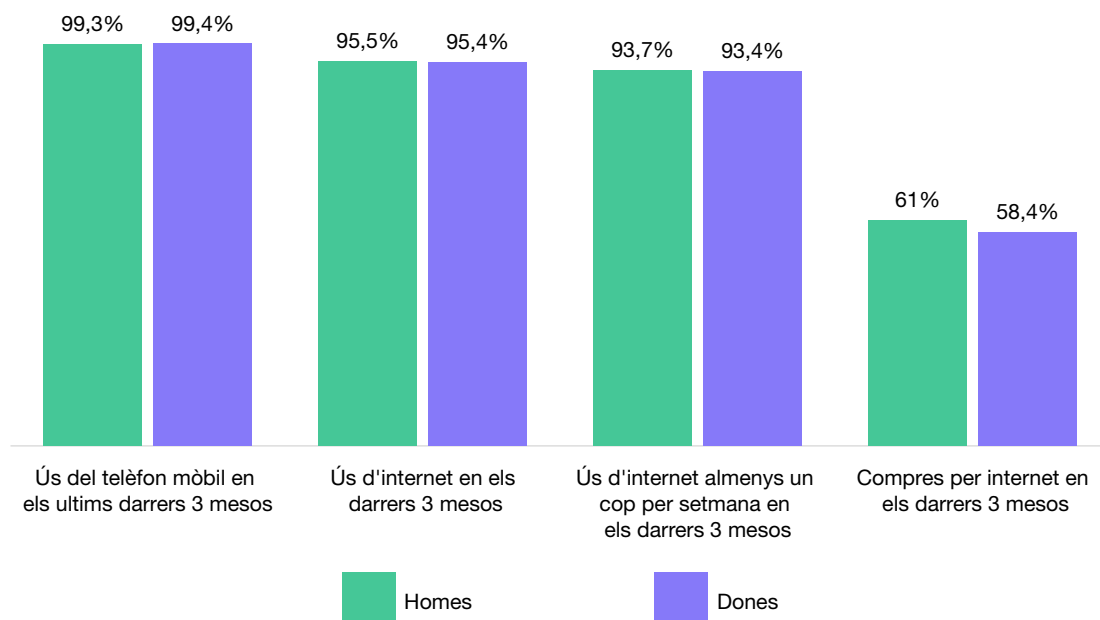

Font: Departament d'Educació.

06.3 Ús de les TIC

En general, les dones i els homes utilitzen les TIC en una proporció molt similar. La pràctica en què s'observen més diferències és la de les compres per Internet, ja que les dones les fan en 2,6 punts menys que els homes.

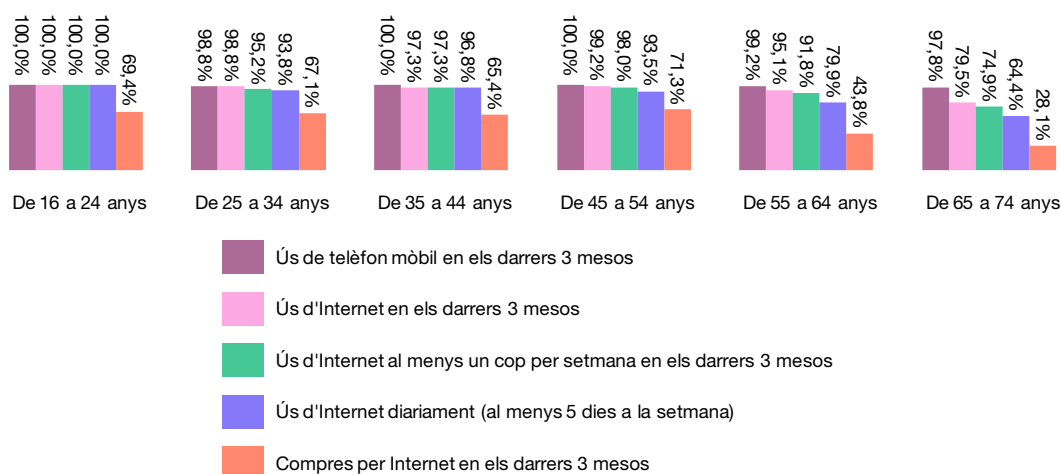
Gràfic 44. Ús d'Internet per sexe i tipus d'ús. Any 2021

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

Per franges d'edat de les dones, la que utilitza amb major freqüència les tecnologies de la informació i la comunicació és la que va dels 16 als 24 anys. Tot i així, en totes les franges d'edat entre els 16 i els 54 anys s'observa un ús molt freqüent d'Internet, amb més del 90% de dones utilitzant Internet diàriament en totes les edats. Pel que fa a les compres per Internet, la franja d'edat amb un percentatge d'ús més elevat és la dels 45 als 54 anys amb un 71,3% dels casos.

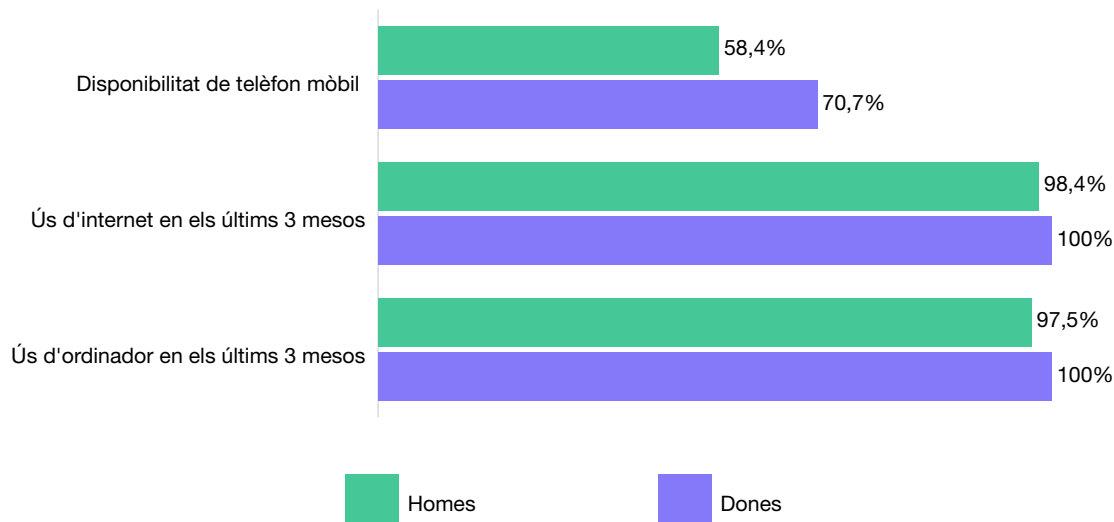
Gràfic 45. Percentatge de dones segons l'ús de les TIC i grup d'edat. Any 2021

Font: Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

L'ús de les TIC entre dones i homes de 10 a 15 anys és similar. Les dones presenten uns percentatges lleugerament superiors en l'ús de l'ordinador i Internet i una diferència de 12,3 punts en la disponibilitat de telèfon mòbil.

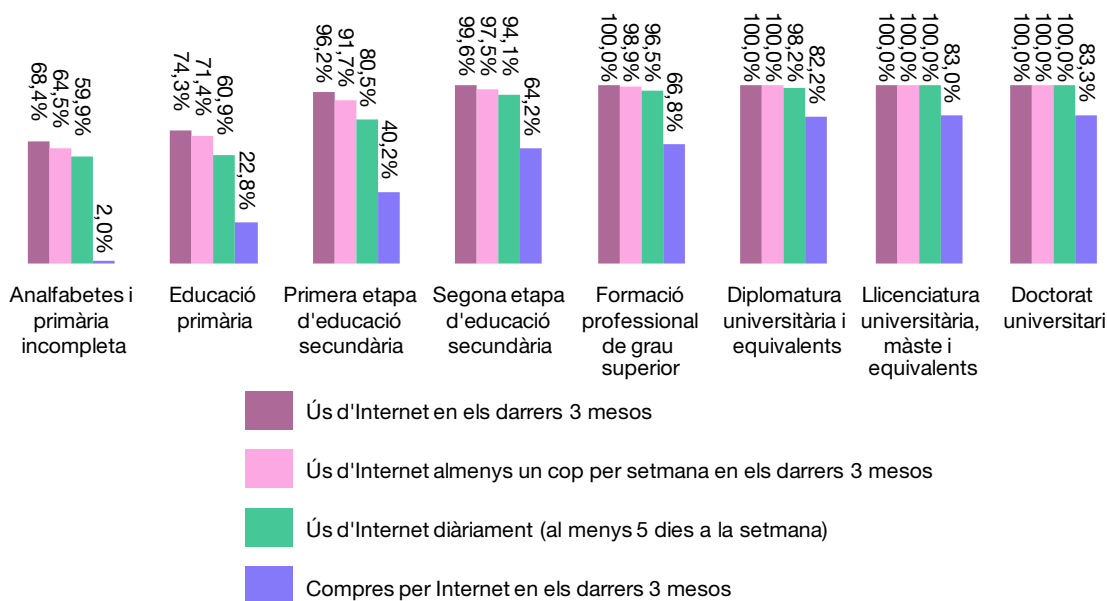
Gràfic 46. Ús de les TIC entre els 10 i els 15 anys segons sexe. Any 2021

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

Tenint en compte el nivell d'estudis, les dones amb més titulació són les que més utilitzen les tecnologies de la informació i la comunicació, incloses les compres per Internet.

Gràfic 47. Percentatge de dones segons l'ús de les TIC i nivell d'estudis. Any 2021

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta sobre equipament i ús de tecnologies de la informació i la comunicació a les llars de l'INE.

07 SALUT

Els estereotips es reproduïxen i s'estenen a través dels processos de socialització, que imposen normes sobre la identitat de gènere, l'orientació sexual i les relacions de gènere. Aquest conjunt de normes i rols imposats impacten en diferents aspectes de la vida de les persones, també en el seu benestar, la salut i la cura.

Com a resultat dels processos de socialització i de la persistència d'estereotips i rols de gènere, les dones i els homes tenen diferents maneres de viure, de cuidar-se, d'emmalaltir, de respondre a les intervencions sanitàries i de rebre respostes del sistema sanitari davant dels problemes de salut.

En relació amb la seva imatge, les dones tenen el mandat de mostrar-se sempre atractives i seductores, una imposició que sovint degrada la seva salut física i mental. La pressió estètica és una de les formes de control i opressió més eficaces que pateixen les dones, és una forma subtil i efectiva d'exercir violències masclistes. Les imatges estereotipades que contínuament s'emetten per tots els mitjans fan trontollar l'autoestima de les dones al llarg de tota la vida, posant en risc la seva salut i benestar, empenyent-les a sotmetre's a tràngols durs com són les operacions quirúrgiques per tal d'assolir un ideal de bellesa poc o gens realista, i fent-les viure en una eterna sensació d'insatisfacció amb el propi cos i la pròpia imatge.

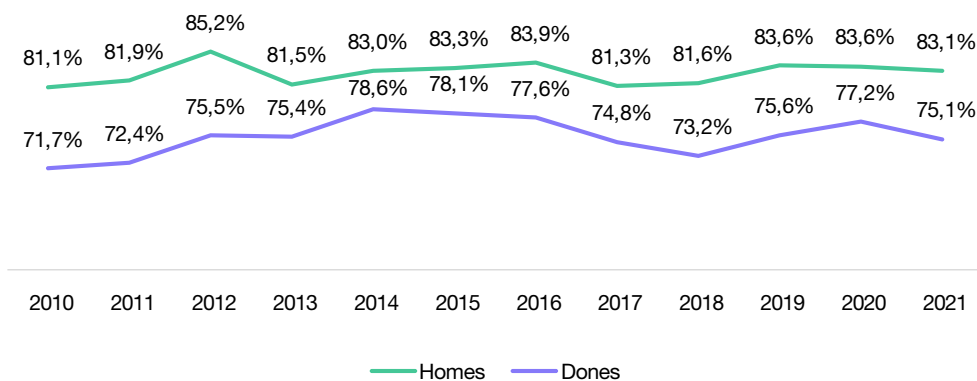
Aquesta pressió deriva en molts casos en malalties que afecten majoritàriament les dones, com ara l'anorèxia i la bulímia.

**En una normalitat sense
pressió estètica, les
dones no haurien de sentir
com constantment es
comenten, valoren i jutgen
els seus cossos.**

07.1 Percepció positiva de l'estat de salut

L'any 2021, les dones tenen una percepció positiva de la pròpia salut en un 75,1% dels casos, 8 punts percentuals per sota de la dels homes (83,1%).

Gràfic 48. Percepció positiva de l'estat de salut

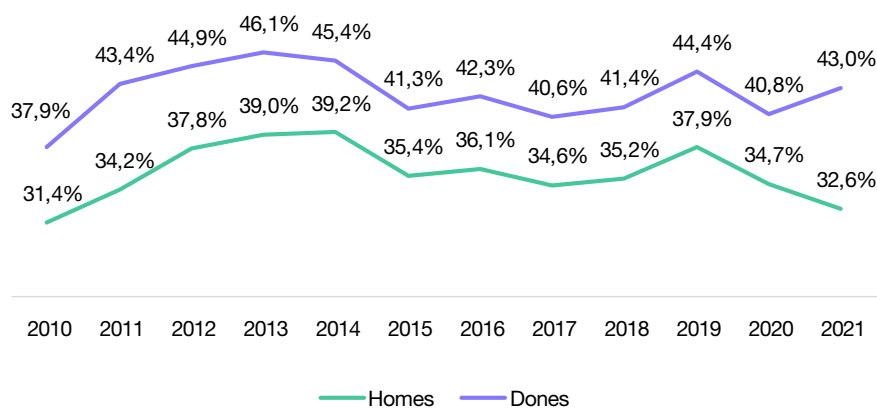

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.2 Malaltia o problema de salut crònic

En referència a l'any 2021, el 43% de les dones afirmen que pateixen alguna malaltia crònica, un percentatge més alt que el dels homes, que se situa en el 32,6%. La diferència entre dones i homes és de 10,4 punts, diferència que s'ha mogut entre 6 i 10 punts en els darrers anys.

Gràfic 49. Població de 15 anys i més amb malaltia o problema de salut crònic

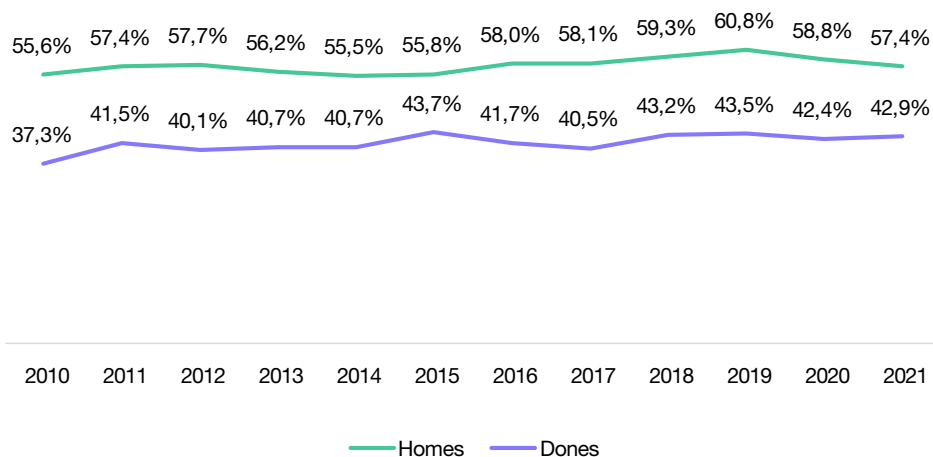

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.3 Excés de pes

L'excés de pes és un problema de salut pública que afecta significativament més als homes, en un 57,4% dels casos, que a les dones (42,9%).

Gràfic 50. Població de 18 a 74 anys amb excés de pes

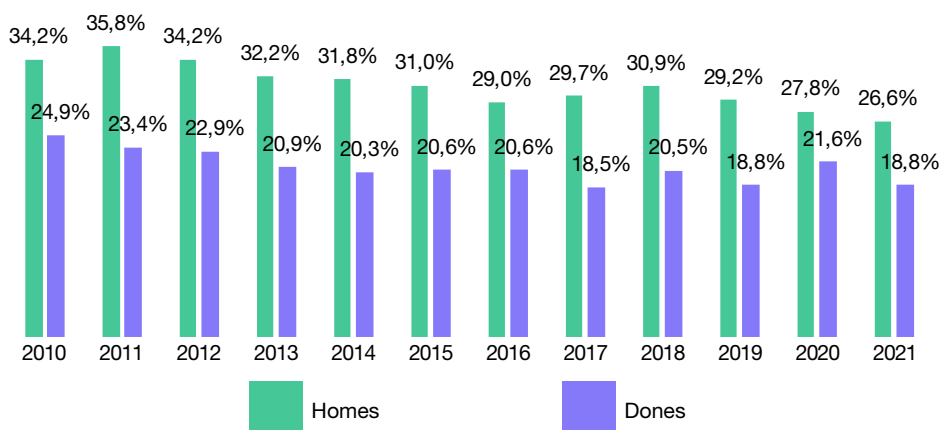

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.4 Consum de tabac

En general, les dones (18,8%) consumeixen menys tabac que els homes (26,6%). Ara bé, si fa 10 anys la diferència se situava en més d'11 punts percentuals, actualment la diferència és d'aproximadament 8 punts.

Gràfic 51. Consum de tabac diari i ocasional

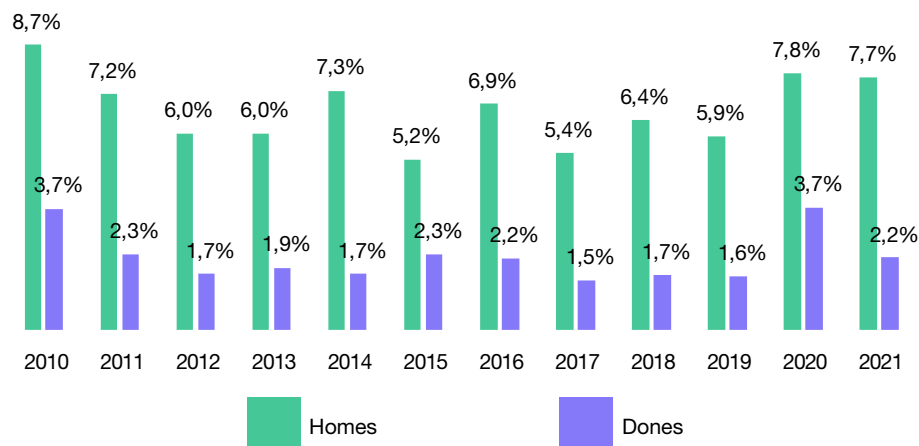

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.5 Consum de risc d'alcohol

Com en el cas del tabac, les dones presenten en general un menor consum de risc d'alcohol que els homes, amb més de 5 punts percentuals de diferència el 2021. Entre el 2020 i el 2021 s'observa un decreixement d'1,5 punts percentuals en el cas de les dones que s'acosta a valors anteriors.

Gràfic 52. Consum de risc d'alcohol

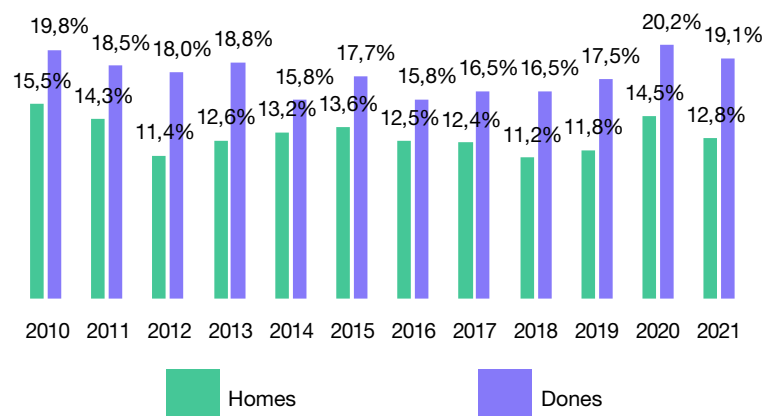

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.6 Persones amb alguna discapacitat

L'any 2021 les dones indiquen en major mesura (19,1%) que tenen alguna discapacitat que els homes (12,8%), cosa que representa una diferència de 6,3 punts percentuals.

Gràfic 53. Tenir alguna discapacitat

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.7 Anorèxia

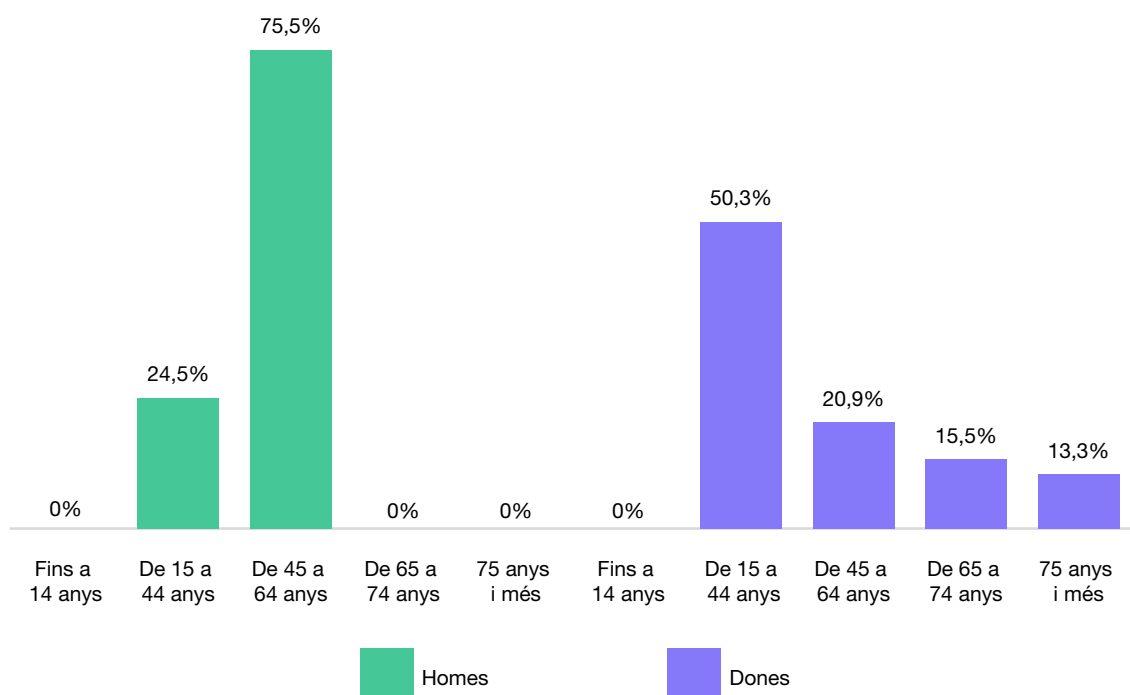
Segons l'Enquesta de salut de Catalunya, a Catalunya, l'any 2020⁴, patien anorèxia 90.869 dones i 15.415 homes.

El 50,3% de les dones amb anorèxia a Catalunya tenen entre 15 i 44 anys, seguit del 20,9% que tenen entre 45 i 64 anys. El 15,5% tenen entre 65 i 74 anys i el 13,3%, 75 anys i més.

Pel que fa als homes, la incidència de l'anorèxia es troba menys distribuïda per edat. El 75,5% dels homes amb anorèxia tenen entre 45 i 64 anys i el 24,5% entre 15 i 44 anys.

En definitiva, entre les dones l'anorèxia té més incidència entre els 15 i els 44 anys, mentre que en el cas dels homes és més present en la franja de 45 a 64 anys.

Gràfic 54. Població amb anorèxia. Catalunya 2020

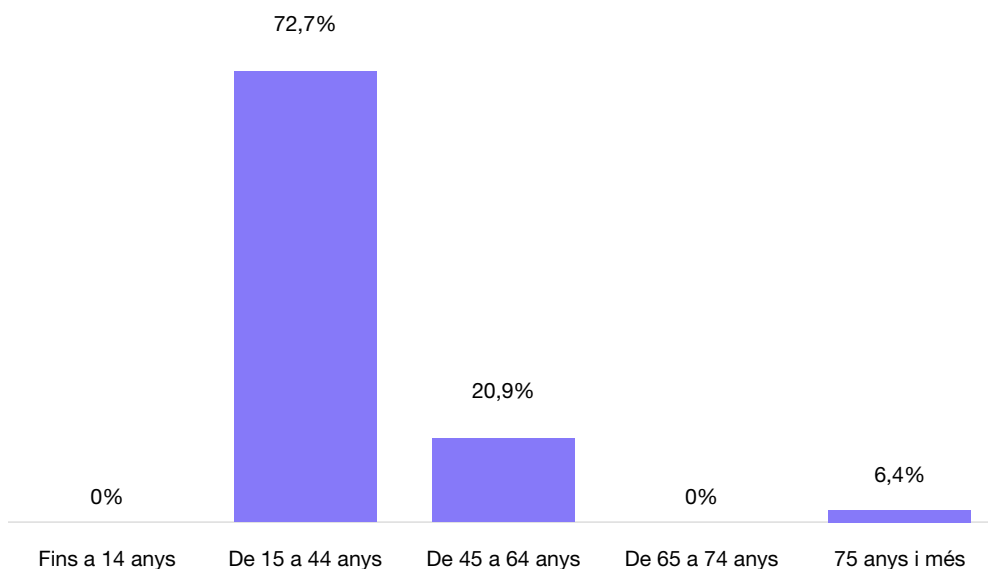
Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

4 Aquesta dada és de 2020 perquè hi ha determinats trastorns que no es comptabilitzen cada any.

07.8 Bulímia

El 72,7% de les dones amb bulímia a Catalunya l'any 2020 tenien entre 15 i 44 anys, seguit del 20,9% que tenien entre 45 i 64 anys i el 6,4% tenien 75 anys i més. No s'han comptabilitzat homes amb bulímia.

Gràfic 55. Dones amb bulímia. Catalunya 2020

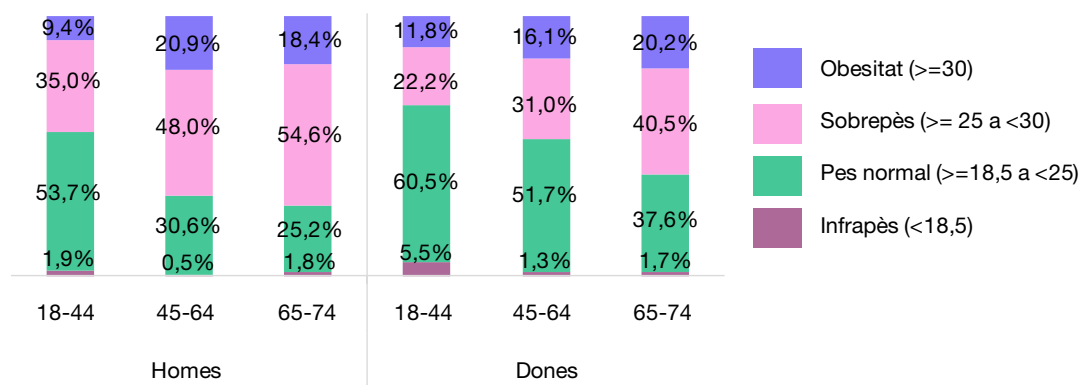

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

07.9 Índex de massa corporal (IMC)

En relació amb l'índex de massa corporal (IMC), que relaciona el pes amb l'alçada⁵ de la persona, s'observa que la franja d'edat amb més proporció de dones amb pes categoritzat de "pes normal", segons la Organització Mundial de la Salut (OMS), és la dels 18 a 44 anys. A mesura que augmenta l'edat, disminueix el percentatge de dones amb pes saludable i augmenten els casos de "sobrepès" (31%) i "obesitat" (16,1%).

Gràfic 56. Població de 18 a 74 anys segons índex de massa corporal. Catalunya 2021

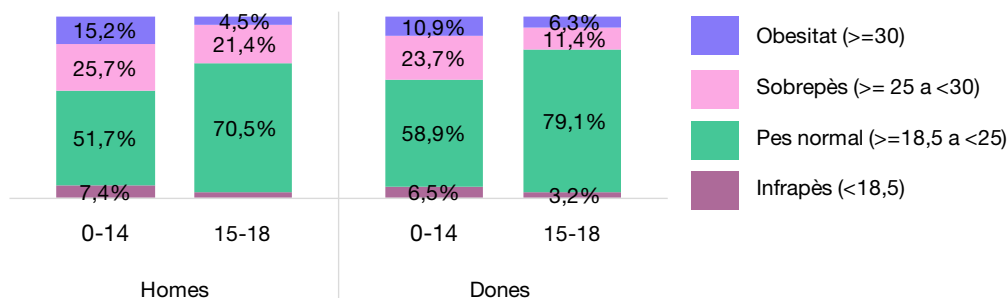
Font: Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA).

⁵ L'IMC és igual al pes en kilograms dividit per l'alçada en metres al quadrat.

Quant a la població menor de 19 anys, s'observa que en la franja d'edat de 15 a 18 anys un 79,1% de les dones estan en el pes categoritzat com a "pes normal". Dels homes d'aquesta mateixa franja d'edat, un 70,5% se situen en la mateixa categoria, quasi nou punts per sota que les dones, ja que hi ha més homes amb sobrepès en aquest tram d'edat.

Pel que fa a la franja d'edat més jove, de 0 a 14 anys, trobem amb "pes normal" un 58,9% de dones i un 51,7% d'homes. Tant dones com homes estan per sota de la proporció de "pes normal" que hi ha entre els joves més grans de 14 anys.

Gràfic 57. Població menor de 19 anys segons l'IMC. Catalunya 2021

Font: Enquesta de salut de Catalunya (ESCA).

08 ESPORT

Les dades d'aquest apartat han estat proporcionades per l'Observatori Català de l'Esport de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), en el marc de la col·laboració establerta entre aquest organisme i l'Observatori de la Igualtat de Gènere.

Amb l'objectiu de visibilitzar la realitat de les dones en l'esport, en aquest apartat s'han agrupat les dades destacades més recents sobre la presència de les dones en diferents àmbits.

Al llarg dels anys ha anat augmentant la presència de les dones en la pràctica esportiva, coincidint amb un context en què s'ha incrementat de manera significativa la visibilitat de les reivindicacions del moviment feminista. Ara bé, malgrat els avenços, es continua notant l'impacte i la persistència de molts estereotips que envolten la pràctica esportiva, i que vinculen la participació de les dones a l'esport majoritàriament a qüestions de benestar, estètica i bellesa.

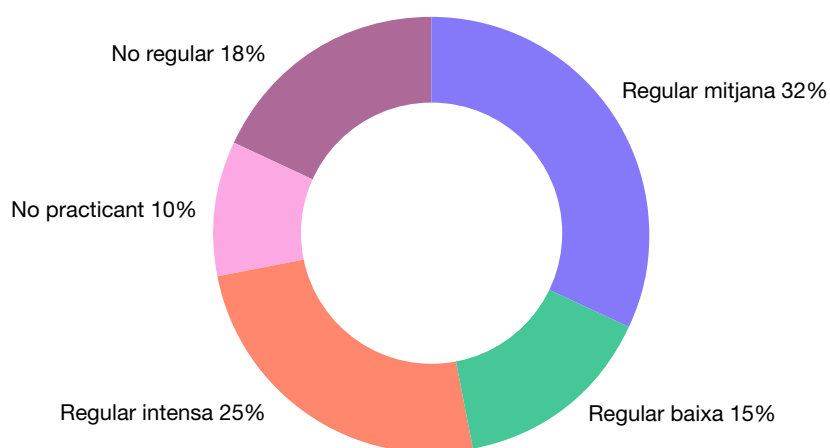
En aquest apartat es poden consultar dades sobre els hàbits i les pràctiques esportives en la vida quotidiana, la pràctica de la competició, la formació en l'àmbit esportiu i el mercat de treball de l'esport.

8.1 Hàbits esportius

8.1.1 Regularitat de la pràctica esportiva

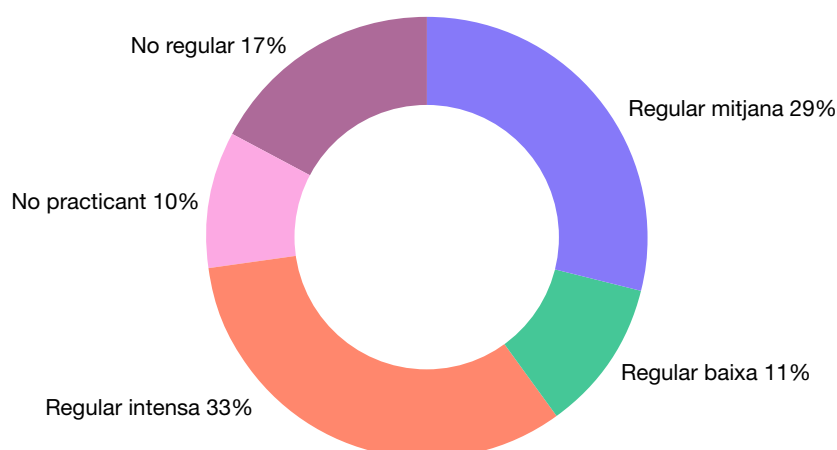
Segons les dades de l'Enquesta sobre activitat física i esportiva a Catalunya 2019 elaborada pel Consell Català de l'Esport (CCE), no es donen diferències significatives entre la pràctica esportiva d'homes i dones. Les dades mostren que la pràctica regular es dona en les dones en un 72% i en els homes en un 73%, amb només un punt percentual de diferència. No obstant, es detecten certes diferències segons gènere pel que fa a la intensitat de la pràctica com ara la proporció d'homes que practica esport de manera regular intensa, que és significativament més alta que la de dones (8 punts de diferència). Les dones, en canvi, presenten percentatges superiors en la pràctica esportiva regular mitjana i baixa, i també en la pràctica no regular.

Gràfic 58. Regularitat de la pràctica esportiva en dones

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport.

Gràfic 59. Regularitat de la pràctica esportiva en homes

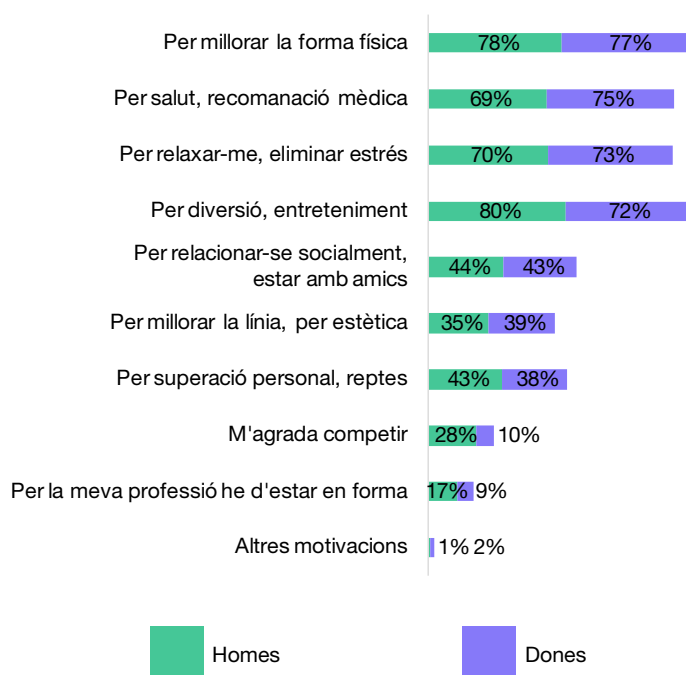
Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport.

8.1.2 Motius per practicar esport

A continuació, es mostren les dades sobre les motivacions per a la pràctica esportiva segons el gènere. La mostra està formada per persones que han practicat alguna activitat físicoesportiva els darrers 12 mesos. Les respostes podien contenir un o diversos motius per a la realització de la pràctica físicoesportiva.

A diferència de la regularitat en la pràctica esportiva, en el cas dels motius sí que s'observen diferències significatives per gènere. Les més importants es troben en els aspectes competitiu i lúdic. Comparativament, les dones prioritzen millorar la forma física (77%), la salut (75%) i la relaxació (73%) i els homes tenen com a primera motivació la diversió (80%), que les dones escullen en un 72% dels casos, 8 punts menys que els homes.

Gràfic 60. Motivacions per a la pràctica esportiva

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport.

08.2 Organitzacions associatives

08.2.1 Composició de les juntes directives de les federacions esportives catalanes

En aquest indicador podem veure el nombre de persones que constitueixen les juntes directives de les diferents federacions esportives catalanes per sexe. D'aquestes persones, només una de cada quatre són dones.

Gràfic 61. Percentatge per sexe de les juntes directives de les federacions esportives catalanes

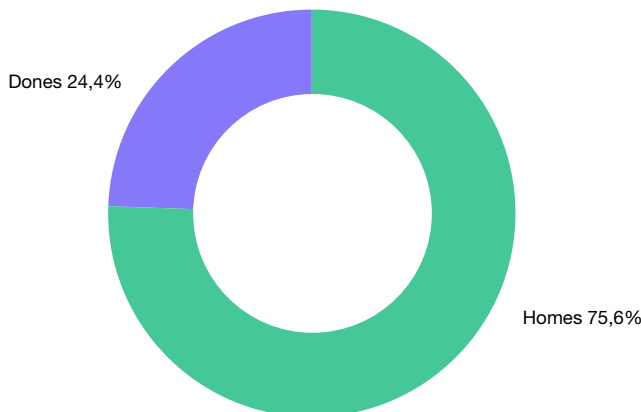
Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport.

08.2.2 Composició de les juntes directives de consells esportius de Catalunya

Pel que fa al sexe de les persones que constitueixen les juntes directives dels consells esportius, es pot veure que la proporció de dones és similar a la de les juntes directives de les federacions, en aquest cas és d'un 24,4%.

Només trobem dos consells esportius, concretament el CE de La Segarra i el CE de L'Hospitalet, en què hi ha més dones que homes a la junta directiva. I només a 3 consells podem parlar de paritat al principal òrgan de govern, el CE de L'Alt Penedès, el CE de La Cerdanya i el CE del Pallars Sobirà.

Gràfic 62. Percentatge homes i dones a les juntes directives Consells Esportius de Catalunya

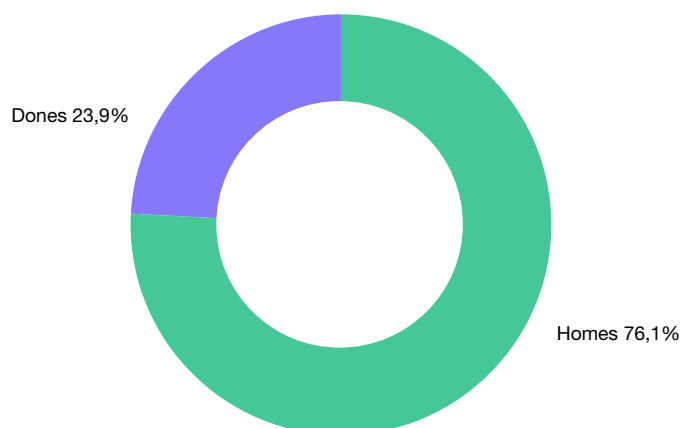
Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de l'Enquesta sobre l'activitat física i esportiva a Catalunya 2019 del Consell Català de l'Esport.

08.3 Formació

En aquest apartat podem veure el nombre de persones que han cursat els estudis en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE) a les diferents universitats catalanes el curs 2021-2022. L'objectiu d'aquest ensenyament és proporcionar una formació adequada en els aspectes bàsics i aplicats de l'activitat física i de l'esport en totes les seves manifestacions.

En el gràfic següent podem apreciar com, de mitjana, un 76,1% de les persones que estan cursant els estudis de CAFE són homes, mentre que només un 23,9% són dones. Les dades desagregades per universitats es poden trobar en l'annex (taula 2).

Gràfic 63. Percentatge d'homes i dones que cursen els estudis de CAFE a Catalunya

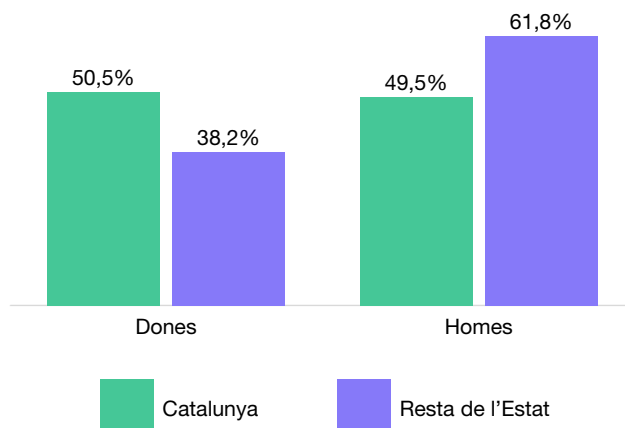
Font: Observatori Català de l'Esport, 2022, a partir de les dades de les universitats corresponents, 2022.

08.4 Projecció exterior

08.4.1 Esportistes participants als Jocs Olímpics d'estiu de 2020

La participació en els Jocs Olímpics (JJOO) d'estiu de 2020 va ser igualitària (50,5% de dones i 49,5% homes) pel que fa a les persones representants de Catalunya. La diferència entre la participació de les dones i els homes per a la resta de l'Estat en els JJOO d'estiu 2020 és de 24 punts (38,20% dones i 61,80% homes).

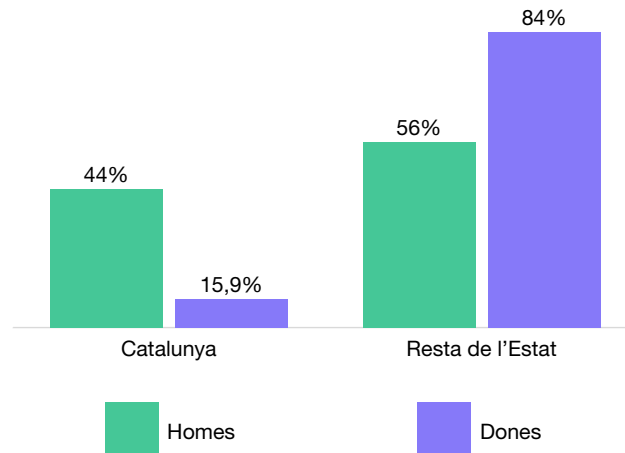
Gràfic 64. Participació dels i les esportistes als JJOO d'estiu de 2020

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022, a partir de les dades de les universitats corresponents, 2022.

Pel que fa a l'obtenció de medalles, les aconseguides per la representació catalana van estar repartides de manera paritària entre gèneres (44% de medalles per a dones). En canvi, les medalles de la resta de l'Estat les van obtenir majoritàriament homes (84%).

Gràfic 65. Medaller de les persones participants als darrers JJOO d'estiu de 2020

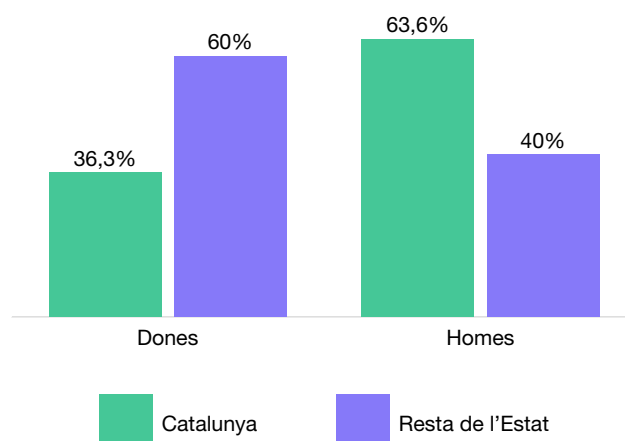

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de les dades del Consell Superior d'Esports i el Comitè Olímpic Espanyol, 2021.

08.4.2 Esportistes participants als Jocs Paralímpics d'estiu 2020

En els Jocs Paralímpics d'estiu de 2020, la distribució de gènere de les medalles va variar significativament respecte dels Jocs Olímpics. En el cas de Catalunya, les representants esportives van aconseguir un 36,3% de les medalles; a la resta de l'Estat es va donar una situació de paritat tècnica, en què les dones van aconseguir el 60% de les medalles.

Gràfic 66. Medaller de les persones participants als darrers Jocs Paralímpics d'estiu (any 2020)

Font: Observatori Català de l'Esport, 2021, a partir de les dades del Comitè Paralímpic Espanyol, 2020.

09

DINERS

El fet que les dones assumeixin més càrregues de cures al llarg de la seva vida, tinguin feines més precàries i menys reconegudes, siguin majoritàries en les jornades parcials i cobrin menys que els homes per fer la mateixa feina o per feines d'igual valor són, entre d'altres, alguns dels factors que expliquen la feminització de la pobresa.

A Catalunya la font oficial de les dades de renda i pobresa és l'Enquesta de condicions de vida. Es tracta d'una operació estadística de l'INE de periodicitat anual, de la qual l'Idescat ofereix una explotació específica dels resultats per a Catalunya. Aquesta enquesta mesura la incidència i composició de la pobresa mitjançant l'establiment d'un llindar de risc de pobresa específic per cada territori. A més, ofereix informació sobre la distribució personal de la renda a partir dels ingressos anuals nets, i aporta dades sobre les privacions de les llars, les condicions dels habitatges i l'indicador de risc de pobresa o exclusió social harmonitzat a escala europea.

09.1 Iniquitat menstrual

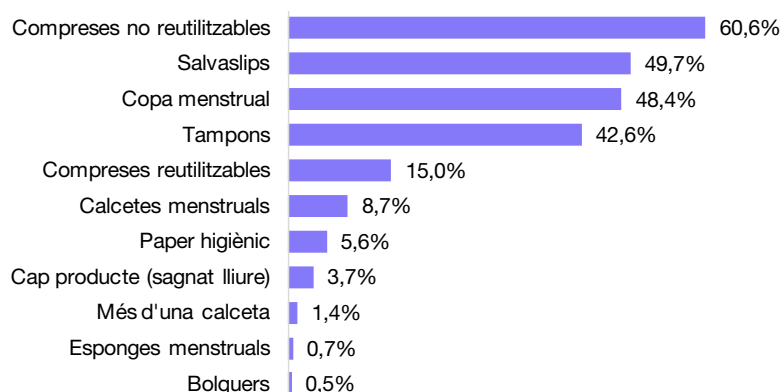
La iniquitat menstrual fa referència a la situació en què es troben les persones que menstruen quan no poden afrontar les despeses per comprar productes per a la gestió de la regla (tampons, compreses, medicaments...). Per tant, la pobresa menstrual està directament relacionada amb la pobresa econòmica a què som abocades les dones, i en determinats casos, quan això passa, s'acaben fent servir productes no adequats per la regla, cosa que té conseqüències sobre la salut.

Parlar d'equitat menstrual vol dir no només garantir l'accessibilitat econòmica als productes necessaris per gestionar la regla, sinó també trencar tabús, estigmes i creences que continuen envoltant la regla i els cossos que menstruen.

L'estudi Equitat i salut menstrual, finançat per la European Society of Contraception and Reproductive Health i elaborat per un equip de la Fundació Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina (IDIAPJGol), té com objectiu avaluar i explorar les experiències de salut menstrual i iniquitat menstrual en dones i persones menstruants d'entre 18 i 55 anys a Espanya. Els resultats es basen en les dades aportades per 22.823 persones que menstruen a través d'una enquesta en línia feta entre el març i el juliol del 2021. Amb una mostra per Catalunya (25,7%), l'estudi és el primer projecte d'investigació a Espanya que busca obtenir dades sobre la iniquitat i la salut menstrual.

Sobre l'ús dels productes menstruals, un 60,6% de les persones enquestades utilitzen (no de forma exclusiva) compreses d'un sol ús; un 49,7%, *salvaslips*, i en tercer lloc, se situa l'ús de la copa menstrual (48,4%).

Gràfic 67. Ús de productes menstruals*

Font: Estudi "Equitat i Salut Menstrual" de la Fundació Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol i Gurina (IDIAPJGol). *No exclusiu.

En relació amb l'accés als productes menstruals, un 22,2% de les persones enquestades van informar no haver tingut accés a productes menstruals en algun moment de la seva vida per qüestions econòmiques. També, un 39,9% van informar que per problemes econòmics no havien pogut costejar-se el producte menstrual de la seva elecció.

Les dificultats per al maneig menstrual impacten també en la utilització de productes menstruals no reutilitzables, ja que entre les persones enquestades, un 94,1% havia sobreutilitzat productes menstruals que no tenien un recanvi i un 74,6% havia sobreutilitzat algun producte menstrual per no trobar un lloc adequat on canviar-se.

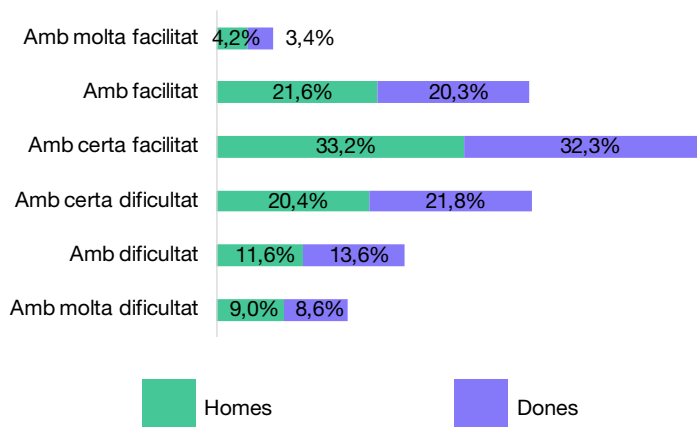
Els grups que indiquen més pobresa menstrual són les persones de menys de 25 anys, les persones no binàries, les nascudes fora d'Espanya, les persones en situació administrativa irregular, les treballadores de la llar i les cures, i les cuidadores no remunerades, a l'atur o en expedient de regulació d'ocupació (ERO).

**En una normalitat igualitària,
els productes menstruals
serien considerats una
necessitat bàsica.**

09.2 Dificultat per arribar a final de mes

La dificultat per arribar a final de mes és una dada subjectiva que és percebuda de la mateixa manera per dones i homes, tot i que hi ha dades objectives que desmenteixen aquesta percepció. En l'Enquesta, gairebé un 33% de dones i d'homes afirmen que arriben amb certa facilitat a final de mes.

Gràfic 68. Dificultat per arribar a final de mes. 2021

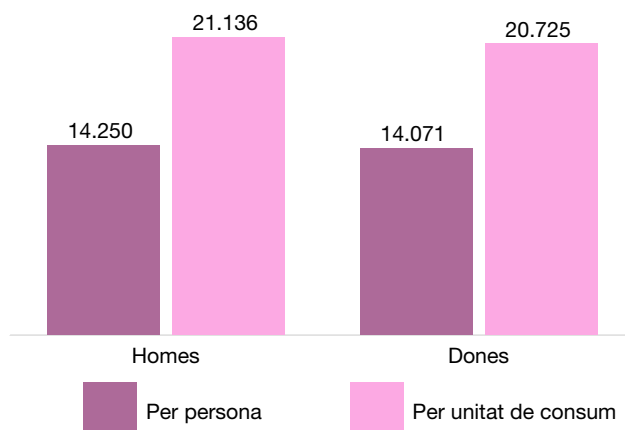

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE.

09.3 Renda mitjana neta anual de les llars

L'any 2021 la renda mitjana anual de les dones va ser de 14.071 € i la dels homes de 14.250 €, amb una diferència de 179 € a l'any. Quan es tracta d'unitats de consum, que és un concepte comptable diferent a persona membre de la llar que s'obté aplicant uns factors d'ajust a la despesa i ens permet ponderar nivells distints de necessitat entre llars de diferent dimensió i composició, la diferència ascendeix a 411 €.

Gràfic 69. Renda mitjana neta anual a les llars. 2021

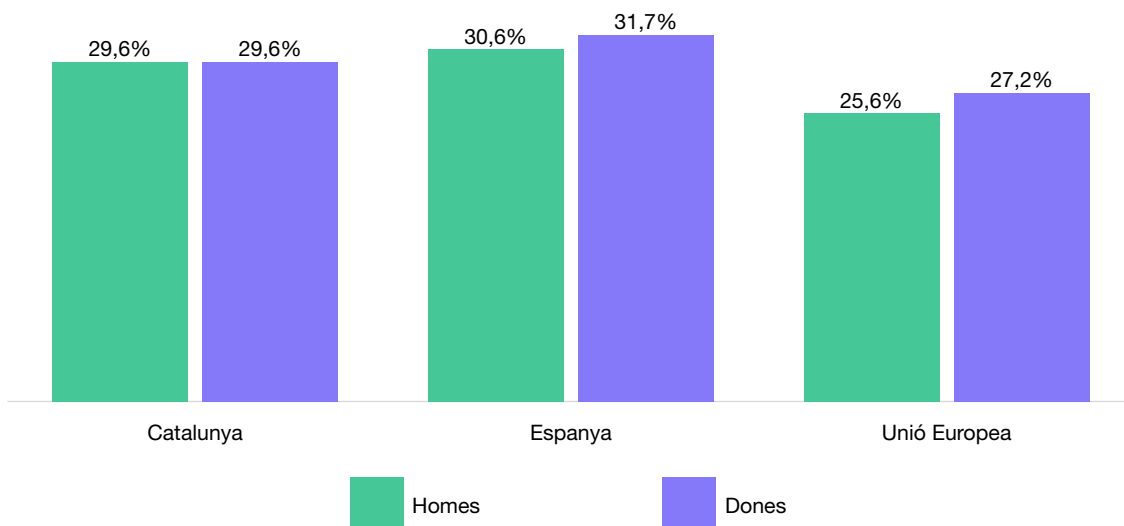

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE.

09.4 Risc de pobresa i exclusió social

La taxa de risc de pobresa abans de les transferències socials de les dones a Catalunya és del 29,6%, per sota de la d'Espanya i per sobre de la del conjunt dels 27 països de la Unió Europea. Destaca el fet que a Catalunya no hi ha diferència entre la taxa de pobresa de dones i homes abans de les transferències socials.

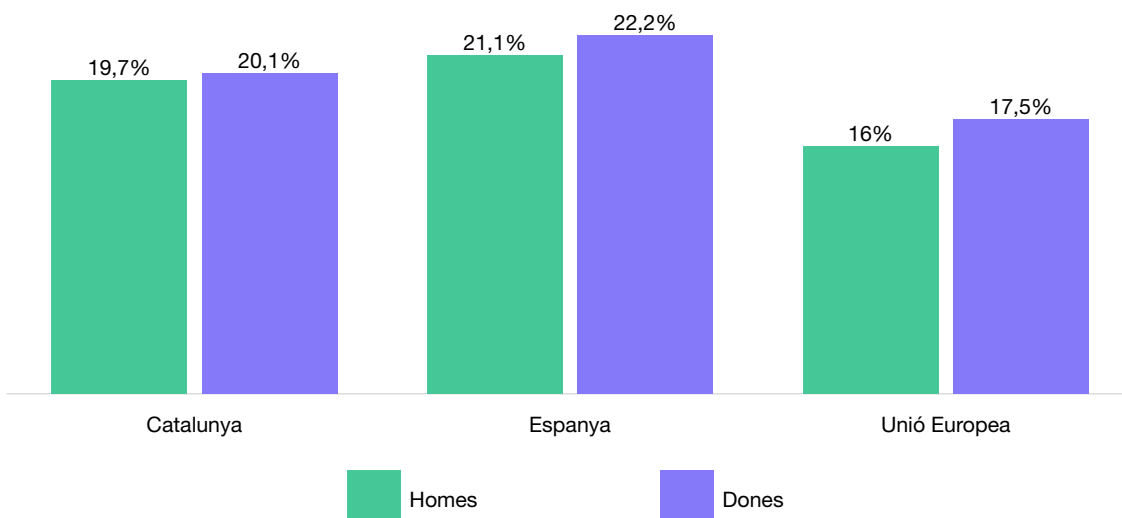
Gràfic 70. Taxa de risc de pobresa abans de les transferències socials. 2021

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE.

Un cop rebudes les transferències socials, a Catalunya es constata una lleu diferència entre la taxa de pobresa entre dones i homes, que disminueix respecte de la taxa anterior a les transferències socials en 10 punts percentuals.

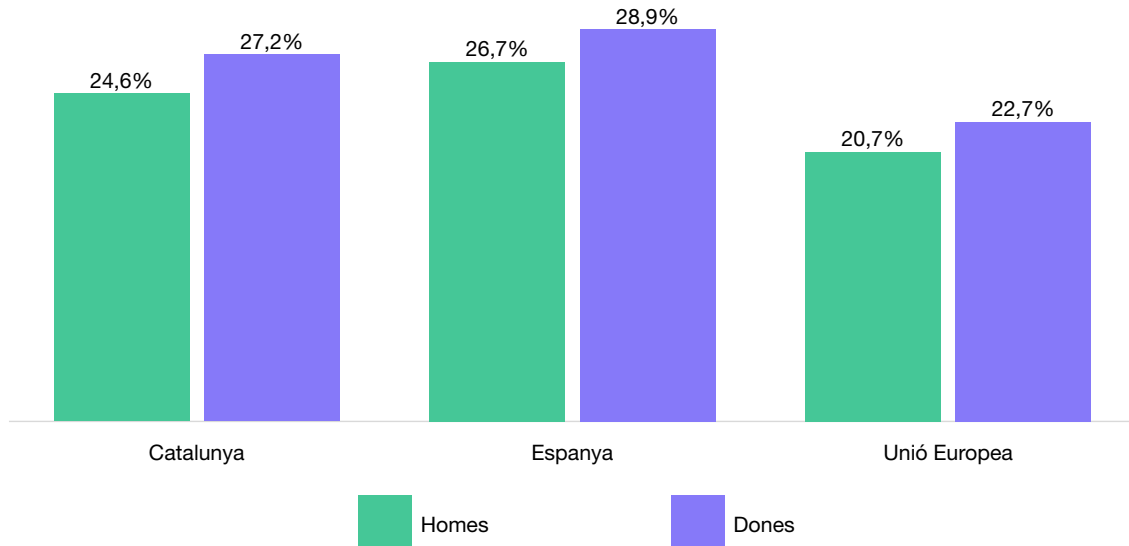
Gràfic 71. Taxa de risc de pobresa després de les transferències socials. 2021

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE.

La proporció de la població en risc de pobresa o exclusió social equival a la suma de la població en risc de pobresa després de les transferències socials, la població amb privació material severa i la població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa. A Catalunya, el 27,2% de les dones es troben en risc de pobresa o exclusió social, un percentatge que supera en 4 punts la mitjana de la resta de països de la Unió Europea.

Gràfic 72. Població en risc de pobresa o exclusió social* (%). 2021

Font: Idescat, a partir de dades de l'Enquesta de condicions de vida de l'INE.

* La dada de la Unió Europea dels 27 és estimada.

10

PODER

La desigualtat de gènere en l'accés a les esferes de poder i presa de decisions reflecteix de manera evident les discriminacions que afecten les dones en tots els àmbits. Les dones tenen una posició estructural de desavantatge social, resultat d'una discriminació històrica i persistent en tots els àmbits i de la seva dedicació majoritària a les tasques de cura, que tradicionalment els han estat assignades.

La Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes estableix que la representació i la participació paritària de dones i homes en tots els àmbits de presa de decisions és un requisit necessari per assolir una societat realment democràtica. Per això, obliga els poders públics de Catalunya a prendre les mesures necessàries per garantir aquesta paritat.

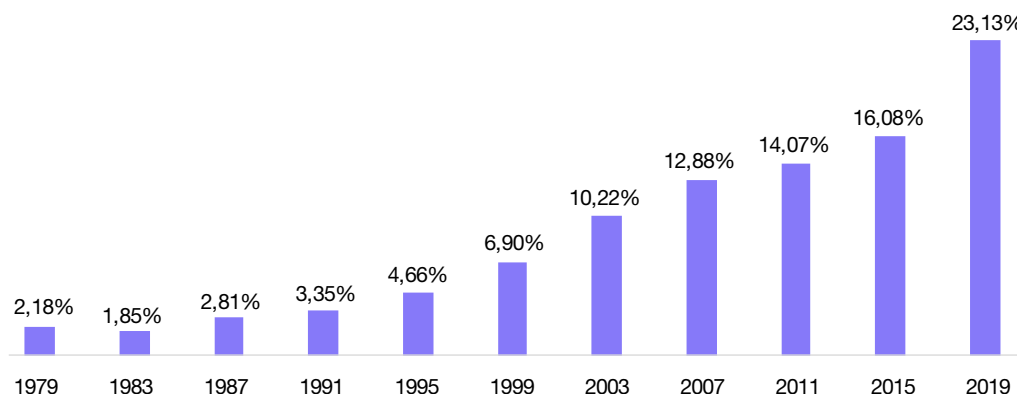
Aquest apartat de poder segueix la línia de la classificació dels indicadors de gènere en les dimensions en què s'organitza la construcció de l'índex d'igualtat de gènere al qual s'ha dedicat el primer apartat d'aquest dossier.

A més, la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, reconeix la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Aquesta violència pot tenir l'efecte de descoratjar la participació política de les dones i restringir la seva capacitat d'influència en la vida pública.

10.1 Govern local

En la present legislatura, les dones ocupen un 23,13% de les alcaldies de Catalunya. Encara que la proporció de dones ha anat en augment des de legislatures anteriors, encara hi ha una desigualtat important de gènere en aquest càrrec.

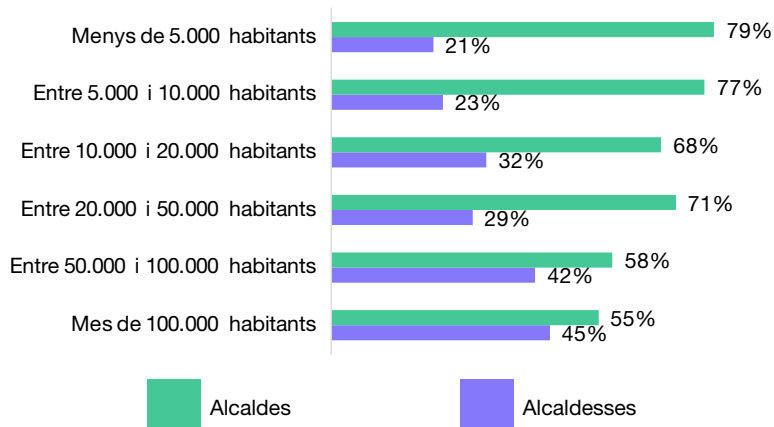
Gràfic 73. Dones alcaldesses per any a Catalunya 1979-2019

Font: Dades del Portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i el Muncat i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS).

La dimensió municipal determina la major o menor presència d'homes o dones en les alcaldies. A mesura que augmenta la població del municipi, es redueix la bretxa.

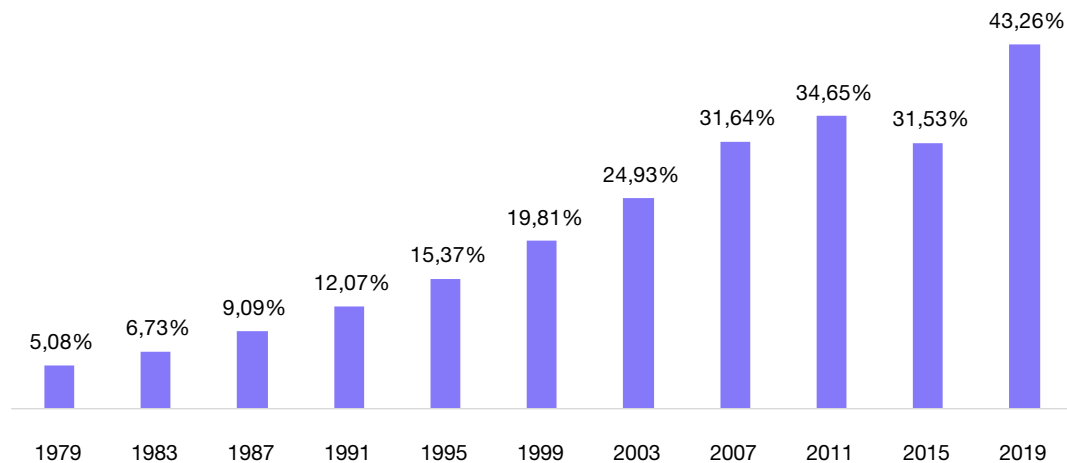
Gràfic 74. Alcaldies per sexe segons dimensió municipal de Catalunya 2019

Font: Dades del Portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i el Muncat i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS).

Pel que fa a les regidories, en la present legislatura s'ha assolit finalment la paritat. En l'actualitat, les dones ocupen un 43,26% de les regidories de Catalunya.

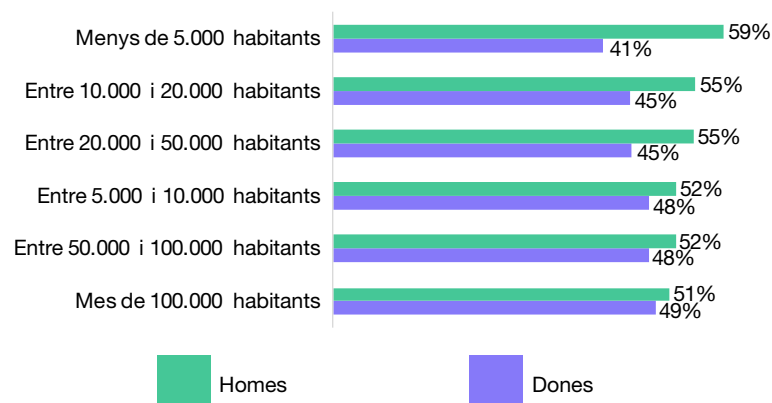
Gràfic 75. Dones regidores per any a Catalunya 1979-2019

Font: Dades del Portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i el Muncat i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS).

Com en el cas de les alcaldies, en general també hi ha més presència de regidores en els municipis més habitants, excepte en els municipis d'entre 5.000 i 10.000 habitants, que tenen un 48% de regidores.

Gràfic 76. Regidories per sexe segons mida de població als municipis de Catalunya 2019

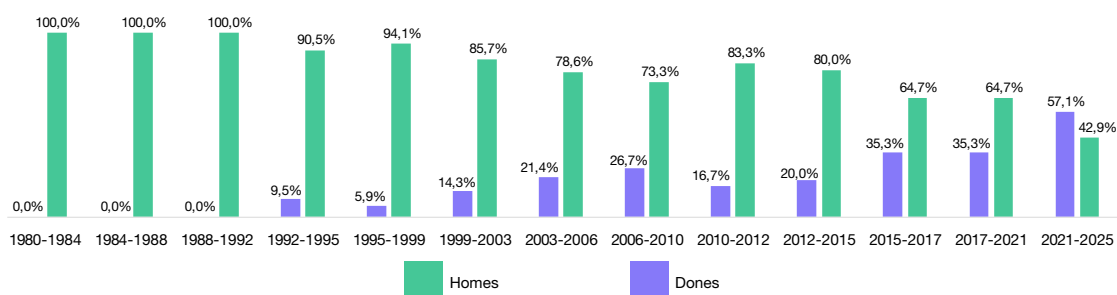

Font: Dades del Portal de Dades Obertes de la Generalitat de Catalunya i el Muncat i l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS).

10.2 Govern de la Generalitat

La presència de dones al capdavant dels departaments del Govern de la Generalitat ha augmentat de manera molt significativa en les darreres dècades, en què s'ha passat d'una absència total a assolir la paritat tècnica.

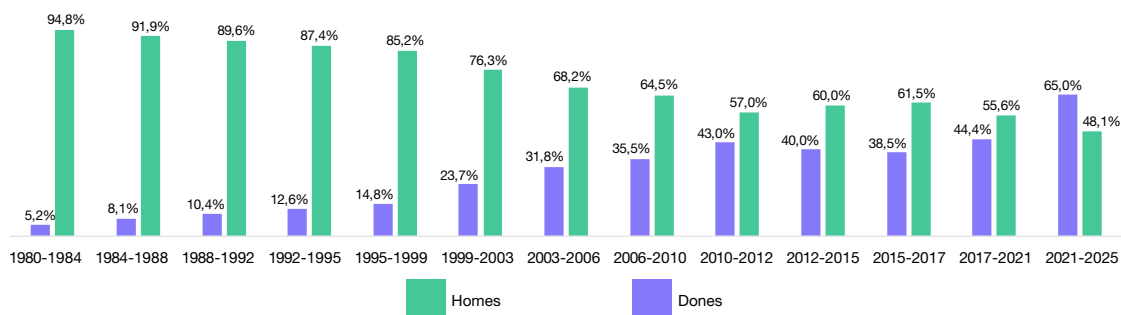
Gràfic 77. Proporció de conselleres i consellers del Govern de Catalunya segons sexe per legislatura 1980-2022

Font: Elaboració pròpia de l'ICD.

També en el Parlament de Catalunya s'observa una evolució molt significativa respecte de la presència de les dones. En la present legislatura, les dones ocupen el 48,1% dels seients de la cambra catalana.

Gràfic 78. Proporció de diputades i diputats segons sexe al Parlament de Catalunya 1980-2022

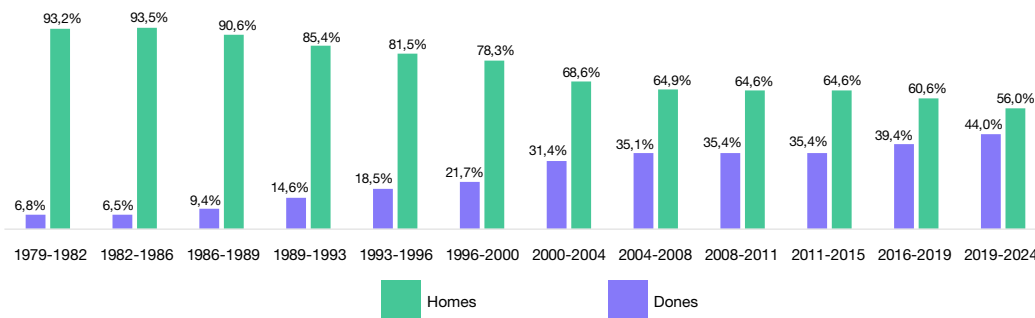

Font: Elaboració pròpia de l'ICD.

10.3 Congrés

Pel que fa a les dones al Congrés dels Diputats, en l'última legislatura representen el 44%, enfront del 56% d'homes.

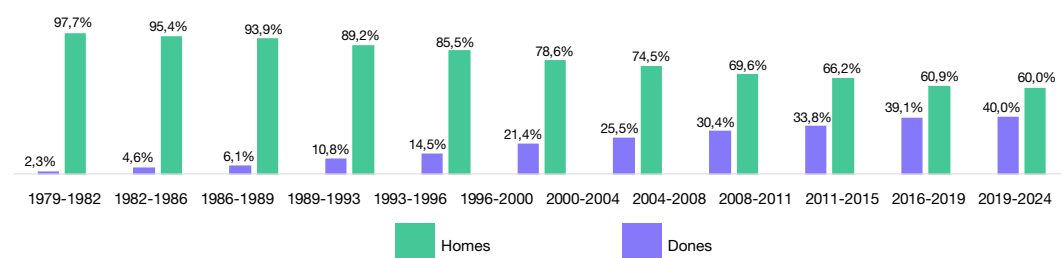
Gràfic 79. Proporció de diputades i diputats segons sexe al Congrés dels Diputats 1979-2022

Font: Elaboració pròpia de l'ICD.

Al Senat, en la present legislatura les dones representen el 40% dels càrrecs electes, enfront del 60% dels homes.

Gràfic 80. Proporció de senadores i senadors segons sexe al Senat 1979-2022

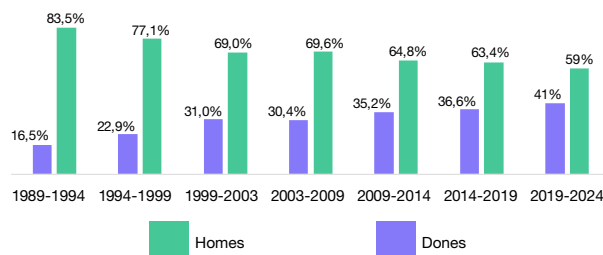

Font: Elaboració pròpia de l'ICD.

10.4 Parlament Europeu

En la mateixa línia que les dades presentades en els punts anteriors, també al Parlament Europeu s'observa un increment progressiu de la presència de dones, des del 16,5% a la legislatura 1989-1994 fins al 41% actual.

Gràfic 81. Proporció de diputades i diputats segons sexe al Parlament Europeu 1989-2022

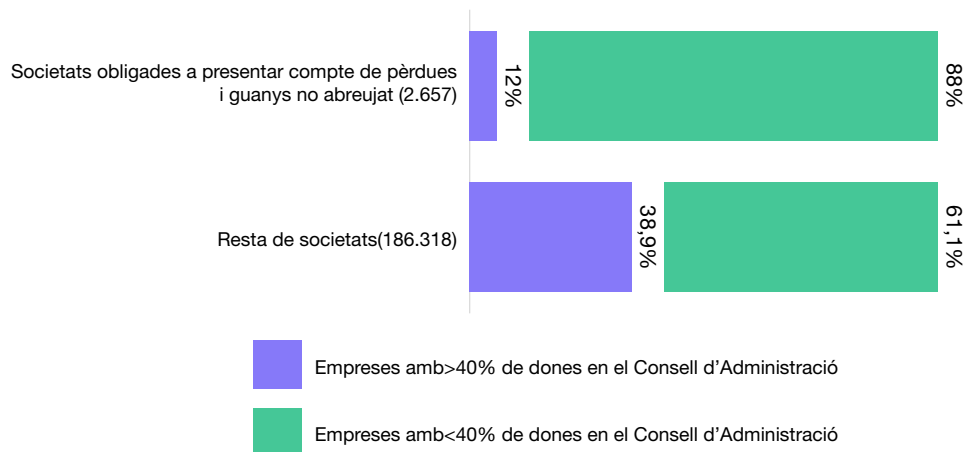

Font: Elaboració pròpia de l'ICD.

10.5 Consells d'administració de les empreses

Només el 12% de les empreses catalanes obligades a presentar compte de pèrdues i guanys no abreujat (empreses grans) tenen més d'un 40% de dones als seus consells d'administració. En la resta d'empreses, petites i mitjanes, el percentatge d'empreses que superen el 40% de dones en els seus consells d'administració s'eleva al 38,9%.

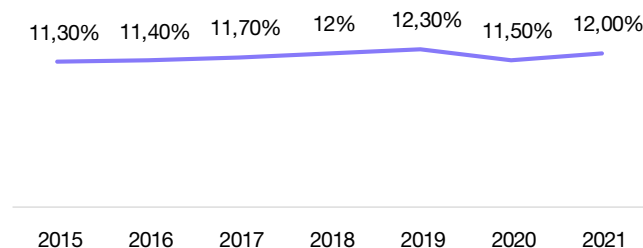
Gràfic 82. Presència de dones als consells d'administració de les empreses catalanes. 2021

Font: dades d'INFORMA, elaborades per l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona.

El baix percentatge de dones en els consells d'administració de les grans empreses catalanes s'ha mantingut constant en els darrers 7 anys.

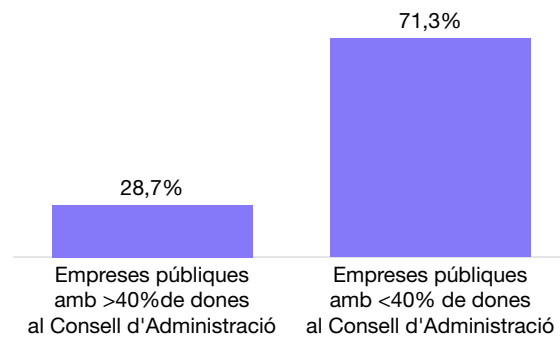
Gràfic 83. Evolució de la presència de dones als consells d'administració de les grans empreses catalanes*

Font: dades d'INFORMA, elaborades per l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona. *Empreses catalanes obligades a presentar compte de pèrdues i guanys no abreujat.

Pel que fa a les empreses públiques a Catalunya, només el 28,7% tenen més d'un 40% de dones als consells d'administració.

Gràfic 84. Presència de dones al Consell d'Administració de les empreses públiques* catalanes 2021

Font: dades d'INFORMA, elaborades per l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona.
 *Societats mercantils que tenen directament o indirectament en el seu capital més del 50% d'una entitat del sector públic.

Per àrees, els percentatges més alts de directives s'observen en els àmbits de la publicitat, els recursos humans, la gestió financera, el màrqueting i els processos de qualitat (entre el 29-39%). En canvi, els percentatges més baixos es donen en les àrees de direcció tècnica, de producció, comercial, direcció general, d'informàtica i d'operacions (entre el 12 i el 18%).

Gràfic 85. Dones directives per àrees funcionals de l'empresa 2021

Font: dades d'INFORMA, elaborades per l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona.

10.6 Participació i lideratge en el sector primari

En relació amb la titularitat de les explotacions en el sector primari, s'observa que on hi ha més lideratge de dones és en les explotacions agropecuàries (31%), seguit de les ramaderes (22%). La presència i participació de dones és especialment baixa en el sector de la pesca (7%).

Gràfic 86. Persones titulars d'explotacions agropecuàries. Catalunya 2020

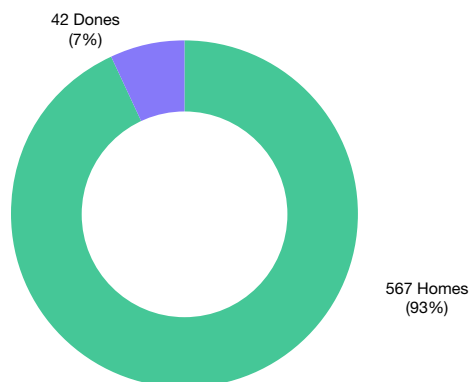
Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

Gràfic 87. Persones titulars d'explotacions ramaderes. Catalunya 2020

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

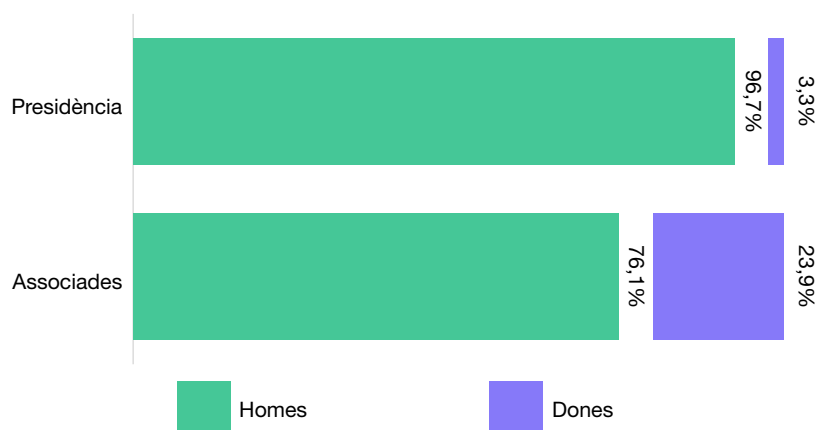
Gràfic 88. Persones titulars de l'explotació d'embarcacions de pesca (persones armadores). Catalunya 2020

Font: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

En relació amb la presència de dones en espais col·lectius d'organització del treball, s'observen percentatges especialment baixos. En el món agrari, només un 3% de cooperatives agrícoles estan presidides per dones, i representen un 23,9% del conjunt de persones sòcies.

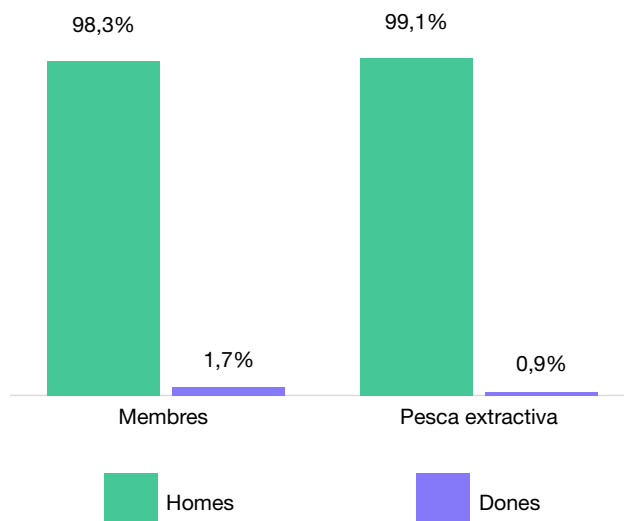
Gràfic 89. Persones membres de les cooperatives agrícoles. Catalunya 2019

Font: dades del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural a través del Registre de la Federació de Cooperatives Agrícoles de Catalunya (FCAC), 2019.

En el sector de la pesca, només un 1,7% de les persones membres de confraries són dones, percentatge que es redueix encara més en el cas de la pesca extractiva (0,9%).

Gràfic 90. Persones membres de confraries de pesca. Catalunya 2020

Font: dades del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural a través del Registre de Confraries, 2020.

11

CURES

La corresponsabilitat es defineix com la distribució equilibrada, equitativa i funcional de la planificació, l'organització i la realització de les tasques domèstiques, de la cura d'infants i de les persones dependents, dels espais d'educació i del treball remunerat.

Per assolir la corresponsabilitat és necessària una negociació entre totes les persones de la llar, en què es tingui en compte com s'assumeixen les diferents tasques domèstiques i de cura. Cal valorar la importància d'un repartiment equitatiu de les responsabilitats, i dels beneficis que comporta tant a dones com a homes, sempre amb la idea bàsica que no es tracta d'ajudar o col·laborar, sinó que totes les persones que conviuen comparteixin responsabilitats independentment del seu gènere.

La corresponsabilitat va lligada als esforços en la conciliació de la vida familiar i laboral, i per assolir la igualtat s'han de combinar els dos aspectes. No es pot treballar en la conciliació si no hi ha implicació dels membres de la llar en les tasques domèstiques i de cura.

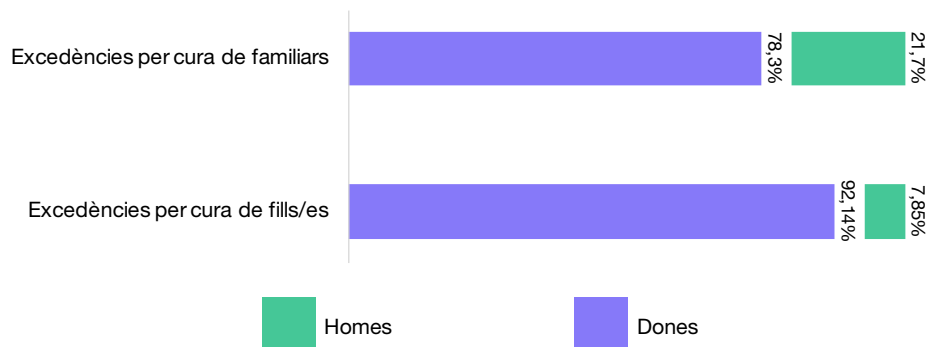
En aquest apartat del dossier es recullen algunes dades destacades sobre la situació de la corresponsabilitat entre dones i homes en el treball de cures i de la llar a Catalunya.

En una normalitat
corresponsable, ningú
hauria de tenir la
responsabilitat exclusiva
de portar el pes de la casa
i encarregar-se de les
criatures. La disponibilitat
de temps propi deixaria de
ser un luxe.

11.1 Excedències i horari parcial per cura de filles i fills o persones dependents

Un indicador de corresponsabilitat són les excedències de la feina per cura de filles i fills i per cura de familiars dependents. A Catalunya, durant el 2021, el 92,14% de les excedències per cura de filles i fills i el 78,3% d'excedències per cura de familiars dependents van ser demanades per dones.

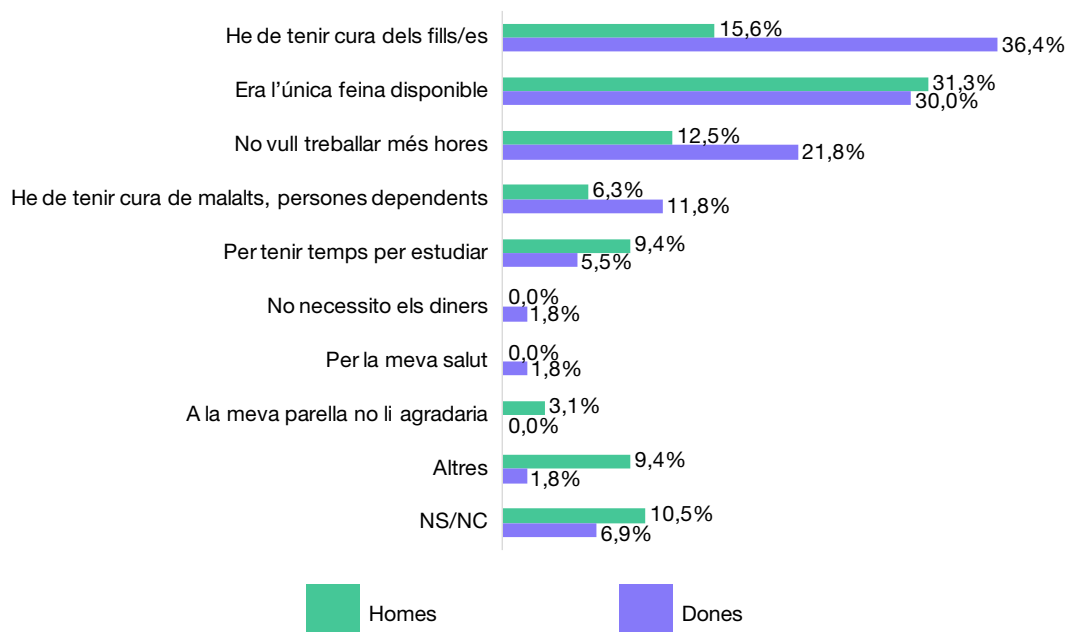
Gràfic 91. Excedències per cura de filles i fills i cura de persones dependents. Catalunya 2021

Font: Ministeri de Treball i Economia Social.

Segons l'Enquesta de qüestions de gènere 2019 del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), del total de persones enquestades, el 4,4% d'homes i el 14,2% de dones han declarat treballar de forma remunerada menys de 30 hores setmanals. La preferència pel temps parcial té com a principal motiu per a les dones la cura de les filles i fills, en un 36,4% dels casos, percentatge que cau fins al 15,6% en el cas dels homes.

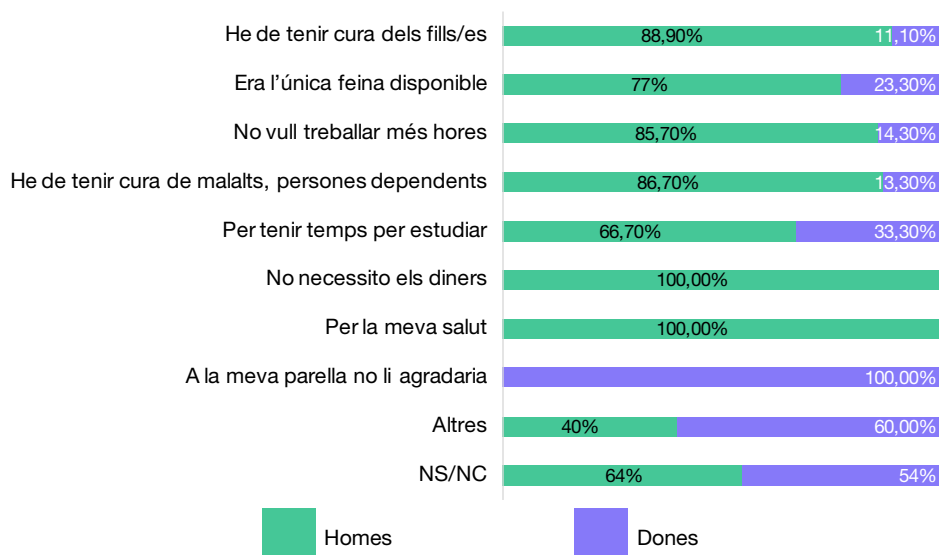
Gràfic 92. Motius de preferència de la jornada a temps parcial segons gènere (% vertical). Catalunya 2019

Font: Enquesta de qüestions de gènere. Centre d'Estudis d'Opinió. 2019.

Quant a la distribució per gènere de cada motiu relatat, les dones representen el 88,9% del total de persones que manifesten que el motiu de preferència de la jornada parcial és la cura de filles i fills i el 86,70% de les persones que manifesten que el principal motiu és tenir cura de persones malaltes o dependents.

Gràfic 93. Motius de preferència de la jornada a temps parcial segons gènere (% horitzontal). Catalunya 2019

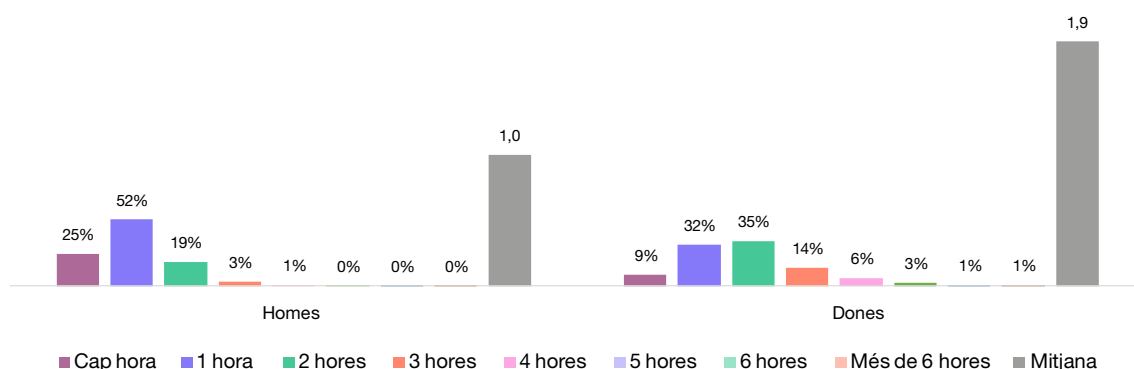
Font: Enquesta de qüestions de gènere. Centre d'Estudis d'Opinió. 2019.

11.2 Temps dedicat a les tasques domèstiques

Un altre indicador de corresponsabilitat és el temps dedicat per dones i homes al treball no remunerat. Es considera treball no remunerat el treball de cura i el treball domèstic que fan fonamentalment les dones a la seva pròpia llar sense remunerar. S'anomena així per posar-lo en valor, ja que es tracta d'una feina imprescindible que tradicionalment no ha estat considerada com un treball ni s'ha valorat prou.

L'any 2021, segons l'Enquesta de salut de Catalunya, en dies feiners, les dones dediquen de mitjana quasi 2 hores diàries a les activitats domèstiques, i els homes, 1 hora.

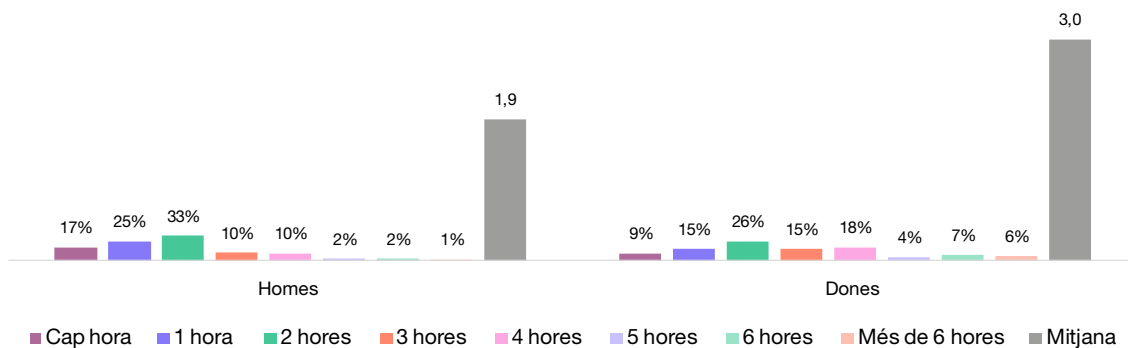
Gràfic 94. Hores dedicades a les activitats domèstiques en dia feiner. Catalunya 2021

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

Durant el cap de setmana, la mitjana d'hores dedicades a activitats domèstiques per part de les dones és de 3 hores, i en el cas dels homes, de quasi 2 hores.

Gràfic 95. Hores dedicades a les activitats domèstiques en cap de setmana. Catalunya 2021

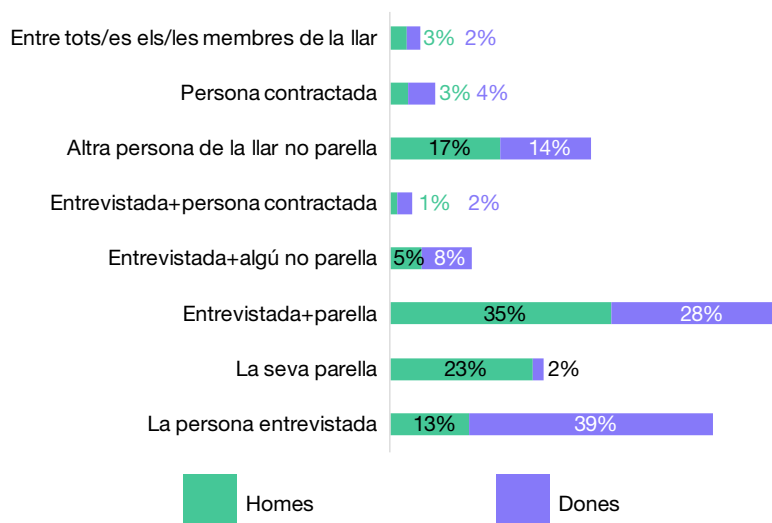

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

11.3 Persona que s'ocupa principalment de les feines de la llar

El 39% de les dones consideren que són elles qui s'ocupen principalment de les feines de la llar, i el 28% afirmen que se n'ocupen elles i les seves parelles.

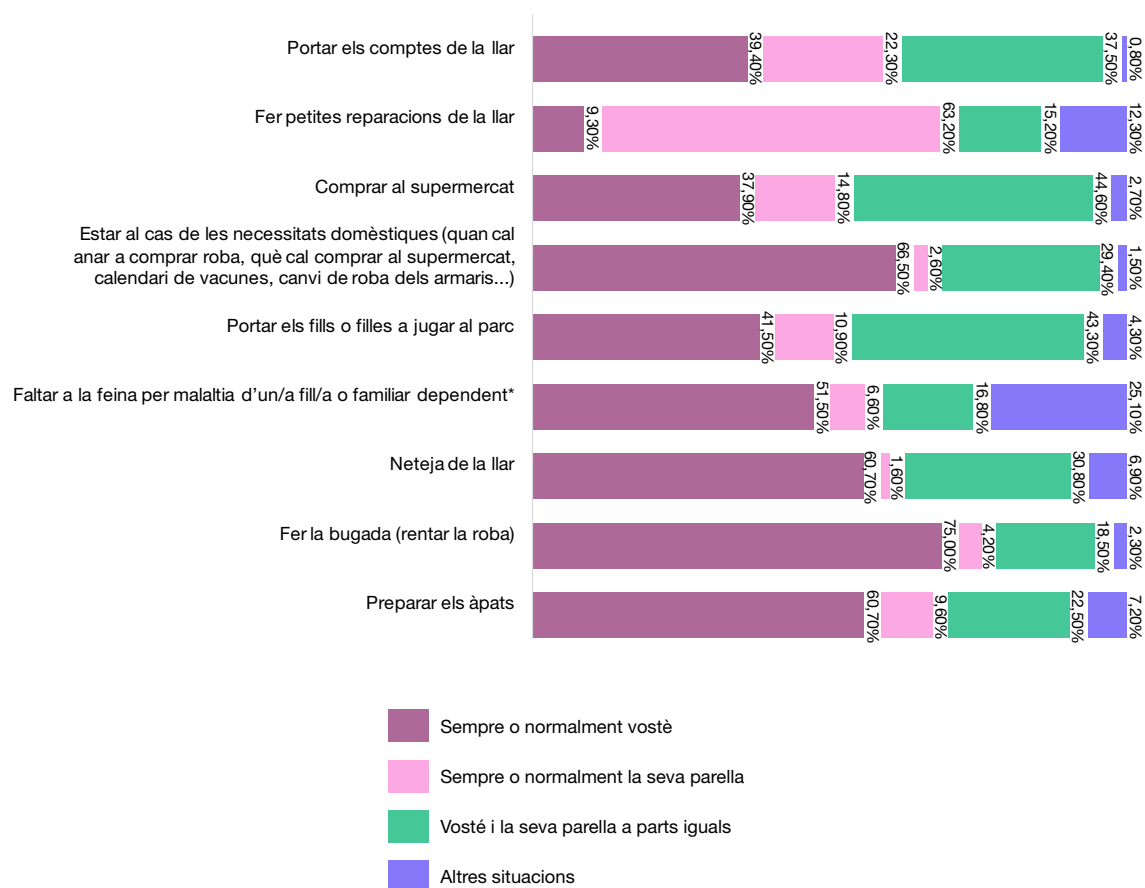
Gràfic 96. Persona que s'ocupa principalment de les feines de la llar. Catalunya 2021

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

Les dones assumeixen majoritàriament les tasques més rutinàries. Així, per exemple, el 60,7% de les dones manifesten que són sempre o normalment elles les que fan la neteja de la llar; el 75%, la bugada, i el 60,7%, els àpats. En canvi, les dones consideren que qui majoritàriament va a comprar al supermercat són elles (37,9%) o elles i les seves parelles a parts iguals (44,6%). També hi ha més corresponsabilitat a l'hora de portar els infants al parc, tasca que assumeixen les dones (41,5%) o les dones i les seves parelles a parts iguals (43,3%).

Gràfic 97. Persona que desenvolupa preferentment les feines de la llar segons les dones que viuen en parella. Catalunya 2019

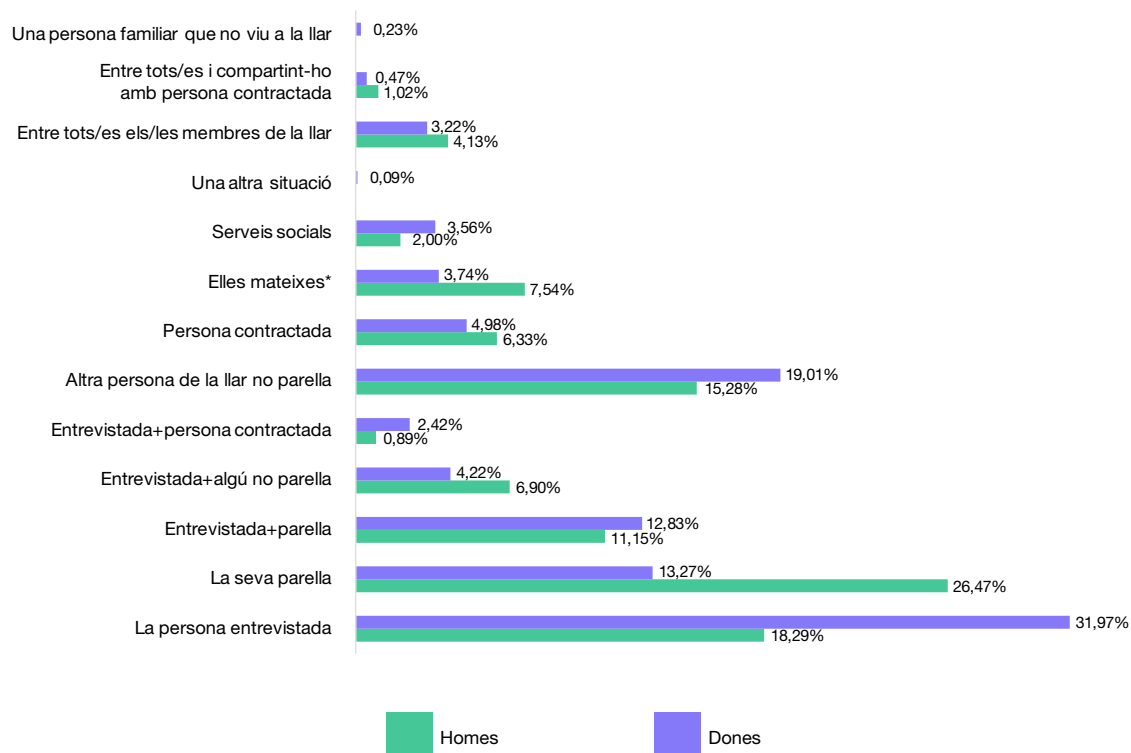
Font: Enquesta de qüestions de gènere. Centre d'Estudis d'Opinió. 2019. Té mínim 1 fill/a menor de 12 anys o un familiar malalt.

En el treball domèstic no remunerat persisteix una segregació horitzontal pel que fa al repartiment del tipus de tasques, ja que l'única tasca domèstica en què les dones enquestades manifesten que és sempre o normalment la seva parella l'encarregada de fer-la són les petites reparacions, feines més vinculades a la masculinitat (63,2% dels casos).

11.4 Persona que s'ocupa principalment de la cura de les persones dependents a la llar

A Catalunya, segons l'Enquesta de salut a Catalunya (ESCA) 2021, el 8,7% de persones de 15 anys i més conviuen en llars en què hi viu alguna persona amb discapacitat. Entre elles, el 31,9% de les dones entrevistades ha indicat que són elles les cuidadores principals de les persones amb discapacitat, i el 13,27% que ho és la seva parella. En el cas dels homes, un 18,29% considera que són ells qui tenen cura principalment de les persones amb discapacitat de la llar, i un 26,47%, la seva parella.

Gràfic 98. Cuidador/a principal de les persones amb discapacitat de la llar. Catalunya 2021

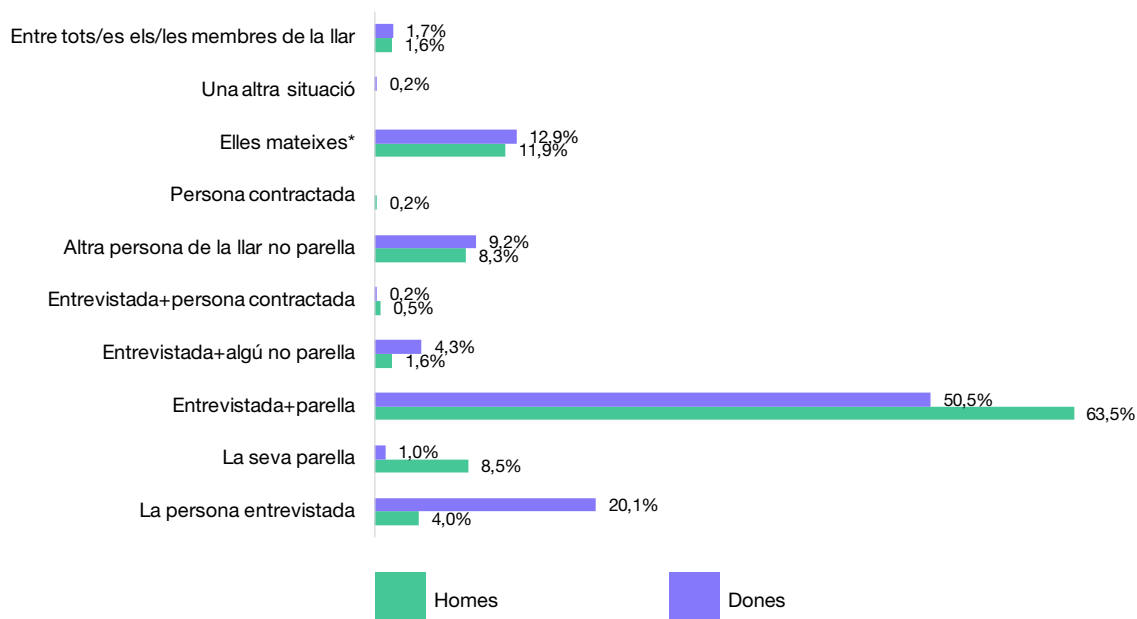

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

* Elles mateixes significa que és la mateixa persona amb discapacitat qui es cuida de si mateixa.

En les llars en què hi viuen infants i adolescents de menys de 18 anys, la cura també recau de forma majoritària en les dones segons l'enquesta de salut. Elles afirmen que són les principals cuidadores en un 20,1% dels casos i que ho fan juntament amb la seva parella en un 50,5% dels casos. En canvi, ells afirmen que són els principals cuidadors en un 4% dels casos i que ho fan conjuntament amb la seva parella en un 63,5% dels casos.

**Gràfic 99. Cuidador/a d'infants i adolescents menors de 18 anys (sense discapacitat).
Catalunya 2021**

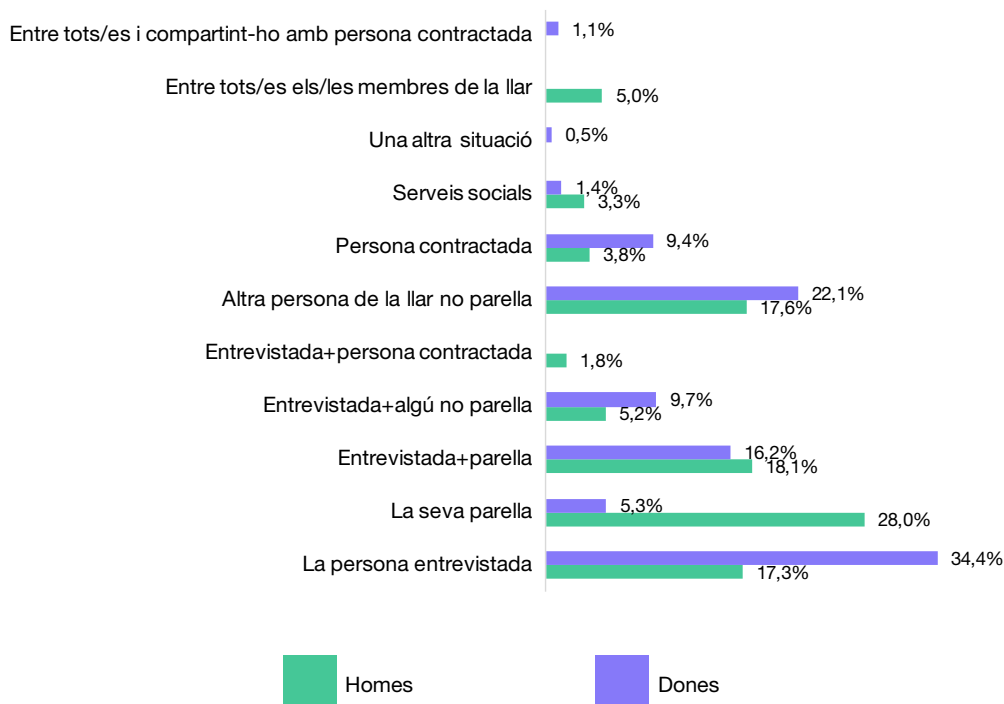

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

* Elles mateixes significa que és la persona menor de 18 anys qui es cuida de si mateixa.

Finalment, pel que fa a la cura de les persones de 75 anys o més, de nou són les dones les que afirmen desenvolupar amb més freqüència aquestes tasques. Elles consideren que són les principals cuidadores en un 34,4% dels casos, i que ho fan les seves parelles en un 5,3%. Per contra, ells afirmen que són cuidadors principals en un 17,3% dels casos i que ho fan les seves parelles en un 28,0%.

Gràfic 100. Cuidador/a de persones de 75 anys o més* (sense discapacitat). Catalunya 2021

Font: Enquesta de salut a Catalunya 2021 (ESCA).

*S'ha descartat l'opció de que són les persones grans les que tenen cura de si mateixes en el càlcul dels percentatges.

12

ANNEXOS

Taula 1. Subdimensions de l'índex d'igualtat de gènere per territori 2018

	Catalunya	Espanya	Unió Europea
Índex d'igualtat de gènere	73	73,7	68
Treball	74,7	73,7	71,6
Participació	85,6	80,2	81,3
Segregació i qualitat del treball	65,2	67,8	63,1
Diners	80,8	78,4	82,4
Recursos financers	75,4	73,5	76,9
Situació econòmica	86,6	83,7	88,3
Coneixement	63,4	67,9	62,7
Obtenció i participació	74,7	76,4	72,5
Segregació	53,9	60,3	54,1
Temps	72	64	64,9
Activitats de cura	77,2	74,5	69,1
Activitats socials	67,3	55	61
Poder	70,2	76,9	55
Polític	83	86,5	58,5
Econòmic	63,5	70,1	48,8
Social	65,6	75,1	58,2
Salut	89,4	90,3	87,8
Estat	95,4	95,2	92,1
Comportament	76,2	78,6	74,8
Accés	98,4	98,6	98,2

Font: Idescat i ICD. Per a Espanya i la UE, EIGE.

**Taula 2. Nombre de persones que cursen els estudis de CAFE*
a les diferents universitats catalanes 2022**

Universitat	Homes	Dones	Total n
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UB)	522	189	711
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL)	380	107	487
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL) - Doble titulació Grau Educació primària	84	59	143
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL) - Doble titulació Fisioteràpia	69	55	124
Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (UdL - Pirineus)	22	19	41
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL)	463	95	558
Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació i de l'Esport (URL) - Doble titulació Grau Educació primària	3	1	4
Facultat d'Educació (UVic)	397	83	480
Facultat d'Educació (UVic) - Doble titulació Educació primària (EF)	36	13	49
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-UdG)	297	85	382
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-UdG) - Doble titulació Fisioteràpia	28	9	37
Escola Superior de Ciències de la Salut (UPF)	202	45	247
Escola Universitària del Maresme (UPF) - Doble titulació Fisioteràpia	152	88	240
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-URV)	122	24	146
Escola Universitària de la Salut i l'Esport (EUSES-URV) - Doble titulació Fisioteràpia	13	3	16
Total	2790	875	3665
<i>*Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport.</i>			

Font: Observatori Català de l'Esport, 2022, a partir de les [dades de les] universitats corresponents, 2022.

CONTINUEM AVANÇANT
CAP A UNA NORMALITAT...

JUSTA
IGUALITÀRIA
EQUITATIVA
CORRESPONSABLE
SENSE ESTEREOTIPS
SENSE PRESSIÓ ESTÈTICA

FEMINISTA!